

1 పూర్వార్థే ఈ లోకమ్ తుంగోక మున్నె మాట ఇందనోండు ఒరో మత్తో. ఆ మాట ధేమండుతోటె మత్తో. ఆ మాట ధేమండాసి మత్తో. **2** ఆ మాట ఈ లోకమ్ తుంగోక మున్నె సొయంగ ధేమండుతోటె మత్తో. **3** ఓని ధోరింపినె ధేమండు ఈ లోకాతె మందనవంత తుంగో. ఈ లోకాతె మంథాని బాతోరోటిగూడ ఓండు ఇల్లకుండ తుంగిల్లో. **4** ఓనమటె అంధోరిని బతికిసాని జీవమ్ మత్తె. ఆ జీవమ్ మనుసుర్కింకి వెలుంగాసి మత్తె. **5** ఆ వెలుంగు ఈకడ్డె మెర్సోంధె. గోని ఈకడి వెన్నిలతిని బయుధికి తురసాలిల్లె. **6** ధేమండు రోత్తకాడె వత్త ఒరో యేపారి మత్తో. ఓని పెథేరు యోవాను. **7** వెన్నిలాసి మందనోనిని అంధోరు నమ్మవాలె ఇంజి ఓనిని గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తనాంకి ఓండు వత్తో. **8** ఓండు ఆ వెలుంగు అయ్యో గోని ఆ వెలుంగు గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తనాంకి వత్తో. **9** లోకాతె మంథాని మనుసుర్కింకి వెలుంగు ఈదనాంకి వాథాని నిజమత్త వెలుంగు ఇద్దె. **10** ఓండు ఈ లోకాతె పూర్వతెనుంచి మత్తో. ఈ లోకతిని ఓండు తుంగ్కస్కెడ్కిని ఈ లోకాతె మంథాని మనుసుర్కు ఓనిని పున్నిల్లోరు. **11** ఓండు ఓని సొంత జనాతగ్గ వత్తో గోని ఓని సొంత జనాకు ఓనిని దగ్గడ్కి తీస్కుండిల్లోరు. **12** గోని బేనోరతుకు ఓనిని దగ్గడ్కి తీసి ఓని పెథేటిని పొంరో నమ్మకమ్ తాసిత్తోరో ఓరంధోరు ధేమటె పిల్లాకు ఆదనాంకి ఓని పెద్దరికతిని ఓరికి ఇత్తో. **13** ఓరు నెత్తురుతోటె అయ్యోక, మనుసుర్కిని ఆసతోట అయ్యోక, మనుసుర్కిని యెసనకిన్తోటె అయ్యోక ధేమటె ధోరింపినె పుట్టోరు. **14** ఆ మాట ఇందనద్దు మనుసుని తిస్తె మన నడుమ వాసి, సంపూర్న దయ నిజమ్ కలియు బతక్తో. మమ్మ ఓని గొప్పతనతిని ఊడ్డామ్. అద్దు ధేమటె ఒరోండె మర్రింకి మంథాని గొప్పతనమాసి మత్తె. **15** యోవాను ఓనిని గురుంచి ఈలా సాచ్చెమ్ కెత్తో: నా పెరికె వాదనోండు నాక్కన్న మున్నెటోండాసి మందనోండు గాబట్టి ఓండు నాక్కన్న

గొప్పవాండాసి మినో ఇంజి నన్న కెత్తదు ఈండె ఇంజి కేయు కెత్తో. **16** ఓండు సంపుర్పంగ దయగలవాండాసి మినో గాబట్టి ఓని దయతిని పెయుసి మనాని దనమంతుర్కిన తుంగోరె మినో. **17** బేలాయుతుకు థేమండు మోసె మూలంగ ఆగ్నియూకు ఇత్తో. గోని థేమండు యేసిని మూలంగ ఓని దయతిని నిజతిని తోపిస్తో. **18** బేనోగూడ థేమటిని బెస్కె ఊడిల్లోడ్ గోని తప్పె బొక్కతె మంథాని ఒరోండె మర్రి థేమటిని తోపిస్తో. **19** యెరుసలేంతె మత్త యూదుర్కిని పెద్దాకు, పూజార్కిని పూజార్కికి సాయమ్ తుంగాని లేవిర్కిని యోవాన్తగ్గ రోచి, నిమ్మ బేనోండు ఇంజోరె ఓనిని తలపనాంకి ఓనగ్గ రోత్తోరు. **20** థానికి యోవాను: నన్న కిరిస్తుని అయ్యోన్ ఇంజి ఒప్పుకునుంజి సేన తేటంగ గెట్టింగ సాచ్చెమ్ కెత్తో. **21** థానికి ఓరు: ఆలాయుతుకు నిమ్మ బేనోన్? నిమ్మ ఏలియతినె ఇంజి తలపకాడె, ఓండు: నన్న ఓనిని అయ్యోన్ ఇంజోరె కెత్తో. థానికి ఓరు: ఇల్లుకు, కిరిస్తు వాదంథాని గురుంచి కెత్తనాంకి వత్తోండు నిమ్మేనా ఇంజోరె తలపకాడె, థానికి ఓండు: నన్న ఓనిని గూడ అయ్యోన్ ఇంజోరె కెత్తో. **22** చివరత్కి, నీ గురుంచి నిమ్మ బాత కెయుతిని? మామిని రోత్తోరికి మమ్మ జవాబు కెత్తనాంకి నిమ్మ బేనోండు ఇంజి మాకు కెల్లా ఇంజోరె ఓనిని తలప్తోరు. **23** థానికి యోవాను: ""పూర్వతె థేమండు-కెత్త-మాట కెత్త యేసాయూ ఈలా కెత్తో: పెబుని దగడ్కి తీస్కుంటత్కి మీ రుదయతె అరిథిని సథిరి మంథాటి ఇంజి ఎడారితె ఒరో లేంగు కేయు కెత్తో; ఆ లేంగు నన్నె" ఇంజోరె కెత్తో. **24** అస్కె పరిసేయుర్కిని కయుథె రోత్తస్తోరు ఓనిని ఊడి, **25** నిమ్మ కిరిస్తుని అయ్యోన్ ఇంజనీన్, ఏలియూన్ అయ్యోన్ ఇంజనీన్, థేమండు-కెత్త-మాట కెత్తనోండు గూడ అయ్యోన్ ఇంజనీన్. ఆలాయుతుకు నిమ్మ బారి బాప్తిసమ్ ఈసనీన్ ఇంజోరె ఓనిని తలప్తోరు. **26** థానికి ఓండు: నన్న యేతె బాప్తిసమ్ ఈసనాన్. గోని మీరు పున్నోవాండు మీ నడుమ మినో. **27** ఓండు నాకన్న పెరికె వత్కన్న నాకన్న గొప్పవాండుగ మినో. ఓని యెరుపుకిన్ వారు లేత్తటాంకి గూడ

నన్న మేలోన్ ఇంజి ఓరితోటె కెత్తో. **28** యోవాను బాప్తిసమ్ ఈసోరె మత్త యోర్దాను
 వాంగిని అబ్బెరి తూర్పు పక్కాతె మంథాని బెత్తానియ నాటి ఈ మాటాక్కంత జరగ్గా.
29 మర్నటి రోజు యేసు యోవానగ్గ వాదనస్కె యోవాను ఓనిని ఊడి: ఇద్దో, లోక
 పాపొతిని తీసి వాటనాంకి థేమడు రోత్తకాడె వత్త గొరె పిల్ల ఈండే. **30** నా పెరికె ఒరో
 మనుసుండు వాసనోండు. గోని ఓండు నాక్కన్న గొప్ప వాండాసి మినో ఇంజి నన్న
 కెత్తదు ఈండే. **31** ఓండు బేలాంట్ోండో ఇంజి నన్న గూడ పున్నకుంటె మత్తాన్. గోని
 థేమటె జనమత్త ఇసయేలింకి ఓనిని తోపిసనాంకి నన్న వాసి యేత్తె బాప్తిసమ్
 ఈసనాన్ ఇంజి కెత్తో. **32** అస్కె సుబ్బరంగ మంథాని ఆత్మా ఒరో పమరమ్ తిస్తె
 ఆకాసతెనుంచి డిగ్గి వాసి యేసినితోటె మత్తథాని గురుంచి ఓండు సాచ్చెమ్ కెత్తో.
33 ఓండు బేలాంట్ోండో ఇంజి నన్న గూడ పున్నకుంటె మత్తాన్. గోని యేతె
 బాప్తిసమ్ ఈదనాంకి నానిన్ రోత్త థేమండు ఈలా కెత్తో: బేనోని పొంరో సుబ్బరమ్
 మంథాని ఆత్మా డిగ్గి వాసి ఓనితోటె మందనద్దు నిమ్మ ఊడితినో ఓండే సుబ్బరమ్
 మంథాని ఆత్మాతోటె బాప్తిసమ్ ఈత్తో. **34** థేమండు కెత్తదు ఈనమటె జరగ్తె ఇంజి
 నన్న ఊడి, ఈండే థేమటె మర్రి ఇంజి నన్న సాచ్చెమ్ కెచ్చనాన్. **35** ఆలాకె
 మలబలిగ యోవాను ఓని సిసూర్కు ఇరుమరిన్తోటె నిచ్చి మత్తస్కె, **36** అ అరిథె
 థాయని యేసునాకె ఊడి: ఇద్దో థేమటె గొరె పిల్ల ఈండే ఇంజోరె కెత్తో. **37** ఓండు కెత్త
 మాటకిని ఆ ఇరుమరు సిసూర్కు కేంజి యేసిని పెరికె అత్తోరు. **38** ఓరు ఓని పెరికె
 వాదనద్దు యేసు గిరుడ్డి ఊడి: మీరు బాత్తాని మెక్కనీరి ఇంజోరె ఓరిని తలప్తో.
 థానికి ఓరు: రబి నిమ్మ బెగ్గ తావరమ్ మినీన్ ఇంజి ఓనిని తలప్తోరు. (రబి ఇంథాని
 మాటత్తి బోధిసనోండు ఇంథాని అర్దమ్). **39** అస్కె ఓండు: వాసి ఊడాటి ఇంజోరె
 కెత్తో. ఓరు అంజి ఓండు తావరమ్ మంథాని సోటిని ఊడి అ రోజంత ఓనగ్గ మత్తోరు.
 బారిత్కు అస్కెటికె ములుపె నాలుగు గంట ఆసి మత్తె. **40** యోవానిన్ మాట కేంజి
 యేసుని పెరికె అత్త అ ఇరుమరమటె ఒరోని పెథేరు అంధ్రేయ. ఈండు సిమోను

పెతురుంకి తమ్మాల అయితో. **41** అంధ్రేయ మొదోటి ఓని సొంత అన్నాల్ అత్త
 సీమోనిన్ కలియు మమ్మ మేసియూని (కిరిస్తు) ఊడ్డామ్ **42** ఇంజోరె కెచ్చి, ఓనిని
 యేసునగ్గ తీసి తత్తో. యేసు ఓనాకె గిరుడ్డి ఊడి: నిమ్మ యోనానిన్ మర్రి అత్త
 సీమోను గథా? ఇంక నీనిని కేప ఇంజి కరింగితోరు. (కేప ఇంథాని మాటత్కి బండా
 ఇంథాని అర్లమ్). **43** మలబలిగ యేసు గలిలేయ థాయవాలింజి అనుకునుంజి
 పిలిపుని ఊడి: నా పెరికె వర్ర ఇంజి ఓనికి కెత్తో. **44** ఈ పిలిపు, ఆంధ్రేయ పేతురు
 కాపరమ్ తుంగాని బెత్తాయుథా నాటిన్ చెంతోండు. **45** ఆపాయ పిలిపు
 నతనియెలిని ఊడి: మోసె మల్ల థేమండు-కెత్త-మాట-కెత్తోరు బేనోని గురుంచి
 థేమటె పుస్తకాతె రాసి మత్తోరో ఓనిని మమ్మ ఊడ్డామ్. ఓండే యేసేపుని మర్రి అత్త
 నజరేయుండు అత్త యేసు ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తోరు. **46** థానికి నతనియెలు:
 నజరేతెనుంచి బాతన్న మంచిథి వాదగలిగితె ఇంజి ఓరిని ఆచ్చరింగ తలవ్తో. థానికి
 పిలిపు: వాసి ఊడా ఇంజి ఓనితోటె కెత్తో. **47** నతనియెలు యేసుని దగ్గడికి వత్తస్కె,
 యేసు ఓనిని ఊడి: ఇద్దో, ఈండు నిజంగ ఇసయేల్కినోండు. ఈనమటె బాత కుల్లు
 ఇల్లె ఇంజి కెత్తో. **48** థానికి నతనియెలు: నిమ్మ నానిన్ బేల పున్ని మినీన్ ఇంజోరె
 తలపకాడే. థానికి యేసు: నీనిన్ పిలిపు కరెంగోక మున్నె నిమ్మ అంజురపు
 మారాతె ఇడుపొ మత్తస్కె నన్న నీనిన్ ఊడ్డాన్ ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తో. **49** థానికి
 నతనియెలు: బోదకుండ నిమ్మ థేమటె మర్రిని. ఇసయెలు జనాకిని పాలిసాని
 గొప్ప రాజు ఇంజోరె కెత్తో. **50** థానికి యేసు: నన్న నీనిన్ అంజురపు మారాతె
 ఇడుపొ ఊడ్డాన్ ఇంజి కెత్తంథాని పెయుసి నిమ్మ నమ్మనీనె? ఇంకా వీటికన్న గొప్ప
 పనుంగిని ఇమ్మ ఊడితిని ఇంజి ఓనితోటె కెత్తో. **51** మల్ల ఓండు ఈలా కెత్తో:
 ఆకాసమ్ వీడి మందనద్దు మీరు ఊడితీరి. మనుసుని మ్రితగ్గనుంచి థేమటె
 దూతాకు తర్రి మల్ల ఓనగ్గ డిగ్గి వీదనద్దు మీరు ఊడితీరి ఇంజి మీతోటె నిజంగ
 కెచ్చనాన్.

1 రొండు రోజు అత్తపాయ గలిలేయతె మంథాని కానా ఇంథాని నాటె ఒరో పెల్లి జరగై. అగ్గ యేసుని యవ్వగూడ మత్తె. **2** యేసు నినె ఓని సిసూర్కిని గూడ అ పెల్లికి కరెంగి మత్తోరు గాబట్టి ఓరు గూడ అగ్గ మత్తోరు. **3** థాచ్చ రసమ్ ఆసి థాయనస్కె యేసుని యవ్వ ఓనిని ఊడి: ఓరికి థాచ్చ రసమ్ ఇల్లె. అంత ఆసి అత్తె ఇంజోరె కెత్తె. **4** థానికి యేసు: యవ్వ, నన్న బాత తుంగవాలో నిమ్మ నాకు కెత్తాని అక్కరిల్లె. నా గొప్పతనతిని తోపిసాని సమయమ్ నాకు ఇంక వాధిల్లె ఇంజోరె కెత్తో. **5** అస్కె ఓని యవ్వ పని మనుసుర్కిని ఊడి: ఓండు మీకు కెత్తనవంత మీరు తుంగాటి ఇంజోరె కెత్తె. **6** యూదుర్కిని మత అలవాటిన్ పెయుసి కయుకు కాల్కు నొరదనాంకి ఆరు రాయుకిన్ బానా అగ్గ వాటి మత్తోరు. ఒరోరో బానాతె థాథాపు మూడు కుండ ఏరు తొసొచ్చు. **7** యేసు పని మనుసుర్కిని ఊడి: బానాకినె నిండ ఏరు తొస్సాటి ఇంజోరె కెత్తో. ఓరు వాటి నిండ ఏరు తొస్తోరు. **8** అస్కె ఓండు ఓరిని ఊడి: ఇంజె మీరు ఏరు తోరి బంతి ఊడాని పెద్దాతగ్గ తీసి అన్నుటు ఇంజోరె కెత్తో. ఓరు ఆలాకె తీసి ఒత్తోరు. **9** బంతి ఊడాని పెద్దా, థాచ్చ రసంగ మార్త అ ఏత్తిని నంజి ఊడ్తో. అ రసమ్ బెగ్గనుంచి వత్తె ఇంజి ఓనికి తెలియె. (గోని అ రసమ్ బెగ్గనుంచి వత్తె ఇంజి ఏత్తిని తత్త పని మనుసుర్కింకె తెలుసు). గాబట్టి ఓండు పెల్లి కోకుండిని కరెంగి, **10** ఓనితోటె: ఈలా కెత్తో: జనాకు అంధోరు మంచిగ ఉండవాలింజి అంధోరు మొదోటి మంచి థాచ్చ రసతిని బంతి వాటితోరు. ఆలా ఓరు మంచిగ ఉట్టపాయ మాముల్ రసతిని పెరికె సీరు తొస్సిత్తోరు. గోని నిమ్మబోనొ మంచి రసతిని ఇచ్చొ జేలు తాసి మత్తీన్. **11** ఈలా యేసు గలిలేయతె మంథాని కానా ఇంథాని నాటె ఈ మొదోటి గొప్ప పనుంగు తుంగి ఓని గొప్పతనతిని తోపిస్తో. ఓని సిసూర్కు ఓని పొంరో నమ్మకమ్ తాస్తోరు. **12** ఆపాయ యేసు, ఓని యవ్వ, ఓని తమ్ముస్కు,

ఓని సీసూర్కు అంథోరు కపెర్నమమ్ ఇంథాని నాటెంకి అంజి అగ్గ కొద్ది రోజుకు
 మత్తోరు. **13** ఆపాయ పస్కా ఇంథాని యూదుర్కిన్ పండుమ్ దగ్గర వత్తె. అస్కె
 యేసు యెరుసలేమ్ పటనతికి అత్తో. **14** అగ్గ థేమటె గుడిథె బయుథె కోనా, గొర్రె,
 పమరమ్ అమ్మనోరు, అగ్గ డబ్బు మార్సనోరు కుథి మందనద్దు ఊడి, **15** తాడుతె
 ఒరో సెర్నకోల తుంగి అగ్గ మత్త గొర్రె, కోనా అన్నిటిని గుడిథె బయుథ్కి తోల్తో. డబ్బు
 మార్సనోరి బల్లాకిని ఇడుపొ అచ్చిసి, ఓరి డబ్బుకంత సిల్లగోలరమ్ తుంగ్గో. **16**
 పమరమ్ అమ్మనోరిని ఊడి: వీటిని మీరు ఇగ్గనుంచి తీసి అన్నుటు. నా తప్పెని
 లోతిని ఏపారమ్ తుంగాని సంతబజారు తిస్తు తుంగ్గోరి ఇంజోరె కెత్తో. **17** అస్కె, నీ
 లోతె గురుంస్త పట్టుదల కిస్తి తిసి నానిన్ పొత్తోరె మత్తె ఇంజి రాసి మత్తె ఇందంథాని
 ఓని సీసూర్కు గురుతు తుంగ్గోరు. **18** అస్కె యూదుర్కిని పెద్దాకు ఓనిని ఊడి:
 నిమ్మ బేని అధికారతిన్ పెయుసి వీటిని తుంగనీన్ ఇందంథాని ఒరో గురుతు
 పెయుసి మాకు తోవీసా ఇంజోరె తలవ్తోరు. **19** థానికి యేసు: ఈ గుడిథిని మీరు
 పగల్దెంకు, నన్న థానిని మూడు రోజ్కినె మల్ల తొత్తితాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **20** అస్కె
 యూదుర్కిని పెద్దాకు: ఈ గుడిథిని తొత్తనాంకి నలపయు ఆరు ఏండుకు అత్తె గథా.
 ఆలా అతుకు నిమ్మబోనో థీనిని మూడు రోజ్కినె తెయుథిస్తాన్ ఇంజోరె కెచ్చనీన్
 ఇంజోరె కెత్తోరు. **21** గోని ఓండుబోనో ఓని ఒల్లు ఇంథాని గుడిథిని గురుంచి కెత్తో. **22**
 ఓండు సామతెనుంచి గిరుడ్డి త్యాతపాయ ఓండు ఈలా కెత్తవాంటిని ఓని సీసూర్కు
 గురుతు పెయుసి, థేమటె పుస్తకతిని, యేసు కెత్త మాటకిని నమ్మారు. **23** పస్కా
 ఇంథాని పండుంతె యేసు యెరుసలేంతె మత్తస్కె ఓండు తుంగ్గ గొప్ప పనుంగిని
 థీబెమంథి ఊడి ఓని పొంోరో నమ్మకమ్ తాస్తోరు. **24** గోని యేసు ఓరిని
 నమ్మనాంకి ఒప్పుకుండిల్లో బారితుకు మనుసుర్కు అంథోరు బేలాంట్లోరో యేసు
 పున్ని మత్తో. **25** బేనో గూడ మనుసుర్కిని గురుంచి ఓనికి కెత్తాని అక్కరిల్లె
 బారితుకు మనుసుర్కు ఓరి రుదయతె బాత అనుకునుంజనోరో యేసు పున్ని

మత్తో.

3

1 యూదుర్కింకి పెద్దవాండు అత్త నికొథేము ఇంథాని ఒరోండు మత్తో. ఓండు పరిసేయుర్కిని గుంపింకి చెంత్తోండుగ మత్తో. **2** ఓండు ఒరో రోజు నరక యేసుని దగ్గడికి వాసి, రబి, నిమ్మ థేమటగ్గనుంచి వత్త బోదకుండు ఇంజోరే మాకు తెలుసు. థేమండు తోడాసి మత్తే గోని బేనోగూడ నిమ్మ తుంగాని గొప్ప పనుంగిని తుంగాలో. **3** థానికి యేసు ఓనితోటె: ఒరోండు కొత్తగ పుడ్డుకె గోని థేమండు పాలిసాని థేసాతికి థాయూలో ఇంజి నిజంగ నీకు కెచ్చనాన్ ఇంజోరే కెత్తో. **4** థానికి నికొథేము: ముక్కాలు అత్త ఒరోండు బేలా పుట్టితో? ఓండు ఓని యవ్వాని డొక్కాత్తి అంజి రొండొవ సారి పుట్టాలితోండా ఇంజోరే తలప్తో. **5** థానికి యేసు: ఒరోండు ఏత్తె థోరింపినె నినె ఆత్మా థోరింపినె పుడ్డుకె గోని థేమండు పాలిసాని థేసాతికి థాయూలో ఇంజోరే నీతోటె నిజంగ కెచ్చనాన్. **6** మనుసుని డొక్కాతె మనుసుండె పుట్టితో గోని సుబ్బరంగ మంథాని ఆత్మా థోరింపినె పుట్టోనితోటె సుబ్బరంగ మంథాని ఆత్మా మంతె. **7** మీరు కొత్తంగ పుట్టవాలె ఇంజి నన్న నీకు కెత్తంథాని పెయుసి ఆచర్యపర్తకిన్. **8** గాలి అన్ని సోట తోలోంధె; నిమ్మ థాని రవి కేంజనీన్. అత్కన్న అద్దు బెగ్గనుంచి వాసోంధె బెగ్గ అంజోంధె ఇంజి నీకు తెలియె. ఆలాకె సుబ్బరమ్ మంథాని ఆత్మా గూడ తుంగనో. **9** థానికి నికొథేము: ఇవ్వంత బేల జరిగితె ఇంజోరే ఓనిని తలప్తో. **10** యేసు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ ఇ్రసయేలు జనాకింకి పెద్దె బోదకుండాసి మినిన్; అత్కన్న ఇద్దు నీకు తెలియె? **11** మాకు తెలియుతద్దె మమ్మ కెచ్చనామ్; మమ్మ ఊడ్డెదె మీకు సాచ్చెమ్ కెచ్చనామ్. అత్కన్న మమ్మ కెత్తంథాని మీరు నమ్మటమ్ ఇల్లీర్ ఇంజోరే నీతోటె నిజంగ కెచ్చనాన్. **12** ఈ లోకాతె జరగాని కబుర్కిని గురించి నన్న మీతోటె కెత్తస్కె మీరు వాంటిని నమ్మిల్లీరి.

ఆలాయుతుకు పరలోకతికి చెంత కబుర్ని నన్న కెత్తు బేలా నమ్మి తీరి? **13**
 బేనోగూడ ధేమండు మంథాని జేగతికి తేది ధాయుల్లో. గోని పరలోకాతె మత్త
 మనుసుని మర్రి అత్త నన్నె ఇడుపొ డిగ్గి వత్తాన్. **14** పూర్వతె ఎడారితె మోసె
 ఇత్తడితోటె పామ్మిని తుంగి గుంజతె పొం్రో బేలా తర్పిస్తోండ్లొ ఆలె మనుసుని మర్రి
 అత్త నానిని గూడ గుంజతె పొం్రో తర్పిసిత్తోరు. **15** బారిత్తు బేనోండతుకు నానిన్
 నమ్ముంటోండ్లొ ఓండు డొల్లకుండ బెస్కెటికి బతికి మంథాని జీవిని ఏంధితో. **16**
 ధేమండు ఈ లోకాతె మంథాని మనుసుర్నిని బెచ్చొ పేమిసనో. అంత్యాటె ఓని
 ఒరోండే మర్రిని మనాంకి ఇత్తో. బేనో అతుకు ఓని పొం్రో నమ్మకమ్ తాసిత్తోండ్లొ,
 ఓండు పాడాసి ధాయకుంట బెస్కెటికి బతికి మంత్తో. **17** మనుసుర్నిని తీర్పు
 తుంగనాంకి ధేమండు ఓని మర్రిని ఈ లోకతికి రోతిల్లో. గోని ఓని ధోరింపినె ఈ లోకతె
 మంథాని మనుసుర్నిని కాపాడనాంకి ఓనిని రోత్తో. **18** బేనో అతుకు ఓనిని
 నమ్మితోండ్లొ ఓనికి ధేమటె తీర్పు మన్నొ. గోని బేనో అతుకు ఓనిని నమ్మిల్లోండ్లొ
 ఓండు ధేమటె ఒరోండే మర్రిని నమ్మిల్లో గాబట్టి ఓని పొం్రో ధేమటె తీర్పు ఇంతక
 మున్నె వాటి మత్తె. **19** ధేమటగ్గనుంచి ఈ లోకతికి వెన్నిల వత్తె. గోని మనుసుర్కు
 సెడ్డె పనుంగు తుంగనోరాసి వెన్నిలత్కన్న ఈకటిని యెక్కువ పేమిసనోరు గాబట్టి
 ధీని పెయుసి ధేమండు ఈ లోకతిని తీర్పు తుంగితో. **20** పాపమ్ తుంగనోండు
 వెన్నిలతిని ఎడంగ తురసనో. ఓండు వెన్నిలాతగ్గ వం్రో బారిత్తు ఓని సెడ్డె
 పనుంగు బయుధె అర్దకుండ మందవాలె ఇంజోరె ఓండు ఇస్టపర్సనో **21** గోని
 నిజాయుతితె నడదనోండు ధేమటె వెన్నిలతగ్గ వాసనో. బారిత్తు ఓండు తుంగాని
 పనుంగు అంధోరికి తెలియుతాటు ధేమండు కోర్తధె తుంగనో ఇంజి కెత్తో. **22** ఆపాయ
 యేసు ఓని సిసూర్నినితోటె యెరుసలేమ్ విడిసి యూధేయూ పరాంతతికి అంజి
 అగ్గ కొద్ది రోజుకు మంజి బాప్తీసమ్ ఇత్తో. **23** అస్కె యోవాను గూడ సాలిమ్ ఇంథాని
 నాటెంకి దగ్గర మత్త అయునోన్ ఇంథాని జేగతె ధీబె ఏరు మత్తె గాబట్టి అగ్గ బాప్తీసమ్

ఈసోరె మత్తో. జనాకు ఓనగ్గ వాసి బాప్తీసమ్ ఏంతోరు. **24** అస్కెటిథాకా యోవానిస్ జెయుంధె వాటిల్లోరు. **25** అస్కె యోవాని సిసూర్కు, ఒరో యూదుడినగ్గ ఏత్తె సుబ్బరోమ్ తుంగాని ఓని మత అలవాటిని గురుంచి వాధి వాట్టోరు. **26** ఓరు యోవానగ్గ వాసి: బోదకుండ, యోర్దాను వాంగిన్ అబ్బెటె నిమ్మ కలియుత కిరిస్తు, ఓనిని గురుంచి నిమ్మ గూడ సాచ్చెమ్ కెత్తిన్ గథా, ఓండు బాప్తీసమ్ ఈసనో. సేన మంధి ఓనగ్గ అంజనోరు ఇంజోరె కెత్తోరు. **27** థానికి యోవాను: థేమండు ఇత్తుకె గోని బేనో గూడ బేదు గూడ ఏంథాల్లోరు. **28** నన్న కిరిస్తు అయ్యోన్. గోని ఓనిసెంకా జనుర్కిని తయూర్ తుంగనాంకి ఓనికన్న మున్నె థేమండు నానిన్ రోత్తో ఇంజి మీతోటె నన్న కెత్తన్ గథా; థానికి మీరె సాచ్చిగ మినీరి. **29** కోకాటిని పెల్లి ఆడనోండు కోకుండు. పెల్లి కోకిని జతగాండు పెల్లే ఓనికి సాయమ్ తుంగనోండయుతో. ఓండు కోకుండిన్ మాట కేంజి కుసేల్పరిత్తో. ఆలాకె నన్న గూడ ఇంజె పూర్తిగ కుసేల్లె మినాన్. **30** ఓండు పతి థాంటె గొప్ప ఆదవాలె నన్న తగ్గి థాయవాలె. **31** పరలోకతెనుంచి వత్త ఓండు అంథోరికన్న గొప్పవాండుగ మినో. ఈ లోకాతెనుంచి వత్తోండు ఈ లోకతికి చెంత్తోండు గాబట్టి ఈ లోకతికి చెంతథాని గురుంచే తిరియనో. పరలోకతెనుంచి వత్తోండే అన్నిటికన్న గొప్పవాండుగ మినో. **32** ఓండు పరలోకతె ఊడ్తథాని గురించి కేంజుథాని గురించె కెచ్చనో. అత్కన్న ధీబెమంధి ఓండు కెత్త మాట ఒప్పుకుండిల్లోరు. **33** బేనోండత్కు ఓండు కెత్తాని మాటని నమ్ముకుంటోండో ఓండు, థేమండు నిజాయుతి మందనోండు ఇంజోరె గెట్టింగ సాచ్చెమ్ కెచ్చనో. **34** థేమండు రోత్కాడె వత్త ఒరోండు థేమటె మాటకె కెచ్చనో బారితుకు థేమండు ఓని ఆత్మతిని నిండుగ ఓనికి ఈసనో. **35** మన తప్పె అత్త థేమండు ఓని మర్రిని పేమిసనో గాబట్టి ఓని కయుధె అధికారమ్ అంత ఒపగిస్తో. **36** బేనో అతుకు మర్రిని పొంోరో నమ్మకమ్ తాసనోండో ఓనికి బెస్కెటికి మంథాని బతుకు మంతై. గోని బేనో అతుకు మర్రిని పొంోరో నమ్మకమ్ తాసకుండ మంతోండో ఓనికి బెస్కెటికి మంథాని బతుకు

ధొరకొ గోని ఢేమటె కోపమ్ ఓని పొంఁరో నిచ్చి మంత్రె ఇంజోరె కెత్తో.

4

1 యోవానుకన్న యేసు ఎకువమంథితిని సిసూర్కిన తుంగి ఓరికి బాప్తీసమ్ ఈసనో ఇంజి పరిసేయుర్కు కేంజ్జోరు ఇంజి ఓండు తెలుస్కునుంజి, **2** ఓండు యూథేయూతిని విడిసి మల్ల గిరుడ్డి గలిలేయతికి అత్తో. **3** (అత్కన్న, యేసు బాప్తీసమ్ ఈథిల్లో గోని ఓని సిసూర్కే ఇత్తోరు). **4** ఓండు గలిలేయ థాయనాంకి సమరియ నాటిని అత్రి పెయుసి థాయవలసి వత్తె. **5** సమరియతె సుకార్ ఇంథాని నాటింకి వత్తో. అగ్గ యూదుర్కింకి ముత్త తాతాలు అత యూకోబు ఓని మత్రి అత్త యోసెపింకి ఇత్త బూమి మత్తె. **6** అగ్గ యూకోబిని నుయు మత్తె. యేసు నడిసి నడిసి అలిసి అత్తో గాబట్టి అ నుయుతగ్గ కుథి మత్తో. అస్కె పొడుదు నెత్తితికి వాసి మత్తె. **7** అస్కె ఒరో సమరియ నాటోడి ఏరు తోరి ఓదనాంకి ఆ నుయుతగ్గ వత్తె. అస్కె యేసు థానిని ఊడి: నాకు డొప్పెసోంధె, ఏరు ఇమ్ ఇంజోరె థానిని తలప్తో. **8** అస్కె ఓని సిసూర్కు థోడ అస్సటాంకి నాటింకి అంజి మత్తోరు. **9** థానికి అ నాటోడి: సమరియ నాటోటె అత్త నాయగ్గ యూదుండు అత్త నిమ్మ ఉండనాంకి ఏరు కావాలింజి బేల తలపనీన్ ఇంజోరె కెత్తె. బారిత్కు యూదుర్కు సమారియర్కినితోటె బేంథాంటెగూడ పొత్తు వాట్టోరు. **10** థానికి యేసు: ఢేమండు ఈథాని బమమానతిని నిమ్మ తెలుస్కునుంజి మతుకు, నాకు ఉండనాంకి ఏరు ఇయుమ్ ఇంజి నీనిన్ తలపనోండు బేనోడింజి నిమ్మ తెలుసుకునుంజి మతుకు, నిమ్మె ఓనిని తలిపి మత్తిన్. అస్కె ఓండు బెస్కెటికి మంథాని బతుకు ఈథాని ఏత్తిని నీకు ఈసి మంత్తో ఇంజి కెత్తో. **11** థానికి ఆ నాటోడి: అయ్య తోరనాంకి నీయగ్గ సేంద ఇల్లె. నుయు గూడ లోతుగ మింధె. ఆలా మతుకు బెస్కెటికి బతుకు ఈథాని ఏరు నీకు బేలా ధొర్కీతె. **12** మన ముత్త తాతలు అత్త యూకోబు ఈ నుయుథిని మాకు

ఇత్తో. ఓండు, ఓని మర్కు ఓని మంద అంతా ఈ నుయుథె ఏరు ఉట్టోరు. ఆలా
 మన్నంగ నిమ్మ యూకోబింకన్న గొప్పవానినె ఇంజోరె తలపై. **13** థానికి యేసు:
 బేనో అతుకు ఈ ఏరు ఉంటోండో, ఓనికి మల్ల డొప్పెసితె. **14** గోని బేనోండతుకు నన్న
 ఈథాని ఏరు ఉంటోండో ఓనికి బెస్కొ డొప్పెసో. నన్న ఈథాని ఏరు ఓనమటె ఊర్త జల
 తిస్తె మంజి బెస్కొటికి బతుకు ఈథాని ఏరునిన ఓనికి పానతిని ఈతె ఇంజోరె
 థానితోటె కెత్తో. **15** థానికి అ నాటోడి ఓనిని ఊడి: అయ్య నాకు డొప్పెసకుంటా
 నన్న ఏరు తోరనాంకి ఇగ్గ వర్రకుంటా అ ఏరు నాకు ఇము ఇంజోరె తలపై. **16**
 యేసు థానిని ఊడి: నిమ్మ అంజి నీ ముత్పాని ఇగ్గ తీసి తర్ర ఇంజోరె కెత్తో. **17**
 థానికి అ నాటోడి: నాకు ముత్పాలు ఇల్లె ఇంజోరె కెత్తె. అస్కొ యేసు థానిని ఊడి:
 నాకు ముత్తపాలు ఇల్లె ఇంజి నిమ్మ కెత్త మాట సరె. **18** బేలాయుతుకు, నీకు
 అయువిరు ముత్పలోరు మత్తోరు. ఇంజె మందనోండు నీ ముత్పాలు అయ్యు.
 నిమ్మ నిజంగ కెత్తిన ఇంజోరె కెత్తో. **19** అస్కొ ఆ నాటోడి ఓనిని ఊడి: అయ్య నిమ్మ
 థేమండు-కెత్త-మాట కెత్తనోండు ఇంజోరె అనుకునుంజనాన్. **20** మా ముత్త
 తాతాలోరు ఈ మెట్టాతె మొడక్తోరు. గోని యూదుర్కు అత్త మీరు యెరుసలేంతె
 మొడకవాలె ఇంజోరె కెచ్చనీర్ గథా ఇంజోరె కెత్తె. **21** థానికి యేసు: యవ్వ, నన్న
 కెత్తాని నా మాటాని నమ్ముకున్. ఒరో సమయమ్ వెయుతె. అస్కొ జనాకు ఈ
 మెట్టాతె పొంరో గోని యెరుసలేంతె గోని అయ్యోక అన్ని సోటి తప్పెని మొడికితోరు.
22 సమారియుర్కుత్త మీరు బేనోని మొడకనీరో మీకు తెలియె. గోని యూదుర్కు
 అత్త మమ్మ తెలియుతథానినె మొడకనామ్. బారిత్కు జనాతిని రచ్చిసనోండు
 యూదుర్కినమటెనుంచి వెయుతో. **23** తప్పెని నిజంగ మొడకనోరు, ఆత్మాతోటె
 నిజాయుతితోటె మొడకాని సమయమ్ వెయుతె. అ సమయమ్ ఇంజె వాసి
 మింథె. ఓనిని మొడకనోరు ఆలాంటోరాసి మందవాలింజి తప్పె కోరనో. **24** థేమండు
 ఆత్మ ఆసి మినో. ఓనిని మొడకనోరు ఆత్మాతోటె నినె నిజాయుతితోటె ఓనిని

మొడకవాలె ఇంజోరె కెత్తో. **25** ధానికి ఆ నాటోడి: మెసియ ఇంథాని కిరిస్తు
 వెయుతో. ఓండు వత్తస్క మాకు అన్ని తెలియ కెయుతో ఇంజోరె మాకు తెలుసు
 ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తె. **26** ధానికి యేసు: నీతోటె తిరియూని నన్నె ఓండు ఇంజోరె
 కెత్తో. **27** అ సమయతె ఓని సీసూర్కు నాటెనుంచి వాసి ఓండు ఒరో నాటోడితోటె
 తిరియంథాన్ని ఊడి ఆచర్యపర్తోరు. గోని బాత కావాలె ఇంజి, బారి ధానితోటె
 తిరియనీన్ ఇంజి బేనో గూడ ఓనిని తలిపిల్లోరు. **28** అస్కె ఆ నాటోడి ధాని
 కుండతిని విడిసి వాటి నాటింకి అంజి జనాకిని ఊడి: **29** నన్న తుంగ్తవంత ఒరో
 మనుసుండు నాకు తెలియ కెత్తో. వాసి ఓనిని ఊడాటి. ఓండు ఒక వేల కిరిస్తాసి
 మంథొచ్చు ఇంజోరె కెత్తె. **30** అస్కె ఓరు నాటెనుంచి థెమ్మిరి ఓనగ్గ వత్తోరు. **31**
 ఈలా మన్నంగ ఓని సీసూర్కు ఓనిని ఊడి: బోదకుండా, థోడా తిన్ను ఇంజోరె
 బతిమలాడోరె మత్తోరు. **32** ధానికి ఓండు: నన్న తిందనాంకి మీకు తెలియె థోడా
 ఒరోటి నాకు మింథె ఇంజోరె ఓరికి కెత్తో. **33** అస్కె ఓని సీసూర్కు: బేనోండన్న ఓనికి
 థోడా తీసి తత్తోండోబోనో ఇంజోరె ఒరోకొరో తిరియుకుట్టోరు. **34** అస్కె యేసు ఓరిని
 ఊడి: నానిన్ రోత్తోనిన్ ఇస్టతిని తుంగి ఓండు నాకిత్త పనిథిని పూర్తిగ నెరవేర్చటమె
 నా థోడ ఆసి మింథె. **35** విత్తన వీచి నాలు నెల్కు అత్తపాయ కోత కొయుతాడ్ ఇంజి
 మీరు కెచ్చనీర్ గథా. ఇద్దొ, నన్న మీకు కెచ్చనాన్. కొయుదనాంకి ఇంజె పొలాతె
 పంట పండి మింథె ఇంజి పార్గతమ్ ఊడాటి. **36** పంటతిని కొయుదనోండు ఓని
 కూల్దిని ఏంచి పంటతిని బెస్కెటికి మంథాని బతుకినిసెంక తాసితో. ఈలా విత్తన
 వీతనోండు పంట కొయుదనోండు ఇరుమరు కలియు కుసేల్లె మంత్తోరు. **37** ఈలా
 ఒరో విత్తంథాని ఇంకొరోండు కొయుతో ఇంథాని మాట నిజమ్ ఇంజి తెలియుతె. **38**
 మీరు వీతిల్లోథాన్ని కొయుదనాంకి నన్న మీమిని రోచ్చనాన్. వేరెవారు కస్టబరిసి
 పని తుంగ్తోరు గోని మీరుబోనో ఓరి కస్టాకిన్ పలిత్తమ్ అనుబగిసనీర్ ఇంజోరె కెత్తో.
39 నన్న ఇంజెడ్డాకా తుంగ్తవంత నాకు తెలియ కెత్తో ఇంజి ఆ నాటోడి కెత్త మాట

పెయుసి సేనమంథి సమారిర్కు ఓని పొం్రో నమ్మకమ్ తాస్తోరు. **40** గాబట్టి ఓరు
 ఓనగ్గ వాసి ఓరి నాటె మందవాలె ఇంజోరె కోరుకుట్టోరు. అస్కె ఓండు రొండు రోజ్కు
 అగ్గ ఆంగ్తో. **41** అగ్గ ఓని బోద కేంజ్జి థీబెమంథి ఓనిని నమ్ముకుట్టోరు. **42** అస్కె ఓరు
 ఆ నాటోటిని ఊడి: నిమ్మ కెత్త మాటాని పెయుసి అయ్యె గోని మమ్మ ఓని మాటా
 కేంజి నిజంగ ఓండు లోకతిని కాపాడనోండు ఇంజి నమ్మనామ్ ఇంజోరె కెత్తోరు. **43**
 రొండు రోజుకు అత్తపాయ ఓండు అగ్గటనుంచి మల్ల గిరుడ్డి గలిలేయతికి థెమ్మిరి
 అత్తో. **44** థేమండు-కెత్త-మాట కెత్తాని ఒరో పనివానికి, ఓని సొంత నాటె మరియుద
 మన్నో ఇంజి యేసు కెచ్చి మత్తో. **45** గలిలేయుర్కు గూడ యెరుసలేంతె జరగాని
 పండుంతికి అత్తోరు. అగ్గ యేసు తుంగ్ పనుంగంత ఓరు ఊడ్తోరు గాబట్టి యేసు
 గలిలేయ వత్తస్కె ఓనిని దగ్గర తీస్కుట్టోరు. **46** ఏతిని థాచ్చ రసంగ తుంగ్
 గలిలేయతె మత్త కానా నాటెంకి యేసు మల్ల గిరుడ్డి వత్తో. అగ్గ ఒరో అధికారి మత్తో.
 ఓని మర్రి కపెర్నమంతె జబ్బునె అరిసి మత్తో. **47** యేసు యూథేయూతెనుంచి
 గలిలేయతికి వత్తో ఇంజి ఈ మనుసుండు తెలుస్కునుంజి, యేసునగ్గ అంజి,
 డొల్లాని పరిస్తితితె మంథాని ఓని మర్రిని బాగు తుంగనాంకి వాదవాలె ఇంజి ఓనిని
 బతిమిలాడ్తో. **48** అస్కె యేసు ఓనిని ఊడి: మీరు ఆచర్యపర్థాని గొప్ప పనుంగు
 ఊడకుంట మతుకు నమ్మిరి ఇంజోరె కెత్తో. **49** థానికి ఆ అధికారి: అయ్య నా మర్రి
 డొల్లోక మున్నె వర్ర ఇంజోరె బతిమిలాడ్తో. **50** యేసు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ అన్ను, నీ
 మర్రి బతికితో ఇంజోరె కెత్తో. అస్కె ఆ మనుసుండు యేసు కెత్త మాటా నమ్మి
 థెమ్మిరి అత్తో. **51** ఓండు అంజోరె మన్నంగ ఓని జీతగాకు ఓనికి యెదురుంగ వాసి,
 నీ మర్రి బతక్తో ఇంజోరె కెత్తోరు. **52** అస్కె ఓండు బేని గంటతె ఓండు బాగు పర్తో ఇంజి
 ఓరిని తలవ్తో. అస్కె ఓరు: నిన్నె పయూల ఒంటి గంటాతికి ఓని యెడికి విడిసి అత్తె
 ఇంజోరె కెత్తోరు. **53** నీ మర్రి బతికితో ఇంజి యేసు ఓనితోటె కెత్త గంటగూడ అద్దె
 ఇంజి తెలుస్కునుంజి అస్కెటినుంచి ఓండు ఓని లోత్తోరు యేసుని నవ్తారు. **54**

యూథేయూతెనుంచి గలిలేయతికి గిరుడ్డి వత్తపాయ యేసు ఈ రొండోవ
ఆచర్యపర్లాని పనుంగు తుంగ్గో.

5

1 ఆపాయ యూదుర్కిన్ పండుమ్ ఒరోటి వత్తె. అస్కె యేసు యెరుసలేమ్ థెమ్మిరి
అత్తో. **2** యెరుసలేంతె గొర్రెకు థాయూని డొంక దగ్గర వ్రబి బాసాతె బెదస్తా ఇంథాని
ఒరో ఎరుమ మత్తె. అగ్గ అయుదు మండపోమ్ మత్తా. **3** వాంటె గుడ్డివారు,
కుంటివారు, ఊస కాల్కు కయుకినోరు, రక రక జబ్బు మంథాని థీబెమంథి జనాకు
బెస్కె ఏరు కథిలితె ఇంజి యెదురూడోరె గుంపుగ అరిసి మత్తోరు **4** బారిత్కు అస్కె
అస్కె థేమటె దూతా ఒరోండు ఎరువిన్ డిగ్గి ఏతిని కదలిసితో. ఏతిని కదలిస్తస్కె
బేనోండతుకు థాంటె మొథోటి డిగ్గితోండ్ ఓండు బేలాంటి జబ్బు మందనోండత్కన్న
ఓనికి బాగయుతె. **5** ముప్పయు ఎనిమిది ఏండుకు జబ్బినితోటె మత్త ఒరో
మనుసుండు అగ్గ మత్తో. **6** అరిసి మత్త ఓనిని యేసు ఊడి, ఓండు సేన ఏండ్కు
జబ్బిని మినో ఇంజి తెలుసుకునుంజి ఓనిని ఊడి: నిమ్మ బాగు పరదవాలె ఇంజి
నీకు ఇస్టమ్ మింథె ఇంజోరె తలప్తో. **7** థానికి అ జబ్బిని మందనోండు: అయ్యూ,
ఏరు కదలిస్తస్కె నానిన్ ఎరువినె డిప్పనాంకి నాకు బేనోగూడ ఇల్లో. నన్న థాయని
సమయతె ఇంకోరోండు నాకన్న మున్నె డిగ్గనో ఇంజోరె కెత్తో. **8** యేసు ఓనిని ఊడి:
నిమ్మ తేథి నీ గుడా పెయుసి అన్ను ఇంజోరె కెత్తో. **9** జపునె అ మనుసుండు
బాగుపరిసి ఓని గుడా పెయుసి నడిసి అత్తో. అ రోజు సొక్కు రోమని రోజు ఆసి మత్తె.
10 గాబట్టి యూదుర్కు, బాగత్తోనిని ఊడి: నేండు సొక్కు రోమని రోజు గథా? నిమ్మ
నీ గుడా పెయుసి థాయటమ్ నీకు తగ్గో ఇంజోరె కెత్తోరు. **11** థానికి ఓండు: నానిన్
బాగు తుంగ్గోండు నీ గుడా పెయుసి నడుమ్ ఇంజోరె నాకు కెత్తో ఇంజోరె ఓరికి
జవాబిత్తో. **12** థానికి ఓరు: నీ గుడా పెయుసి నడుమ్ ఇంజోరె నీకు కెత్త అ

మనుసుండు బేనో ఇంజోరె ఓనగ్గ తలవ్తోరు. **13** గోని ఓండు బేనోండో ఇంజి బాగు
 అత్తోనికి తెలియుల్లె. అగ్గ ఢీబెమంధి కూడి మత్తోరు గాబట్టి యేసు ఢెమ్మిరి అత్తో. **14**
 ఆపాయ యేసు ఓనిని గుడిఢె ఊడి: ఇద్దో నిమ్మ బాగు అత్తిన్. ఎక్కువ కీడు నీకు
 వాదకుండ మందనాంకి ఇంక పాపమ్ తుంగోద్దు ఇంజోరె కెత్తో. **15** ఓండు అంజి:
 నానిన్ బాగు తుంగోండు యేసు ఇంజి యూదుర్కిని పెద్దాంకి కెత్తో. **16** యేసు వీటిని
 సొక్కు రోమని రోజు తుంగో గాబట్టి యూదుర్కు ఓనికి బాద వాటి ఓనిని అమకవాలె
 ఇంజోరె ఊడ్తోరు. **17** గోని యేసు, నా తప్పె మంచి పని తుంగోరె మత్తాటు నన్న
 గూడ మంచి పని తుంగనాన్ ఇంజోరె జవాబితో. **18** గాబట్టి యూదుర్కు ఓనిని
 అమకవాలె ఇంజి ఇంక గెట్టింగ తీర్మానిస్తోరు. బారిత్కు ఓండు సొక్కు రోమని రోజిని
 తుంగాలో పనుంగు తుంగటమె అయ్యోక ఢేమండు ఓని తప్పె ఇంజి కెచ్చి ఓనిని
 ఢేమటింకి సమానంగ తుంగో ఇంజోరె ఓరు అనుకుట్తోరు. **19** ఢానికి యేసు: నన్న
 నిజంగ కెచ్చనాన్, ఢేమటె మర్రి అత్త నన్న, నాకు నన్నె బాత తుంగోను, గోని తప్పె
 తుంగంథానినే మర్రి అత్త నన్న గూడ ఆలాకె వాటిని తుంగనాన్. **20** మర్రి అత్త
 నానిన్ తప్పె పేమిసి, ఓండు తుంగవంత నాకు తోపిస్తో. వీటికన్న గొప్ప పనుంగిని
 తోపిసిత్తో. అస్కె మీరు వాటిని ఊడి సేన ఆచర్యపరిత్తీరి. **21** డొల్లి అత్తోరిని తప్పె,
 మల్ల తేఢిసి పానమ్ ఈదనాటు మర్రి గూడ ఓనికి ఇస్టమ్ మందనోరికి పానమ్
 ఈసనో. **22** అంథోరు తప్పెని గొప్ప తుంగనాటు మర్రిని గూడ గొప్ప తుంగవాలె
 ఇంజోరె తప్పె బేనోని గూడ సొంతంగ తీర్పు తుంగకుండ తీర్పు తుంగాని
 అధికారతిని మర్రికి ఒపగిసి మినో. **23** బేనో అతుకు మర్రిని గొప్ప తుంగకుండ
 మంతోండో, ఓండు మర్రిని రోత్త తప్పెని గూడ గొప్ప తుంగకుండ మందనోండాసి
 మంతో. **24** బేనో అతుకు నా మాట కేంజి లోబరిసి నానిన్ రోత్తోనిని
 నమ్ముకుంటోండో ఓండు బెస్కెటికి బతికిత్తో. ఓండు సావిని తీర్పినుంచి తప్పిసి
 బెస్కెటికి మంథాని బతుకిని ఏంథితో ఇంజి నన్న నిజంగ కెచ్చనాన్. **25** డొల్లి

అత్తోరు ఢేమటె మర్రిని మాట కేంజాని సమయమ్ వెయుతె. అ సమయమ్ ఇంజె
 వాసి మింధె. ధానిని కేంజి నమ్ముకుండనోరె బతికితోరు ఇంజి నిజంగ మీకు
 కెచ్చనాన్. **26** బారిత్తు తప్పె అత్త ఢేమండు బతుకిని మూల కారనమాసి
 మందనాటు, మ్రి గూడ బతుకిని మూల కారనంగ మందనాటు తుంగ్గో. **27** ఓండు
 మనుసుని మర్రి గాబట్టి తీర్పు తుంగాని అధికారతిని గూడ ఓనికె ఇత్తో. **28** నన్న
 కెత్తని మాటని గురుంచి మీరు ఆచర్యపర్తకీరి, బారితుకు డొల్లి అత్తోరంధోరు నా లేంగు
 కేంజి తేధి వాధాని రోజు వెయుతె. **29** అస్కె మంచి పనుంగు తుంగ్గోరు మల్ల
 బెస్కెటికి బతకనాంకి తేధితోరు. చెడ్డ పనుంగు తుంగ్గోరు సిచ్చ ఏందనాంకి గిరుడ్డి
 తేధి వెయుతోరు. **30** నన్న సొయంగ బాత తుంగోను. తప్పె నాకు కెత్తాటు నన్న
 తీర్పు తుంగనాన్ గాబట్టి నా తీర్పు నిజాయుతిగ మంతై. బారిత్తు నన్న నా
 ఇస్టతిని ఊడకుండ, నానిన్ రోత్త తప్పెని ఇస్టతిని తుంగనాన్. **31** నా గురుంచి నన్న
 సాచ్చెమ్ కెత్తు అద్దు నిజంగ మన్నో ఇంజి మీరు అనుకుండొచ్చు. **32** గోని నా
 గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తనాంకి తప్పె మినో. ఓండు నా గురుంచి ఈధాని సాచ్చెమ్
 నిజంగ మంతై ఇంజి నాకు ఎరక్కె. **33** మీరు యోవాను దగ్గడికి కొంతమంతిని రోచ్చి
 నా గురుంచి తలప్తీర్. ఓండు నా గురుంచి నిజంగ సాచ్చెమ్ కెత్తో. **34** మనుసుర్కు
 నా గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తవాలె ఇంజి అయ్యె గోని మీరు ఢేమటె ఢోరింపినె రచ్చన
 ఏందవాలింజోరె నన్న వీటిని మీకు కెచ్చనాన్. **35** యోవాను గొప్ప వెన్నిల ఈధాని
 ఢీపెమ్ తిస్తై మంతై. మీరు కొంత కాలమ్ వెన్నిలాసి మంధాని ఓని మాటతె కుసేలిగ
 మందనాంకి ఇస్టపర్తీర్. **36** గోని నా గురుంచి యోవాను ఇత్త సాచ్చెమ్కన్న గొప్ప
 సాచ్చెమ్ నాకు మింధె. అద్దు, నన్న తుంగాని పనుంగే నా గురించి సాచ్చెమ్
 కెచ్చనా. ఆ పనుంగిని నన్న పూర్తిగ తుంగవాలింజి తప్పె నాకు ఇత్తో. తప్పె నానిన్
 రోత్తో ఇందంధానికి ఆ పనుంగే నా గురుంచి సాచ్చెమ్ ఈసనా. **37** ఇంక నానిన్ రోత్త
 తప్పె గూడ నా గురుంచి సాచ్చెమ్ ఈసనో. మీరు బెస్కెగూడ ఓని మాట అర్దమ్

తుంగిల్లీరి. ఓండు బేలాంటోండో ఇంజి ఓని రూపు గూడ మీరు ఊడిల్లీరి. **38** ఓండు కెత్త మాట మీ రుదయతె తాసిల్లీరి బారితుకు తప్పె రోత్తకాడె వత్త నానిన్ మీరు నమ్మిల్లీరి. **39** మీరు ఢేమటె మాటతిని జాగర్తగ సదవాటి. బారిత్కు వాటిని సదవటమ్వల్ల మీకు బెస్కెటికి మంథాని బతుకు మింథె ఇంజోరె సరిగానె అనుకునుంజనీర్. ఆ మాటా నా గురుంచె సాచ్చెమ్ ఈసోంథె. **40** అత్కన్న బెస్కెటికి మంథాని బతుకిని ఏందనాంకి నాయగ్గ వాదనాంకి మీకు ఇస్టమ్ ఇల్లె. **41** నా గురుంచి మనుసుర్కు గొప్పంగ తిరియవాలె ఇంజి నన్న కోరిల్లాన్. **42** గోని ఢేమటె పేమ మీ రుదయతె ఇల్లె ఇంజి నాకు తెలుసు. **43** నన్న నా తప్పెని అధికారతె వత్తాన్. అత్కన్న మీరు నానిన్ తురసిత్తీర్. బేనోండన్న ఒరోండు ఓని సొంత అధికారతె వతుకు ఓనిని లోప వాటితీర్. **44** ఢేమటె ఢోరింపినె వాథాని గొప్పతనతిని మీరు ఎదురూడకుంట మనుసుర్కు మీమిని గొప్పంగ తిరియవాలె ఇంజి కోరాని మీరు బేలా నమ్మి తీర్? **45** మీ పొంోరో నన్న తప్పెని దగ్గర తప్పు వాటిత్తాన్ ఇంజి మీరు అనుకుండకీర్. నన్న అయ్యో గోని, మీకు సాయమ్ తుంగిత్తో ఇంజి మీరు నమ్మ మోసే మీ పొంోరో తప్పు వాటిత్తో. **46** మీరు నిజంగ మోసేని నమ్మనీరితుకు నానిన్ గూడ మీరు నమ్మీర్. బారిత్కు ఓండు నా గురుంచి రాసి మత్తో. **47** గోని ఓండు రాస్తవాంటిని మీరు నమ్మిల్లీరి. ఆలాయుతుకు నా మాటకిని బేలా నమ్మీరి ఇంజోరె కెత్తో.

6

1 ఆపాయ యేసు తిబెరియ సముద్రమ్ ఇంథాని గలిలేయ సముద్రాతె అబ్బెడికి అత్తో. **2** ఓండు జబ్బు మందనోరిని బాగు తుంగాని గొప్ప పనుంగిని ఢీబెమంథి జనాకు ఊడ్డోరు గాబట్టి ఓని పెరికె అత్తోరు. **3** యేసు ఒరో మెట్ట తర్రి అగ్గ ఓని సిసూర్కినితోటె కుత్తో. **4** (అస్కె యూదుర్కిని పస్కు పండుమ్ దగ్గర వత్తె). **5** యేసు

ఓని కండ్కిని తేచి, ధీబెమంధి జనమ్ ఓనగ్గ వాదనద్దు ఊడి, పిలిపుతోటె: ఈరు
 తిందనాంకి ఆరి బేల మనాడ్ అస్సితాడ్ ఇంజోరె తలవ్తో. **6** ఓండు తుంగవలస్తదు
 బాతో యేసు పున్ని మత్తో. అత్కన్న పిలిపిని పరిచ్చ తుంగవాలె ఇంజి ఈలా
 తలవ్తో. **7** అస్సె పిలిపు: ఈరికి పతివానికి కొద్ది కొద్దిగ ఇత్తుకన్న, రోండు వందల
 యెండి డబ్బికి ఆరి అస్తకన్న గూడ అమ్మ ఈరికి సుమారయ్యుగధా ఇంజోరె కెత్తో.
8 అస్సె ఓని సిసూర్కినె ఒరోండు, సిమోను పెతురుని తమ్ముండత్త ఆంధిరేయ,
 యేసిని ఊడి: **9** ఇగ్గ ఒరో పేకాలు మినో. ఓనగ్గ అయుదు యవల ఆరి, రోండు కీకెకు
 మినా. అత్కన్న అమ్మ ఇచ్చోమంధి జనాతికి బేమ్రాతమ్ సరి ధెయుతె ఇంజోరె
 కెత్తో. **10** అస్సె యేసు: జనాకిని ఇడుపొ కుపిసాటి ఇంజోరె కెత్తో. (అ బేగాతె ధీబె
 పచ్చ గడ్డి మత్తె). బంతితె అగ్గ కుధి మత్తోరమటె మనుసుర్కు మట్టింకి ధాధాపు
 అయుదు వేలమంధి మత్తోరు. **11** యేసు అ ఆరిని ఏంచి, ధేమటింకి దండాకు వాటి,
 సిసూర్కినికి ఇత్తో. సిసూర్కుబోనో అంధోరికి బంతి వాట్తోరు. ఆలే ఓండు కీకె
 ముక్కకిని గూడ తీసి ఓరికి కావలస్తమటింకి ఇత్తో. **12** ఓరు డొక్క నిండ తిత్త పాయ,
 ఓండు ఓని సిసూర్కిని ఊడి: బాతగూడ పాడాసి ధాయకుంట మిగల్త మంచి
 ముక్కకిని కూడిపిసాటి ఇంజోరె కెత్తో. **13** ఆలాకె ఓరు తిత్తస్సె అయుదు యవల
 ఆరితె మిగల్త ముక్కకిని పన్నెండు గంపకిన్ నిత్తోరు. **14** యేసు తుంగ్ అ గొప్ప
 పంధిని ఆ మనుసుర్కు ఊడి: ఈండు నిజంగ లోకతికి వాధాని ధేమండు-కెత్త-మాట
 కెత్తనోండు ఇంజోరె కెత్తోరు. **15** ఓరు వాసి, ఓనిని దమర్జనంగ పెయుసి రాజుగా
 తుంగవాలె ఇంజి ఓరు అనుకునుంజనోరు ఇంజి యేసు తెలుస్కుట్టో గాబట్టి ఓరిని
 విడిసి అంజి ఒంటరిగ మెట్టాతె పొం్రో తం్తో. **16** ములుపటెత్తు సమయూతె ఓని
 సిసూర్కు సముద్ర ఒడ్డింకి అంజి, **17** పడవ తరి సముద్రాతె అబ్బెటె మంధాని
 కపెర్నమమ్ నాటెంకి తిన్నంగ అత్తోరు. అస్సె సీకడి అత్తె. గోని యేసుబోనో ఓరగ్గ
 వాదకుండ మత్తో. **18** అస్సె పెద్ద గాలి వీసోరె మత్తె గాబట్టి సముద్రాతె తల్కు

పొం్రోడికి తెయుతా. **19** ఓరు ధాధాపు మూడు నాలుగు కొసుర్కు దూరమ్
 పడవతిని తోలోరె అత్తస్కె యేసు సముధ్రాతె పొం్రో నడిసి పడవ దగ్గడికి
 వాదనద్దు ఊడి ఓరు వెం్తోరు. **20** ఓండు ఓరిని ఊడి: నన్నె వెర్రతకీరి ఇంజోరె
 కెత్తో. **21** అస్కె ఓనిని పడవతె తీస్కుండనాంకి ఇస్టపర్తోరు. జపునె పడవ ఓరు
 ధాయని ఒడ్డింకి పెయుతె. **22** మరసట్ రోజు సముధ్రాతె అబ్బెరి ఒడ్డిన్ మంథాని
 జనుర్కు ఓని సిసుసూర్కు తర్రత అ ఒరోటె పడవ తప్ప ఇంక వేరె పడవ అగ్గ ఇల్లె
 ఇంజోరె తెలుస్కుట్టోరు. మల్ల యేసు ఓని సిసూర్కినితోటె పడవ తర్రి ధాయకుండ,
 ఓని సిసూర్కు మటింకె అత్తోరు ఇంజి తెలుస్కుట్టోరు. **23** తిబెరియతెనుంచి వేరె
 పడవాకు, పెబు దండాకు వాటి జనుర్కు ఆరి తిత్త అ జేగ దగ్గడికి వత్తా. **24** అస్కె
 యేసు, ఓని సిసూర్కు అగ్గ ఇల్లోరు ఇంజి జనుర్కు ఊడి, జపునె అ పడవకినె తర్రి
 యేసుని మెక్కోరె కపెర్నమమ్ వత్తోరు. **25** అస్కె ఓరు సముధ్రాతె అబ్బెటె ఓనిని
 ఊడ్డస్కె: రబి బెస్కె నిమ్మి ఈ జేగ వత్తిన్ ఇంజోరె తలప్తోరు. **26** అస్కె యేసు ఓరిని
 ఊడి: మీరు నన్న తుంగ్ గొప్ప పనుంగిని ఊడ్డథాని పెయుసి అయ్యె గోని మీరు
 డొక్క నిండ ఆరి తిత్తథాని పెయుసి నానిన్ మెక్కనీరి ఇంజోరె నిజంగ మీకు
 కెచ్చనాన్. **27** పాడాసి ధాయని ధోడతెసెంక అయ్యె గోని బెస్కెటికి మంథాని
 బతుకిని ఈథాని ధోడతెసెంక పని తుంగాటి. మనుసుని మర్రి ధానిని మీకు ఈతో.
 ధానిసెంక తప్పె అత్త ధేమండు ఓనిని అంగికరిసి ఒప్పుకుట్టో ఇంజోరె కెత్తో. **28** అస్కె
 ఓరు ఓనిని ఊడి: ధేమండు కోర్త పనుంగిని తుంగనాంకి మమ్మ బాత తుంగవాలె
 ఇంజోరె తలప్తోరు. **29** ధానికి యేసు: ఓండు రోత్తోనిని మీరు నమ్మవాలె ఇందనద్దె
 ధేమండు కోర్త పనుంగాసి మీంధె ఇంజోరె ఓరితోటె కెత్తో. **30** ధానికి ఓరు:
 ఆలాయుతుకు మమ్మ నీనిన్ నమ్మనాంకి మమ్మ ఊడనాటు నిమ్మి బాత గురుతు
 మాకు ఊపిసనీన్? బాత గురుతిని నిమ్మి తుంగితిని? **31** మోసె తిందనాంకి ఓరికి
 ఆకాసతెనుంచి ఆరి ఇత్తో ఇంజి రాసి మత్తోతటు, మన ముత్త తాతలోరు ఎడారితె

మన్నా ఇంథాని ధోడతిని తిత్తోరు. నిమ్మ బాల్తాన్ని తుంగితిని ఇంజోరె తలప్తోరు. **32**
 యేసు ఓరిని ఊడి: మోసె మీకు ఆకాసతెనుంచి వత్త ఆరిని ఈధిల్లో. గోని నా తప్పే
 ఆకాసతెనుంచి వత్త నిజమత్త ఆరిని మీకు ఈసనో ఇంజోరె నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్
33 గాబట్టి ధేమండు ఈథాని ఆరి ఆకాసతెనుంచి డిగ్గి వాసి లోకతె మంథాని
 మనుసుర్కింకి బెస్కెటికి మంథాని పానమ్ ఈతె ఇంజోరె కెత్తో. **34** అస్కె ఓరు ఓనిని
 ఊడి: అయ్య, అ ఆరిని బెస్కెటికి మాకు ఈదవాలె ఇంజోరె కెత్తోరు. **35** యేసు ఓరిని
 ఊడి: నన్నె పానమ్ ఈథాని ఆరి. నాయగ్గ వాదనోనికి బేమ్రాతమ్ కరువెసో. నాయగ్గ
 నమ్మకమ్ మందనోనికి బేమ్రాతమ్ డొప్పేసో. **36** మీరు నానిన్ ఊడి మినీరి,
 అత్కన్న నమ్మకుండ మినీరి ఇంజి మీకు కెత్తాన్. **37** తప్పె నాకు ఈత్తోరంథోరు
 నాయగ్గ వెయుతోరు. నాయగ్గ వాదనోరిని నన్న బేమ్రాతమ్ బయుధికి గెర్మోను. **38**
 నా ఇస్టమ్ అయ్యో గోని నానిన్ రోత్తోనిన్ ఇస్టతిని తుంగనాంకె నన్న ఆకాసతెనుంచి
 డిగ్గి వత్తాన్. **39** ఓండు నాకు ఇత్తోరిని బేనోగూడ మాపకుండ ఆకరి థినాతె ఓరిని
 మల్ల తేత్తటమె నానిన్ రోత్తోనిన్ ఇస్టమ్ ఆసి మింధె ఇంజోరె కెత్తో. **40** బేనో అతుకు
 మర్రి అత్త నానిన్ తెలుస్కునుంజి నా పొంోరో నమ్మకమ్ తాసితోండ్ ఓండు
 బెస్కెటికి మంథాని బతుకిని ఏంచి మల్ల నన్న ఓనిని ఆకరి థినాతె సావినుంచి
 తేత్తటమె నానిన్ రోత్త తప్పెని ఇస్టమ్ ఆసి మింధె ఇంజోరె కెత్తో. **41** నన్న
 ఆకాసతెనుంచి వత్త ఆరి ఇంజి ఓండు కెత్తంథాని పెయుసి యూదుర్కు ఓని
 గురుంచి గొలంగిసి, **42** ఈండు యోసేపిని మర్రి అత్త యేసు గథా. ఈని తప్పె
 తల్లర్కింకి మనాడ్ పుంజి మినాడ్ గథా? ఆలా మన్నంగ, నన్న ఆకాసతెనుంచి
 డిగ్గి వత్తాన్ ఇంజి ఈండు కెత్తటమ్ బేలా ఇంజోరె కెత్తోరు. **43** యేసు ఓరిని ఊడి:
 మీయమటె మీరు గొలంగొద్దు. **44** నానిన్ రోత్త తప్పె, ఒరోని నాయగ్గ నడదకుండ
 మతుకు ఓండు నయగ్గ వంోరో. ఆకరి థినాతె నన్న ఓనిని తెధిసితాన్. **45**
 అంథోరికి ధేమడె బోధిసనో ఇంజి ధేమండు-కెత్త-మాట-కెత్తనోరిన్ పుస్తకాతె రాసి

మింధె. గాబట్టి బేనో అతుకు తప్పెనగ్గ కేంజి నేర్సుకునుంజనోండొ ఓండు నాయగ్గ
 వాసనో. **46** థేమటగ్గనుంచి వత్తోండె గోని ఇంక వేరె బేనో గూడ తప్పెని ఊడిల్లో.
 ఈండె తప్పెని ఊడ్తో. **47** నాయగ్గ నమ్మకమ్ మందనోనికి బెస్కెటికి మంథాని
 పానమ్ మింధె ఇంజి నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్. **48** నన్నె పానమ్ ఈథాని ఆరి. **49**
 మీ ముత్త తాతలోరు ఎడారితె మన్నా ఇంథాని థోడ తిత్కన్న గూడ ఓరు డొల్లి
 అత్తోరు. **50** గోని థీనిని తిందనోండు డొల్లి డాయకుండ మందనాంకి ఆకాసతెనుంచి
 డిగ్గి వత్త ఆరి ఇద్దె. **51** నన్నె ఆకాసతెనుంచి డిగ్గి వత్త పానమ్ ఈథాని ఆరి. ఈ ఆరిని
 తిందనోండు బెస్కెటికి బతికితో. నన్న ఈథాని ఆరి లోకాతె మంథాని మనుసుర్కిని
 పానతినిసెంక ఈథాని నా ఒల్లాసి మింధె ఇంజోరె కెత్తో. **52** అస్కె యూదుర్కు:
 ఈండు ఓని ఒల్లిని బేలా మనాంకి తిందనాంకి ఈతో ఇంజి ఓరమటె ఓరు వాధి
 వాట్తోరు. **53** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: మీరు మనుసుని మర్రిని ఒల్లిని తిందకుండ
 ఓని నెత్తురుతిని ఉన్నకుండ మతుకు మీయమటె బెస్కెటికి మంథాని పానమ్ ఇల్లె
 ఇంజి నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్. **54** నా ఒల్లిని తింజి, నా నెత్తురుతిని ఉండనోనికి
 బెస్కెటికి మంథాని పానమ్ మింధె. ఆకరి థినాతె నన్న ఓనిని సామతెనుంచి
 తేవిస్తాన్. **55** బారిత్కు నా ఒల్లు నిజమత్త థోడా ఆసి మింధె. నా నెత్తురు నిజమత్త
 పానమ్ ఆసి మింధె. **56** నా ఒల్లిని తింజి నా నెత్తురుతిని ఉండనోండు నాయమటె
 నిచ్చి మినో. నన్న గూడ ఓనమటె నిచ్చి మినాన్. **57** నానిన్ రోత్త తప్పె బతికి
 మందనాటు నన్న గూడ ఓని సకితి థోరింపినె బతికి మినాన్. ఆలాకె నానిన్
 తిందనోండు గూడ నా సకితి థోరింపినె బతికితో. **58** నన్న మల్ల కెచ్చనాన్;
 ఆకాసతెనుంచి డిగ్గి వత్త ఆరి ఇద్దె. మీ ముత్త తాతలోరు తిత్త మన్నా తిస్తె ఇద్దు
 మన్నో. బారిత్కు ఓరు అంథోరు డొల్లి అత్తోరు గథా. గోని ఈ ఆరి తిందనోండు
 బెస్కెటికి బతికి మంత్తో ఇంజోరె కెత్తో. **59** కపెర్నమంతె మంథాని పాదన గుడిధె
 ఓండు బో థిసోరె ఈటిని కెత్తో. థీబెమంథి సిసూర్కు యేసుని విడిసి అత్తోరు **60** ఓని

సీసూర్కనమటె ఢీబెమంధి ఈటిని కేంజ్జస్కె ఈ మాటాకంత సేన కటినంగ మినా.
 బేనో వీటిని కేంజితోరు ఇంజోరె కెత్తోరు. **61** సీసూర్కు థానిగురుంచి గొలంగనోరు
 ఇంజి యేసు ఓనమటె తెలుస్కునుంజి ఓరిని ఊడి: ఇద్దు మీకు ఆడ్డుగా మింధె? **62**
 ఆలాయుతుకు మనుసుని మర్రి ఓండు ఇద్దువరికి మత్త జేగత్తి తర్రి థాయనద్దు
 మీరు ఊడుకు బేలా మంతై? **63** ఢేమటె ఆత్మా పానమ్ ఇత్తై. గోని మనుసుని సకితి
 బాత్తానికి గూడ పంధికి వం్రో. నన్న మీకు కెత్తాని మాటాకు ఆత్మా నిసె పానమ్
 మందనద్దు. **64** అత్కన్న, మీయమటె కొంతమంధి నమ్మోవారు మినోరు ఇంజోరె
 కెత్తో. ఓనిని నమ్మోవారు బేనో ఇంజి, మల్ల ఓనిని ఒపగిసిత్తోరు బేనో ఇంజి యేసు
 మొట్ట మొథోటినుంచి పున్ని మినో గాబట్టి మల్ల ఓండ **65** ఒరోండు నా తప్పెని
 దయతిన ఏందకుండ మతుకు నాయగ్గ వాథాలో ఇంజి ఢీని పెయుసి మీకు కెత్తాన్
 ఇంజోరె కెత్తో. **66** అస్కెటినుంచి ఓని సీసూర్కనమటె ఢీబెమంధి ఓనితోటె
 థాయకుండ పెరికెటికి అత్తోరు. **67** అస్కె యేసు పన్నెండు మంధి సీసూర్కని ఊడి:
 మీరు గూడ విడిసి థాయవాలె ఇంజి అనుకునుంజనీరె ఇంజోరె తలవ్తో. **68** థానికి
 సీమొను పెతురు: పెబువా, మమ్మ బేనోనగ్గ ఢెయుతామ్? బెస్కెటికి మంథాని
 బతుకింకి కావలస్త పానమ్ ఈథాని మాటాకు నీయగ్గ మింధె గథా? **69** నిమ్మ,
 బెస్కెటికి బతికి మంథాని ఢేమటె మర్రి అత్త కిరిస్తు ఇంజి మమ్మ నమ్మి, పున్ని
 మినామ్ ఇంజోరె కెత్తో. **70** యేసు ఓరిని ఊడి: పన్నెండు మంధి అత్త మీమిని నన్న
 తెలుస్కుట్టాన్ గథా? అత్కన్న మీయమటె ఒరోండు ఢెయ్యమ్ ఆసి మినో ఇంజోరె
 కెత్తో. **71** సీమొంతె మర్రి అత్త యూథా స్కారియోతు పన్నెండు మంధితె ఒరోండాసి
 మంజి ఓనిని ఒపగిసితో ఇంజి యూథా స్కారియోతు గురుంచి ఈలా కెత్తో.

7

1 ఆపాయ యూదుర్కు యేసిని అమకవాలె ఇంజి పయత్తనమ్ తుంగ్గోరు గాబట్టి,

ఓండు యూథేయతె మందనాంకి ఇస్టపరవొక గలిలేయతికి పయనమాసి వత్తో. **2**
 అస్కె యూదుర్కిని డేర పండుమ్ దగ్గర వత్తె. **3** అస్కె ఓని తమ్ముస్కు ఓనిని ఊడి:
 నిమ్మ తుంగాని పనుంగిని నీ సీసూర్కు ఊడనాటు తుంగనాంకి ఈ జేగా విడిసి
 యూథేయూ అన్ను. **4/b>** గొప్పంగ మందవాలె ఇంజి కోరాని బేనోగూడ బాత
 పనుంగిని సాటినె తుంగోగథా? నిమ్మ ఈలోంటి పనుంగు అంథోరు ఊడనాటు
 తుంగ్కు లోకాతె మందనోరు నీనిని తెలుసుకుంటోరు ఇంజోరె కెత్తోరు. **5/b>** ఓని
 తమ్ముస్కు గూడ ఓనిని నమ్మిల్లోరు గాబట్టి ఈలా కెత్తోరు. **6/b>** యేసు ఓరిని ఊడి:
 నా సమయమ్ ఇంక వాధిల్లె. గోని మీకు అతుకు బెస్కెటికి సమయమ్ తయూరుగ
 మింథె. **7/b>** లోకాతె మందనోరు మీమిని కసి బెయుసి మన్నోరు. గోని ఓరు
 తుంగాని పనుంగు సెడ్డగ మింథె ఇంజి నన్న సాచ్చెమ్ కెచ్చనాన్ గాబట్టి ఓరు నా
 పొం్రో కసి పెయుసి మినోరు. **8/b>** మీరు ఈ పండుంతికి అన్నుటు. నా
 సమయమ్ ఇంక వాధిల్లె గాబట్టి నన్న ఈ పండుంతికి ఇంజె అన్నోను ఇంజోరె కెత్తో.
9/b> ఈటిని ఓరితోటె కెచ్చి ఓండు ఇంక కొద్ది రోజ్కు గలిలేయతె ఆంగ్తో. **10** ఓని
 తమ్ముస్కు పండుంతికి అత్త పాయ ఓండు గూడ అత్తో. గోని ఓండు అంథోరు
 ఊడనాటు థాయకుండ సాటినె పండుంతికి అత్తో. **11** పండుంతె యూదుర్కిని
 పెద్దాకు ఓనిని మెక్కోరె ఓండు బెగ్గ మినో ఇంజోరె తలవ్తోరు. **12** జనాకు ఓని
 గురుంచి గుస గుస తిరియుత్తోరు. కొంతమంథి ఓండు మంచివాండు ఇంజోరె
 కెత్తోరు. ఇంక కొంతమంథి ఆలా అయ్యె, ఓండు జనాకిని బొక్కిసనో ఇంజోరె కెత్తోరు.
13 ఓరు యూదుర్కింకి వెర్రతోరు గాబట్టి బేనోగూడ ఓని గురుంచి దయుర్ననంగ
 బయుథె తిరియుల్లో. **14** సగమ్ పండుమ్ అత్తస్కె యేసు థేమటె గుడిథె వాకిల్లికి
 అంజి బోద కెత్తనాంకి మొదలిస్తో. **15** అస్కె యూదుర్కు: ఈండు సదుమ
 ఇల్లోవాండు అత్కన్న థేమటె పుస్తకాతె రాసి మందనవంత బేలా కెచ్చనో ఇంజి సేన
 ఆచర్యపర్తోరు. **16** యేసు ఓరిని ఊడి: నన్న కెత్త మాట నాయగ్గనుంచి వాధిల్లె గోని

నానిన్ రోత్తోనడ్డాసి మింధె. **17** బేనో అతుకు ఓని ఇస్టతిని తుంగవాలె ఇంజి
 మినోండో ఓండు నన్న కెత్తాని ఈ మాటా థేమటె థోరింపినె వత్తాకో ఇల్లుకు నా సొంత
 మాటకెనా ఇంజి తెలుస్కుంట్. **18** సొంత మాటాస్తోటె తిరియనోండు ఓనికె గొప్ప
 వాదనాటు ఊడిత్తో. ఒరోని రోత్తోని గొప్పతనతిని ఊడనోండు నిజాయుతిగ
 మందనోండాసి మినో. ఓనమటె అబదమ్ బాత ఇల్లె. **19** మోసె మీకు ఆగ్నియకిని
 ఇత్తో గథా? ఆలా మత్కన్న మీయమటె బేనో గుడ ఆ ఆగ్నియకిన్ పెయుసి
 నడదటమ్ ఇల్లె. ఆలా మన్నంగ మీరు బారి నానిన్ అమకనాంకి పయతనమ్
 తుంగనీర్ ఇంజోరె తలప్తోత. **20** జనాకు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ థెయ్యమ్
 పెయుత్తోండు. బేనో నీనిన్ అమకనాంకి పయతనమ్ తుంగనోరు ఇంజోరె కెత్తోరు. **21**
 యేసు ఓరిని ఊడి: నన్న సొక్కు థినాతె ఒరో పని తుంగ్తాన్. థాని పెయుసి
 మీరంథోరు ఆచర్యపరసనీర్. **22** గోని మీరు బాత తుంగనీరి? సున్నతి తుంగవాలె
 ఇంజి మోసె మీకు కెచ్చి మినో. గోని ఓనికన్న మున్నె మన ముత్తాతలోరె మొట్ట
 మొథోటి సున్నతి తుంగనాంకి మొదలిస్తోరు. గోనో మీరుబోనో సొక్కు థినాతె గూడ
 మీ పేకాంకి సున్నతి తుంగనీర్. **23** మోసె ఇత్త ఆగ్నియకిని పాటిసనాంకి మీరు
 సొక్కు థినాతె గూడ ఒరోంకి సున్నతి తుంగనీరితుకు, నన్న సొక్కు థినాతె ఒరోని
 బాగు తుంగ్తాని పెయుసి బారి మీరు నా పొంరో కసి పెయుతీరి? **24** మనుసుర్కు
 తుంగనాటు బయుథె వేడాని రూపతిని ఊడి మీరు తీర్పు తుంగకుండ నీతిగ తీర్పు
 తుంగాటి ఇంజోరె కెత్తో. **25** అస్కె యెరుసలేమ్ పటనాతె మందనోరమటె
 కొంతమంధి: ఈనినెగథా అమకవాలె ఇంజోరె పయతనమ్ తుంగోరె మినోరు? **26**
 ఊడా, ఈండు అంథోరు ఊడనాటు తిరియనో. అత్కన్న బేనోగూడ ఈనగ్గ విత్త్రేకంగ
 బాత కెత్తటమ్ ఇల్లె. నిజంగ ఈండు కిరిస్తే ఇంజి నాయుకుర్కు కచ్చిదంగ
 తెలుస్కుట్టోరోబోనో. **27** ఈండు బెగ్గనుంచి వత్తోండ్ మనాడ్ తెలుస్కునుంజి
 మినాడు. గోని కిరిస్తు వాదనస్కె ఓండు బెగ్గనుంచి వెయుతోండ్ బేనోగూడ

పున్నోగధా ఇంజోరె కెత్తోరు. **28** అస్కె యేసు థేమటె గుడిథె బోధిసోరె: మీరు నానిస్
 పున్ని మినీరి. నన్న బెగ్గనుంచి వత్తాన్ ఇంజి గూడ మీరు పున్ని మినీరి. గోని
 నన్న నా సొంతంగ వాధిల్లాన్, నానిస్ రోత్తోండు నమ్మకమ్ **29** ఓండు నానిస్ రోత్తో
 గాబట్టి నన్న వత్తాన్. గాబట్టి నన్న ఓనిని పున్ని మినాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **30** అస్కె
 ఓనిని పెయుదనాంకి పయతనమ్ తుంగనోరు గోని ఓని సమయమ్ ఇంక వాధిల్లె
 గాబట్టి బేనో గూడ ఓని పొం్రో కయుకు వాటిల్లోరు. **31** గోని జనాకినమటె
 ధీబెమంధి ఓని పొం్రో నమ్మకమ్ తాసి: కిరిస్తు వాదనస్కె ఈండు తుంగ్ గొప్ప
 పనుంగుకన్న ఎక్కువ తుంగితోండా ఇంజోరె కెత్తోరు. **32** జనాకు ఓనిని గురుంచి
 ఈలా గుస గుస తిరియోరె మందనద్దు పరిసేయుర్కు కేంజుస్కె ఓనిని పెయుసి
 వాదవాలె ఇంజి ఓరి సయునికుర్కిని రోత్తోరు. **33** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: ఇంక
 కొద్ది సేపటికి నన్న మీతోటె మంతాన్. ఆపాయ నానిస్ రోత్తోనగ్గ నన్న థెయుతాన్.
34 మీరు నానిస్ మెక్కితీరి గోని నానిస్ ఊడాలీరి. నన్న మంథాని జేగతికి మీరు
 వాధాలీరి ఇంజోరె కెత్తో. **35** అస్కె యూదుర్కు: ఓనిని మనాడ్ ఊడకుండ
 మందనాటు ఓండు బెగ్గ థెయుతో? మన థేసతిని విడిసి యూదుర్కు మంథాని ఏరె
 థేసతికి అంజి ఏరెవారికి బోద కెత్తనాంకి థెయుతోండ్బోనో. **36** మీరు నానిస్
 మెక్కితీరి, అత్కన్న నానిస్ ఊడాలీరి ఇంజి, నన్న మంథాని జేగతికి మీరు వాధాలీరి
 ఇంజి ఈండు కెత్త మాటాని అర్దమ్ బాత ఇంజి ఓరమటె ఓరు తిరియోరె మత్తోరు. **37**
 పండుంతె ఆకరి ధినమ్ వత్తె. అ ధినమ్ సేన ముక్కియమత్త ధినమ్. అ ధినాతె
 యేసు తేధి: ఒరోంకి డొప్పేసోంధె ఇత్కు ఓండు నాయగ్గ వాసి ఏరు ఉండవాలె ఇంజి
 కేయు కెత్తో. **38** థేమటె పుస్తకాతె రాసి మత్తాటు బేనో అతుకు నా పొం్రో
 నమ్మకమ్ తాసితోండ్ ఓని రుదయతెనుంచి పానమ్ ఈధాని ఊట ఊరాని ఏరు
 పొంగి పొర్లితె ఇంజోరె కెత్తో. **39** ఓనిని నమ్మెరు బేలాంటి ఆత్మా ఏంధితోరు
 ఇందంథాని గురుంచి ఈలా కెత్తో. యేసు డొల్లి అంజి మల్ల తేధి పరలోకమ్ థాయుల్లె;

ఇంక గొప్ప ఆధిల్ల గాబట్టి సుబ్బరమ్ మంథాని ఆత్మాని ధేమండు ఇంక ఓనికి
 ఈధిల్ల. **40** ధీబెమంధి జనాకు ఈ మాటకిని కేంజ్జస్కె ఈండు నిజంగ ధేమండు-కెత్త-
 మాట కెత్తనోండు ఇంజోరె కెత్తోరు. **41** కొంతమంధిబోనో ఈండు కిరిస్తు ఇంజోరె
 కెత్తోరు. ఇంక కొంతమంధిబోనో కిరిస్తు గలిలేయతెనుంచి వెయుతోండా? **42** ధావీదు
 గోత్రాతెనుంచి ధావీదు పుట్ట బెత్లేగమ్ ఇంథాని నాటెనుంచి కిరిస్తు వెయుతో ఇంజి
 ధేమటె మాట కెత్తెగధా ఇంజోరె కెత్తోరు. **43** ఈలా ఓని గురుంచి జనాకినమటె
 బేధాకు వత్తా. **44** ఓరమటె కొంతమంధి ఓనిని పెయుదవాలె ఇంజోరె అనుకుట్టోరు.
 గోని బేనో గూడ ఓని పొంోరో కయుకు వాటిల్లో. **45** ఆపాయ అ సయునికుర్కు పెద్ద
 పూజారినిగ్గ, పరిసేయుర్కినిగ్గ గిరుడ్డి వత్తోరు. ఈరు ఓరిని ఊడి: మీరు బారి ఓనిని
 పెయుసి వాధిల్లీరి ఇంజోరె తలవ్తోరు. **46** అస్కె సయునికుర్కు: అ మనుసుండు
 తిరియుతాటు బేనోగూడ బెస్కె తిరియుల్లో ఇంజోరె జవాబితోరు. **47** అస్కె
 పరిసేయుర్కు: మీమిని గూడ ఓండు బొక్కిస్తోండా? **48** నాయుకుర్కు అత్కన్న,
 పరిసేయుర్కినిమటె బేనో అత్కన్న ఓనిని నమ్మి మినోరా? ఇల్లె గధా? **49** ఈ
 జనాకు ధేమటె పుస్తకతిని పున్ని ఇల్లోరు గాబట్టి ధేమండు ఓరిని పాడు తుంగితో
 ఇంజోరె కెత్తోరు. **50** ఒరో నరక యేసునగ్గ వత్త నికోధెము ఇందనోండు గూడ ఓరితోటె
 మత్తో. ఓండు ఓరిని ఊడి: **51** ఒరో మనుసుండు కెత్తంథాని కేంజి ఓని పనుంగిని
 తెలుస్కొనక మున్నె ఓని పొంోరో తప్పు వాటి తీర్పు తుంగొచ్చు ఇంజి మన
 పుస్తకాతె కెయుతెకా ఇంజోరె తలవ్తో. **52** ధానికి ఓరు: నిమ్మ గలిలేయుండిని తిస్తె
 తిరియనినె? ధేమండు-కెత్త-మాట కెత్తాని బేనోగూడ గలిలేయూతెనుంచి వంోరో
 ఇంజి మింధె; ధాని గురించి ధేమటె పుస్తకతిని సదవి ఊడా ఇంజోరె ఓనితోటె
 కెత్తోరు. **53** ఆపాయ ఓరంథోరు ఓరి ఓరి లోను అత్తోరు.

1 గోని యేసు ఓలివ మారాకు మంథాని మెట్టతికి అత్తో. **2** మరుసట్ రోజు పంగువీన పొద్దినె ఓండు గిరుడ్డి థేమటె గుడిధికి వత్తస్కా, జనాకంధోరు ఓనగ్గ వత్తోరు. ఓండు కుథి మంజి ఓరికి బోద కెత్తనాంకి మొదలిస్తో. **3** అస్కా ఆగ్నియకిని బోధిసనోరు, పరిసేయుర్కు, లంజతనమ్ తుంగ్గ ఒరో నాటోటిని గెట్టి పెయుసి ఓనగ్గ తచ్చి, థానిని అంధోరు మున్నె నిలవాటి, **4** బోదకుండ, ఈ నాటోడి లంజతనమ్ తుంగోరె మన్నంగ గెట్టి పెయుత్తోరు. **5** ఈలోంటి నాటోకిని రాయుకు యెస్సి అమకవాలె ఇంజోరె మోసె రాస్త పుస్తకాతె మనాంకి ఆగ్నియ ఈసి మినో. అలాయుతుకు నిమ్మ బాత కెచ్చనీన్ ఇంజోరె తలప్తోరు. **6** ఓనిని ఇరికిసి ఓని పొంోరో తప్పు వాటవాలె ఇంజి ఈలా తలప్తోరు. గోని యేసు బోనో ఒంగి ఓని వేల్కినితోటె నేల్దె రాస్తో. **7** ఓరు ఊకె ఓనిని తలపోరె మత్కాడె, ఓండు తిన్నంగ ఊడి: మీయమటె పాపమ్ ఇల్లోవాండు బేనోండో ఓండు మొథోటి థీని పొంోరో రాయు ఎస్సాటి ఇంజోరె కెచ్చి, **8** మల్ల ఓండు ఒంగి నేల్దె రాస్తో. **9** ఓరు అ మాట కేంజుస్కా పెద్దటోరునుంచి సిన్నటోరుథాకా ఒరోరో అగ్గనుంచి థెమ్మిరి అత్తోరు. యేసు ఒంటరిగ మత్తో. అ నాటోడి నడుమ నిచ్చి మత్తె. **10** అ నాటోటిన్ తప్ప ఇంక ఏరె బేనోరు ఇల్లోరు ఇంజి యేసు ఊడి: నాటోటినె, నీ పొంోరో తప్పు వాట్టోరు బెగ్గ అత్తోరు? కనిసమ్ ఒరోండన్న నీ పొంోరో తప్పు వాటిల్లోండా ఇంజోరె కెత్తో. **11** థానికి అద్దు: ఇల్లె పెబువ ఇత్తె. అస్కా యేసు థానిని ఊడి: నన్నగూడ నీ పొంోరో తప్పు వాటోను. నిమ్మ అన్ను; ఇంక పాపమ్ తుంగోద్దు ఇంజోరె కెత్తో **12** మల్ల యేసు పరిసేయుర్కిని ఊడి: నన్నె లోకతె మందనోరికి వెలుంగు ఈదనోండు. నా మాట పకారమ్ నడదనోండు ఈకడిథె థాయకుండ పానమ్ ఈథాని వెలుంగిని బతికితో ఇంజోరె కెత్తో. **13** అస్కా పరిసేయుర్కు ఓనిని ఊడి: ఇంజె నీ గురుంచి నిమ్మె సాచ్చెమ్ కెచ్చనీన్. ఆలాయుతుకు నీ సాచ్చెమ్ నిజమ్ అయ్యు ఇంజోరె కెత్తోరు. **14** యేసు ఓరిని ఊడి: నా గురుంచి నన్నె సాచ్చెమ్ కెత్కన్న నా సాచ్చెమ్ నిజమ్

మందనద్దు. బారిత్కు నన్న బెగ్గనుంచి వత్తాన్ ఇంజి బెగ్గ థెయుతాన్ ఇంజి నన్న
 పున్ని మినాన్. మీరతుకు నన్న బెగ్గనుంచి వత్తాన్, బెగ్గ అంజనాన్ ఇంజి
 పున్నిల్లీరి. **15** జనాకు తీర్పు తుంగనాటు మీరు తుంగనీర్. నన్న బేనోని గూడ
 తీర్పు తుంగిల్లాన్. **16** నన్న తీర్పు తుంగ్కు నా తీర్పు నిజంగ మంతె. బారిత్కు
 నన్న ఒంటరిగ మంథిల్లాన్. నానిన్ రోత్త నా తప్పె నాతోటె మినో. మమ్మ కలియె
 మినామ్. **17** ఇరుమరు సాచ్చెమ్ కెతుకు అద్దు నిజమ్ ఇంజి మీ పుస్తకాతె రాసి
 మింథెగథా? **18** ఆలాకె నా గురుంచి నన్న సాచ్చెమ్ కెచ్చనాన్. నానిన్ రోత్త
 తప్పెగూడ నా గురుంచి సాచ్చెమ్ ఈసనో ఇంజోరె కెత్తో. **19** అస్కె ఓరు నీ తప్పె బెగ్గ
 మినో ఇంజోరె తలప్తోరు. యేసు ఓరిని ఊడి: నానిన్ పున్నిల్లీరి; నా తప్పెని గూడ
 పున్నిల్లీరి. మీరు నానిన్ పుంజి మతుకు నా తప్పెని గూడ పుంజి మంత్తీర్ ఇంజోరె
 కెత్తో. **20** థేమటె గుడిథె కానికె పెట్టె మంథాని జేగ దగ్గర యేసు ఈ మాటాకంత
 బోధిసి కెత్తో. ఓని సమయమ్ ఇంక వాధిల్లె గాబట్టి బేనోగూడ ఓని పొం్రో కయుకు
 వాటి ఓనిని పెయుథిల్లో. **21** యేసు మల్ల ఓరిని ఊడి: నన్న అంజనాన్. మీరు
 నానిన్ మెక్కితీరి గోని మీరు మీ పాపతె డొల్లి థెయుతీర్. నన్న థాయని జేగతికి
 మీరు వాథాలీరి ఇంజోరె కెత్తో. **22** అస్కె యూదుర్కిని పెద్దాకు: నన్న థాయని
 జేగతికి మీరు వాథాలీరి ఇంజోరె కెచ్చనోండు గథా? ఆలాయుతుకు ఓనికి ఓండె డొల్లి
 థెయుత్తోండా ఇంజోరె ఓరమటె ఓరు తిరియుకుట్తోరు. **23** అస్కె ఓండు ఓరిని ఊడి:
 మీరు ఇడుపొ మంథాని ఈ లోకతికి చెంతోరు. నన్న పొం్రోటెనుంచి వత్తాన్. మీరు
 ఈ లోకతికి చెంతోరు, నన్న ఈ లోకతికి చెంతోండయ్యోన్. **24** అంత్యాటె మీరు మీ
 పాపతె డొల్లి థెయుతీర్ ఇంజోరె మీకు కెత్తాన్. నన్నె పొం్రోటెనుంచి వత్తాన్ ఇంజి
 మీరు నానిన్ నమ్మకుండ మతుకు మీరు మీ పాపతె డొల్లి థెయుతీర్ ఇంజోరె కెత్తో.
25 థానికి ఓరు: నిమ్మ బేనో ఇంజోరె తలప్తోతరు. అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: నన్న
 మొట్ట మొథోటినుంచి మీకు కెచ్చోరె మినాన్. **26** మీ గురుంచి కెత్తనాంకి, మీమిని

తీర్పు తుంగనాంకి నాకు ధీబె మింధె. గోని నానిన్ రోత్తోండు నిజాయుతి
 మందనోండు. నన్న ఓనగ్గ కేంజువంత ఈ లోకాతె మందనోరికి కెచ్చనాన్ ఇంజోరె
 కెత్తో. **27** పరలోకాతె మంథాని ఓని తప్పె గురుంచి ఓండు కెత్తో ఇంజి ఓరు
 పున్నిల్లోరు. **28** గాబట్టి యేసు ఓరిని ఊడి: మీరు మనుసుని మర్రిని సిలువతె
 పొం్రో వాట్టస్కె నన్నె ఓండింజోరె, మల్ల నన్న సొయంగ బాత తుంగకుండ నా
 తప్పె నాకు కెత్తాటు ఈటిని కెత్తాన్ ఇంజి మీరు అస్కె తెలిస్కుంటీరి. **29** నానిన్ రోత్త
 నా తప్పె నాతోటె మినో. తప్పెంకి ఇస్టమత్త పనుంగిని నన్న బెస్కెటికి తుంగనాన్
 గాబట్టి ఓండు నానిన్ ఒంటరిగ విడిసిల్లో ఇంజోరె కెత్తో. **30** ఈటిని ఓండు కెచ్చోరె
 మన్నంగ ధీబెమంధి ఓనగ్గ నమ్మకమ్ తాస్తోరు. **31** అస్కె యేసు ఓనిని
 నమ్ముట్టోరిని ఊడి: నన్న కెత్త మాటాని పెయుసి మీరు తుంగ్కు, అస్కె నిజంగ నా
 సిసూర్కినయుతీరి. **32** ధేమటె గురుంస్త నిజాయుతితిని మీరు తెలుస్కుంటీరి.
 అస్కె ధేమటె గురుంచిన నిజమ్ మీమిని విడుదల తుంగితె ఇంజోరె కెత్తో. **33** అస్కె
 ఓరు: మమ్మ ఆబ్రగామ్ గొత్తాతికి చెంతోరమ్; మమ్మ బెస్కె గూడ బేనోనికన్నా
 బానిసుర్కిన మంధిల్లామ్. ఆలా మన్నంగ విడుదల ఏంత్తీరింజి, నిమ్మ బేలా
 కెచ్చనీన్ ఇంజోరె తలప్తోరు. **34** అస్కె యేసు: పాపమ్ తుంగాని పతి వాండు
 పాపతికి బానిసుండయుత్తో ఇంజి నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్ ఇంజి జవాబిత్తో. **35**
 బానిసుండు ఒరో లోత్తోండయ్యె గోని మరె ఓని తప్పెని లోతికి బెస్కెటికి చెంతోండుగ
 మినో. **36** గాబట్టి ధేమటె మర్రి మీమిని విడుదల తుంగ్కు నిజంగ మీరు విడిదల
 ఏంధిత్తీర్. **37** మీరు ఆబ్రగామ్ గ్రోతతోరింజి నాకు తెలుసు. అంత్యాటె నన్న కెత్త
 మాటా మీ పురెతికి ధాయుల్లె, గాబట్టి నానిన్ అమకవాలె ఇంజి మీరు పయతనమ్
 తుంగనీర్. **38** నా తప్పెనగ్గ నన్న ఊడ్డథాన్నె మీకు కెచ్చనాన్. మీరు గూడ మీ
 తప్పెనగ్గ ఊడ్డ థాన్నె తుంగనీర్ ఇంజోరె కెత్తో. **39** ధానికి ఓరు: ఆబ్రగామె మా తప్పె
 ఇంజోరె కెత్తోరు. అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: మీరు నిజంగ ఆబ్రగామిన్ పిల్లాకినీరాసి

మతుకు ఓండు తుంగ్గుటు మీరు గూడ తుంగిత్తీర్ గథా? **40** థేమటగ్గ నన్న కేంజు
 నిజతిని మీకు కెత్తంథాని పెయుసి మీరు నానిన్ అమకనాంకి పయతనమ్
 తుంగనీర్. గోని ఆబ్రగామ్ ఈలా తుంగిల్లె గథా? **41** మీ తప్పె తుంగ్గాటు మీరు
 తుంగనీర్ ఇంజోరె కెత్తో. థానికి ఓరు: మమ్మ లంజతనాతె పుట్టవారయ్యోమ్. మాకు
 ఒరోండె తప్పె మినో, ఓండు థేమండె ఇంజోరె కెత్తోరు. **42** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి:
 థేమండు మీకు నిజంగ తప్పె ఆసి మతుకు నాయగ్గ పేమగ మంత్రీర్. బారితుకు
 నన్న థేమటగ్గనుంచి ఇగ్గ వాసి మినాన్. నన్న నా సొయంగ వాథిల్లాన్, గోని ఓండె
 న **43** నన్న కెత్త మాటాని బారి మీరు అర్దమ్ తుంగిల్లీరి? నా మాటకిని కేంజనాంకి
 మీకు ఇస్టమ్ ఇల్లోకె గథా? **44** థెయ్యమె మీ తప్పె. మీరు ఓని పిల్లాకినిరాసి మినీర్.
 మీ తప్పె తుంగాని పనుంగిని మీరు గూడ తుంగనాంకి ఇస్టపర్సనీర్. ఓండు
 పూర్వతెనుంచి మనుసుర్కిని అమకిసోరె మినో. ఓనమటె నిజమిల్లె గాబట్టి ఓండు
 నిజయుతితె నిలకడగ మంథిల్లో. ఓండు ఒరో బరుకుడుగాండు, అబద్ధానికి తప్పె
 ఆసి మినో. గాబట్టి ఓండు అబద్దమ్ తిరియనస్కె సొయంగ తిరియనో. అద్దు ఓని
 అలవాటు. **45** గోని నన్న మీకు నిజమ్ కెచ్చనాన్ గాబట్టి మీరు నానిన్
 నమ్మటమిల్లీర్. **46** నాయమటె పాపమ్ మింథె ఇంజి మీయమటె బేనో నా పొంరో
 తప్పు వాటాలితో? నన్న మీకు నిజతిని కెచ్చి మినాన్. ఆలాయుతుకు మీరు బారి
 నానిన్ నమ్మిల్లీరి? **47** థేమటగ్గనుంచి బేనో వత్తోండో ఓండె థేమటె మాటతికి
 లోబర్సనో. మీరు థేమటగ్గనుంచి వాథిల్లీరి గాబట్టి ఓనికి లోబర్దిల్లీరి ఇంజోరె కెత్తో. **48**
 అస్కె యూదుర్కు యేసుని ఊడి: నిమ్మ సమారియుండిన్ తిస్తె తిరియనిన్ ఇంజి,
 థెయ్యమ్ పెయుతోండింజి మమ్మ కెత్తటమ్ నిజమె గథా ఇంజోరె కెత్తోరు. **49** థానికి
 యేసు: నన్న థెయ్యమ్ పెయుతోండు అయ్యోన్. నన్న నా తప్పెని గొప్ప
 తుంగనాన్. గోని మీరు నానిన్ అవమానమ్ తుంగనీర్. **50** నాకు నన్నె గొప్ప
 తుంగవాలె ఇంజి నన్న ఎదురూడటమ్ ఇల్లె. గోని నన్న థానిని ఏందవాలె ఇంజి

ధేమండు నాకు సాయమ్ తుంగనో. **51** నన్న కెత్త మాటతికి ఒరోండు లోబర్తుకు,
 ఓండు బెస్కెటికి డొల్లి అన్నో ఇంజి నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **52** అస్కె
 యూదుర్కు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ అసలు థెయ్యమ్ పెయుతోండింజి ఇంజె మమ్మ
 తెలుస్కుట్టామ్. ఆబ్రగామ్, ధేమండు-కెత్త-మాట కెత్తరంథోరు డొల్లి అత్తోరు. గోని
 నిమ్మబోనో ఒరోండు నా మాట కేంజి **53** మా తప్పె అత్త ఆబ్రగామ్కన్న నిమ్మ
 గొప్పవానినె? ఓండు డొల్లి అత్తో. ధేమండు- కెత్త-మాటా కెత్తోరంథోరు గూడ డొల్లి
 అత్తోరు. ఆలా మన్నంగ నిమ్మ బేలోంటివాండు ఇంజి అనుకునుంజనీన్ ఇంజోరె
 తలవ్తోరు. **54** థానికి యేసు: నాకు నన్నె గొప్పంగ తుంగ్కు థాంట బాత
 గొప్పతనమ్ మింథె? నా తప్పె నానిన్ గొప్పంగ తుంగనో. ఓండె మీ ధేమండింజి
 మీరు కెచ్చనీర్. **55** అత్కన్న మీరు ఓనిని పున్నిల్లీరి. గోని నన్న ఓనిని పున్ని
 మినాన్. నన్న ఓనిని పున్నిల్లాన్ ఇంజి కెతుకు మీ తిస్తె నన్న గూడ ఒరో
 బరుకుడుగాండు అయుతాన్. నన్న ఓనిని పున్ని మినాన్ గాబట్టి ఓని మాటతికి ల
56 మీ తప్పె అత్త ఆబ్రగమ్ నన్న వాథాని థినతిని ఆసతోటె ఎదురూడోరె మత్తో.
 మల్ల థానిని ఊడి కుసేలి పర్తో ఇంజోరె జవాబిత్తో. **57** అస్కె యూదుర్కు ఓనిని
 ఊడి: నీకు ఇంక యేబయు ఏండ్కినె వయుసు గూడ ఆథిల్లె గథా? ఆలా మన్నంగ,
 నిమ్మ ఆబ్రగామిని ఊడ్కినె ఇంజోరె తలవ్తోరు. **58** థానికి యేసు: ఆబ్రగామ్ పుట్టోక
 మున్నె నన్న మినాన్ ఇంజోరె నిజంగ మీకు కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **59** అస్కె
 ఓనిని రాయుకినితోటె తన్నవాలె ఇంజి ఓరు రాయుకిని పెక్తోరు. అస్కె యేసు అనకి
 ఓరగ్గనుంచి ధేమటె గుడిథిని విడిసి అత్తో.

9

1 యేసు అరిథె అంజోరె మన్నంగ పుట్కాతెనుంచి గుడ్డి వాండుగ మత్త ఒరో
 మనుసుని ఊడ్తో. **2** అస్కె ఓని సీసూర్కు ఓనిని ఊడి: రబి, బేనో తుంగ్ పాపతెవల్ల

ఈండు గుడ్డివాండుగ పుట్టో. ఈండు తుంగ్ పాపతెవలనా? ఇల్లుకు ఈని తల్లురు
 తప్పే తుంగ్ పాపతెవలనా ఇంజోరె తలప్తోరు. **3** ధానికి యేసు: ఈండు తుంగ్
 పాపమ్ అయ్యో, ఈండు తల్లురు తప్పే తుంగ్ పాపమ్ అయ్యో గోని ఢేమటె సకితి
 ఈనగ్గ తోపిసనాంకి ఈండు ఈలా పుట్టో. **4** పయూల మందనస్కె నన్న నానిన్
 రోత్తోని పనుంగు తుంగవాలె. నరక వెయుతె, అస్కె బేనో గూడ పని తుంగాలో. **5**
 లోకతె మందనస్కె నన్నె లోకతె మంథాని మనుసుర్కినికి వెలుంగాసి మినాన్
 ఇంజోరె కెత్తో. **6** ఈటిని కెత్తస్కె ఓండు నేల్డె ఉచ్చి, ఉచ్చుటతె బురద తుంగి, అ
 బురదతిని తీసి గుడ్డివాని కండ్కిని పొం్రో రాసి, **7** నిమ్మ అంజి సిలోవామ్ ఇంథాని
 ఎరువినె నొరుమ్ ఇంజోరె కెత్తో. సిలోవామ్ ఇంథాని మాటతికి రోత్తబర్తోండు ఇంజి
 అర్దమ్. **8** అస్కె ఓని దగ్గర మత్తోరు మల్ల ఓండు గుడ్డివాండుగ మత్తస్కె ఓనిని
 ఊడ్డోరంధోరు: ఈండు కుథి మంజి తలపనోండుగథా ఇంజోరె కెత్తోరు. **9** కొంతమంధి:
 ఓండె ఇత్తోరు. ఇంక కొంతమంధి: ఓండు అయ్యు, ఓని తిస్తె మినో ఇంజోరె కెత్తోరు.
 గోని ఓండుబోనో: నన్నె ఓండు ఇంజోరె కెత్తో. **10** ధానికి ఓరు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ
 బేలా ఊడనిన్ ఇంజోరె తలప్తోరు. **11** ధానికి ఓండు: యేసు ఇంథాని ఒరోండు బురద
 తుంగి, నా కండ్కిన్ పొం్రో రాసి, నిమ్మ అంజి సిలోవామ్ ఎరువినె నొరుమ్ ఇంజోరె
 కెత్తో. ఆలే నన్న అంజి నొర్తస్కె ఊడకసనాన్ ఇంజోరె జావాబిత్తో. **12** అస్కె ఓరు:
 ఓండు బెగ్గ మినో ఇంజోరె తలప్తోరు. అస్కె ఓండు: నాకు తెలియె ఇంజోరె కెత్తో. **13**
 అస్కె ఓరు గుడ్డివాండత్త ఓనిని పరిసేయుర్కినగ్గ తీసి అత్తోరు. **14** సొక్కు థినాతె
 యేసు బురద తుంగి ఓని కండ్కికి సూపు ఇత్తో. **15** గాబట్టి పరిసేయుర్కు ఓనిని
 ఊడి: నీకు సూపు బేలా వత్తె ఇంజి మల్ల తలప్తోరు. ధానికి ఓండు: యేసు నా
 కండ్కిన్ పొం్రో బురద రాస్తో, నన్న నొర్తాన్, ఇంజె ఊడనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **16**
 అస్కె పరిసేయుర్కినమటె కొంతమంధి: అ మనుసుండు సొక్కు రోజిని పాటిసటమ్
 ఇల్లె గాబట్టి ఓండు ఢేమటగ్గనుంచి వత్తోండయ్యె ఇంజోరె కెత్తోరు. ఇంక కొంతమంధి:

పాపమ్ తుంగాని ఒరో **17** మల్ల ఓరు గుడ్డివానిని ఊడి: నీకు సూపు ఇత్తోని
 గురుంచి నిమ్మ బాత కెచ్చనీన్ ఇంజోరె తలవ్తోరు. థానికి ఓండు: ఓండు థేమండు-
 కెత్త-మాట-కెత్తనోన్ తిస్తె మినో ఇంజోరె కెత్తో. **18** ఓండు గుడ్డి వాండుగ మంజి
 ఊడ్కత్తో ఇంజి యూదుర్కు నమ్మోక సూపు వత్తోనిన్ తల్లి తప్పేర్కిని కరెంగి, **19**
 ఓరిని ఊడి: ఈండు మీ మర్రినె? ఆలాయుతుకు ఈండు గుడ్డి వాండుగ పుట్టో ఇంజి
 మీరు కెచ్చనీర్ గథా? ఈండు గుడ్డి వాండుగ పుట్ట మీ మర్రి అతుకు ఇంజె ఈండు
 బేలా ఊడనో ఇంజోరె తలవ్తోరు. **20** థానికి ఓని తల్లురు తప్పే: ఈండు మా మరె
 ఇంజి మాకు ఎరక్కె; ఈండు గుడ్డివాండుగానె పుట్టో ఇంజి గూడ మాకు ఎరక్కె. **21**
 గోని ఈనికి సూపు బేలా వత్తె ఇంజి మాకు తెలియె. బేనో ఈనికి సూపు వాదనాటు
 తుంగో ఇంజి గూడ మాకు తెలియె. ఈండు పెద్దోండు గథా? ఈనిని తలపాట్టి; ఈండె
 కెయుతో ఇంజోరె కెత్తోరు. **22** ఓని తల్లురు తప్పే యూదుర్కింకి వెం్తోరు గాబట్టి
 ఆలా కెత్తోరు. బారితుకు, యేసుని కిరిస్తు ఇంజి బేనోండన్న బయుథె ఒప్పుకుట్టు
 ఓనిని పాదన గుడిథెనుంచి బయుథె వాటవాలె ఇంజి యూదుర్కిని పెద్దాకు
 ఇద్దువరికె కట్టు వాట్తోరు. **23** అంత్యాటె ఈండు పెద్దోండు గథా ఈనినె తలపాటి ఇంజి
 ఓని అయ్యూ ఎవ్వా కెత్తోరు **24** గాబట్టి ఓరు గుడ్డివాండుగ మత్త మనుసుని రొండోవ
 పట్టు కరెంగి: నిమ్మ థేమటెనె గొప్ప తుంగవాలె. ఈ మనుసుండు పాపమ్
 తుంగనోండు. ఈండు మాకు తెలుసు ఇంజోరె కెత్తోరు. **25** థానికి ఓండు: ఓండు
 పాపమ్ తుంగనోండుబోనో నాకు తెలియె. నన్న గుడ్డివాండుగ మత్తాన్; గోని ఇంజె
 ఊడనాన్. ఇద్దు ఒరోటె నాకు తెలుసు ఇంజోరె జవాబిత్తో. **26** ఓరు మల్ల ఓనిని ఊడి:
 ఓండు నీకు బాత తుంగో? ఓండు బేలా నీకు సూపు ఇత్తో ఇంజోరె తలవ్తోరు. **27**
 థానికి ఓండు: నన్న ఇద్దువరికె మీకు కెత్తాన్ గోని మీరు కేంజిల్లిరి. బారి మల్ల మల్ల
 తలపనీర్? మీరు గూడ ఓని సిసూర్కిన్ ఆదవాలె ఇంజి ఇస్టపర్సనీరె ఇంజోరె కెత్తో.
28 అస్కె ఓరు ఓనిని నింథిసి: నిమ్మె ఓనికి సిసూండు అయుతిని గోని మమ్మ

అతుకు మోసేని సిసూర్కినీరమ్. **29** మోసెతోటె ఢేమండు తిరియుతో ఇంజి మాకు
 ఎరక్కె. గోని ఈండు బెగ్గనుంచి వత్తో ఇందంథాని గూడ మాకు తెలియె గథా ఇంజోరె
 కెత్తోరు. **30** థానికి అ మనుసుండు: ఓండు నాకు సూపు ఇత్తో. అత్కన్న ఓండు
 బెగ్గనుంచి వత్తో ఇంజి మీకు తెలియకుండ మందటమ్ నాకు ఆచర్యంగ మింథె. **31**
 పాపమ్ తుంగనోనిస్ పాదనాకిని ఢేమండు కేంజో ఇంజి మనాడు పున్ని మినాడ్.
 ఒరోండు ఢేమటింకి వెరిసి ఓనికి దండమ్ వాటి, ఓని ఇస్టమ్ తుంగ్కు ఓని
 పాదనాకిని ఢేమండు కేంజితో. **32** ఈ లోకమ్ తుంగ్కస్కెట్టుంచి పుటక గుడ్డివాని
 కండ్కింకి ఒరోండు సూపు ఇత్తాటు మనాడ్ బెస్కె కేంజిల్లాడ్ గథా? **33** ఓండు
 ఢేమటగ్గనుంచి వాదకుండ మతుకు బేథోరోట్టి గూడ తుంగో గథా ఇంజోరె కెత్తో. **34**
 అస్కె ఓరు: పాపతె పుట్టి పాపతె పెరస్త నిమ్మ మాకు కెచ్చనీనె ఇంజోరె కెచ్చి ఓనిని
 బయుధికి తురసిత్తోరు. **35** ఓనిని ఓరు బయుధికి తురసిత్తోరు ఇంజి యేసు కేంజి
 ఓనిని ఊడి: నిమ్మ మనుసుని మర్రిని పోంోరో నమ్మకమ్ తాసనీనె ఇంజోరె కెత్తో.
36 థానికి ఓండు: అయ్యూ నన్న ఓని పోంోరో నమ్మకమ్ తాసనాంకి ఓండు బేనో
 ఇంజోరె తలప్తో. **37** యేసు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ ఓనిని ఊడి మినీన్. నీయగ్గ
 తిరియనోండు ఓండే ఇంజోరె కెత్తో. **38** జపునె ఓండు: పెబువా నమ్మనాన్ ఇంజోరె
 కెచ్చి ఓనిని మొడక్తో. **39** అస్కె యేసు: గుడ్డివారు ఊడనాటు, ఊడనోరు గుడ్డివారు
 ఆదనాటు తీర్పు తుంగనాంకి నన్న ఈ లోకతికి వత్తాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **40** ఓనితోటె
 మత్త పరిసేయుర్కినమటె కొంతమంధి, ఈటిని కేంజుస్కె, మమ్మ గూడ గుడ్డివారమ్
 ఇంజనీనె ఇంజోరె కెత్తోరు. **41** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: మీరు గుడ్డివారుగ మతుకు
 మీకు పాపమ్ మన్నో. గోని మమ్మ ఊడనామ్ ఇంజి మీరు కెచ్చనీర్ గాబటి మీరు
 పాపతె గెట్టింగ నిచ్చి మినిర్ ఇంజోరె కెత్తో.

1 యేసు ఈలా కెత్తో: ఒరొండు గొర్రెని ధొడ్డితె మొత్త ధోరింపినె అన్నకుండ వేరె అరిధె అత్తుకు ఓండు, ధొంగాల్ నినె ధోచి ఓదనోండుగ మంతో ఇంజోరె మీకు నిజంగ కెచ్చనాన్. **2** గొర్రెని ధొడ్డితె మొత్తతె ధాయనోండు గొల్ల బోయుండాసి మినో. **3** మొత్తతె కావెలి మందనోండు గొల్ల బోయుడింకి మొత తీసిత్తో. గొర్రెకు ఓని లేంగు కేంజితా. ఓండు ఓని సొంత గొర్రెకిని పెథేరు పెయుసి కరెంగి వాటినిబయుధికి నడిపిస్తోత. **4** ఓండు ఓని గొర్రెకంత బయుధికి తోలి తత్తస్కె వాటికన్న మున్నె అంజి వాటిని నడిపిస్తో. అమ్మ ఓని లేంగు పున్ని మినా గాబట్టి ఓని పెరికె ధెయుతా. **5** అమ్మ వేరె గొల్ల బోయుండిని పెరికె అన్నో. ఓనగ్గనుంచి ఎగవాటి మిరితా బారిత్కు అమ్మ ఓని లేంగు పున్నిల్లా. **6** ఈ సాటువ యేసు ఓరితోటె కెత్తో గోని ఓండు కెత్తదు బాతధింజి ఓరు అర్దమ్ తుంగిల్లోరు. **7** గాబట్టి యేసు మల్లా ఈలా కెత్తో: నన్నె గొర్రెకు ధాయూని మొత్త ఆసి మినాన్ ఇంజి మీతోటె నిజంగ కెచ్చనాన్. **8** నాకన్న మున్నె వత్తోరంథోరు ధొంగాకు నినె ధోచి ఓదనోరాసి మినోరు గాబట్టి గొర్రెకు ఓరి మాటకిని కేంజిల్లా. **9** నన్నె గొర్రెకు ధాయూని మొత్త ఆసి మినాన్. బేనో అతుకు నా ధోరింపినె లోపటికి ధెయుత్తోండో ఓండు బద్దంగ మంతో. ఓండు ఓనికి ఇస్టమ్ వత్త చోటింకి అంజి కావలస్త ధోడ తింజి వెయుతో. **10** ధొంగాలు ధొంగతనమ్ తుంగనాంకి నినె అమకి పాడు తుంగనాంకి వెయుతో గోని వేరె బాత్తానికి వంోరో. గోని నన్నత్కు ఓరు బేంథాంటె గూడ కొదవ ఇల్లకుండ ఓరు బతుకినె కొల్ల కొల్ల ఆసి బదకవాలె ఇంజి వత్తాన్. **11** నన్నె మంచి గొల్ల బోయుండు. మంచి గొల్ల బోయుండత్త నన్న గొర్రెని కాపాడనాంకి నాటెసెంక నా పానతిని వాటిత్తోతన్. **12** గోని కూల్డికి మేతనోండు గొర్రెని సొంత గొల్ల బోయుండయ్యో. గాబట్టి వేంగోలమ్ వాదనద్దు ఊడి గొర్రెకిని విడిసి మిరితో గాబట్టి వేంగోలమ్ వాసి గొర్రెని పెయుసి మందతిని సిల్లగోలరమ్ తుంగితై. **13** ఓండు గొర్రెకిని కూల్డికి మేతనోండు గాబట్టి గొర్రెకినిసెంక ఓనికి విచ్చారమ్ ఇల్లె. గాబట్టి ఓండు వాటిని విడిసి మిరితో. **14** నన్నె మంచి గొల్ల బోయుండు. నన్న నా

గొర్రెకిని పున్ని మినాన్. నా గొర్రెకు నానిన్ పున్ని మినా. **15** నా తప్పె నానిన్ బేలా
పున్ని మినోండో ఆలాకె నన్న గూడ నా తప్పెని పున్ని మినాన్. మల్ల నన్న నా
గొర్రెకినిసింక నా పానతిని ఈసనాన్. **16** ఈ ధొడ్డితికి చెంధిల్లో నాకు చెంత వేరె గొర్రెకు
ఇంక నాకు మినా. వాటిని గూడ నన్న ఈ ధొడ్డితికి తోలి తత్తవాలె. అమ్మ గూడ నా
లేంగిని కేంజ్ఞాకు. అస్కె ఒరోటె మంద ఆసి మంతై. ఒరోండె గొల్ల బోయుండాసి
మంతో. **17** నన్న గిరుడ్డి బదకనాంకి నా పానతిని వాటనాన్. ఆలా నన్న నా
పానతిని వాటనాన్ గాబట్టి తప్పె నానిన్ పేమిసనో. **18** బేనో గూడ నాయగ్గనుంచి నా
పానతిని తీస్కుండాలో. గోని నాకు ఇస్టమాసి నాకు నన్నె థానిని ఈసనాన్. థానిని
ఈదనాంకి నాకు అధికారమ్ మింధె. థానిని గిరుడ్డి తీస్కుండత్తి నాకు అధికారమ్
మింధె. ఈలా తుంగవాలింజి నా తప్పె నాకు ఆగ్నియ ఇత్తో. **19** యేసు కెత్త ఈ
మాటాకిని పెయుసి యూదుర్కినమటె మల్ల బేథాకు పుట్టా. **20** ఓరమటె
ధీబెమంధి: ఈండు థెయ్యమ్ పెయుసి మందనోండు నినె వెడ్డెవాండు; బారి ఓని
మాటాకిని కేంజనీరి ఇంజోరె కెత్తోరు. **21** గోని కొద్దిమంధిబోనో: థెయ్యమ్
పెయుతోండు ఈలా తిరియో గథా? థెయ్యమ్ గుడ్డివాని కండ్కింకి సూపు ఈథాలితై
ఇంజోరె కెత్తోరు. **22** ఆపాయ యెరుసలేంతె థేమటె గుడి పధిస్ట పండుమ్ వత్తె. అద్దు
చలి కాలమ్ ఆసి మత్తె. **23** అస్కె థేమటె గుడిథె సొలోమొను మండపాతె యేసు
నడసోరె మత్తో. **24** అస్కె యూదుర్కు ఓని సుట్టు గుంపు కలియు బెచ్చో జేలు మా
రుదయూతె అనుమానమ్ పుట్టిసనీర్. నిమ్మ కిరిస్తు అతుకు మాకు తేటంగ కెల్లా
ఇంజోరె కెత్తోరు. **25** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: నన్న మీకు కెత్తాన్ గోని మీరు థానిని
నమ్మిల్లీరి. నా తప్పెని అధికారతె నన్న తుంగాని పనుంగె నా గురుంచి సాచ్చెమ్
ఈత్తె. **26** అత్కన్న నన్న మీకు కెత్తాటు మీరు నా గొర్రెకిని మంద ఇల్లీరి గాబట్టి
నానిన్ నమ్మకుండ మంజనీర్. **27** గోని నా గొర్రెకు నన్న కెత్తాతని మాటతిని
కేంజిత్తా. నన్న వాటిని పున్ని మినాన్; అమ్మ నాకు పెరికె వాసనా. **28** నన్న వాటికి

బెస్కెటికి బతికి మంథాని జీవితాని ఈసనాన్. అమ్మ బెస్కె గూడ పాడాసి అన్నో.
 బేనో గూడ వాటిని నా కయుధెనుంచి లాగో. **29** వాటిని నాకు ఇత్త నా తప్పె
 అంధోరికన్న గొప్పవాండాసి మినో. గాబట్టి బేనో గూడ నా తప్పెని కయుధెనుంచి
 వాటిని లాగో. **30** నన్న నినె నా తప్పె ఇరువమ్ ఒరోటాసి మినామ్ ఇంజోరె కెత్తో. **31**
 అస్కె యూదుర్కు ఓనిని రాయుకినితోటె తన్ని అమకవాలె ఇంజోరె రాయుకిని
 పెక్తోరు. **32** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: నా తప్పెని సకితి ధోరింపినె మీరు ఊడనాటు
 నన్న ఢీబె మంచి పనుంగిని తుంగ్తోతన్. అతుకు బేని పనుంగిని పెయుసి నానిన్
 రాయుకినితోటె తన్నవాలె ఇంజనీర్? **33** అస్కె యూదుర్కు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ
 తుంగ్ మంచి పనుంగిని పెయుసి అయ్యో. గోని నిమ్మ వట్టి మనుసుండుగ మంజి
 నీకు నిమ్మె ఢేమడింజి కెచ్చి ఢేమటిని ఆస్కెమ్ తుంగనీన్ గాబట్టి నీనిన్ రాయుకు
34 అస్కె యేసు ఓరితోటె: మీరు ఢేవారాసి మినీర్ ఇంజి ఢేమండు కెత్తాటు మీ
 పుస్తకాతె రాసి మింధె గథా? **35** ఢేమటె మాట ఏంత్తోరిని ఢేవారింజి ఓండు కెచ్చి
 మత్తస్కె, ఢేమటె పుస్తకమ్ అబద్దమ్ కెల్లో గథా? **36** ఆలా మన్నంగ, తప్పె నానిన్
 తెలుస్కునుంజి ఓని పనుంగిని తుంగనాంకి ఈ లోకతికి రోత్తో గాబట్టి నన్న నానిన్
 ఢేమటిని మర్రి ఇంజి కెత్తాన్. ఆలా కెత్తంథాని పెయుసి నన్న ఢేమటిని ఆస్కెమ్
 తుంగ్తాన్ ఇంజి మీరు నా గురుంచి కెత్తాటమ్ బేలా? **37** నా తప్పెని పనుంగిని నన్న
 తుంగకుండ మతుకు నానిన్ మీరు నమ్మనక్కరిల్లె. **38** గోని నా తప్పెని పనుంగిని
 నన్న తుంగ్కన్న మీరు నానిన్ నమ్మిల్లీరి. నన్న తప్పెనమటె తప్పె నాయమటె
 కలియు మినామ్ ఇంజి మీరు తెలుస్కునుంజనాంకి కనిసమ్ ఆ పనుంగిని ఊడి
 మీరు నమ్మాటి ఇంజోరె కెత్తో. **39** ఢీని పెయుసి ఓనిని పెయుదవాలె ఇంజి ఓరు
 మల్ల పయతనమ్ తుంగ్తోరు గోని ఓండుబోనో ఓరగ్గనుంచి తప్పి అంజి, **40**
 యోర్దాను అబ్బెటె యోవాను బాప్తిసమ్ ఇత్త జేగతికి గిరుడ్డి అంజి అగ్గ మత్తో. **41**
 అస్కె ఢీబెమంధి ఓనగ్గ వాసి: యోవాను ఒరో గొప్ప పనుంగు గూడ తుంగిల్లో. గోని

యోవాను ఈని గురుంచి కెత్తనవంత నిజంగా మింధె ఇంజోరె కెత్తోరు. **42** అగ్గ
ధీబెమంధి ఓని పొంోరొ నమ్మకమ్ తాస్తోరు.

11

1 మరియు ధాని అక్కా మార్త కాపరమ్ తుంగాని బెత్తానియ ఇంధాని నాటి లాజరు
ఇంధాని ఒరో జబ్బినె మత్తో. **2** ఒరో పట్టు యేసుని కాల్కింకి అత్తరు రాసి ధాని
కెల్కితోటె ఓని కాల్కిని ఉమ్మద్దు ఈ మరియునె. (ధాని తమ్ముండు లాజరు జబ్బినె
మత్తో). **3** అస్కె ఓని అక్కాకు: పంతులు, నిమ్మ బాగు పేమిసాని నీ జతగాండు
జబ్బినె మినో ఇంజోరె కెచ్చి యేసునగ్గ కబురు రోత్తోరు. **4** గోని యేసు అ కబురు
కేంజ్జస్కె: ఈ జబ్బు ఓండు డొల్లి ధాయటాంకి వాధిల్లె గోని ధేమటింకి గొప్ప
ఆదవాలింజి వత్తె. ఈ జబ్బిని ధోరింపినె ధేమటె మర్రి గూడ గొప్ప అయుతో ఇంజోరె
కెత్తో. **5** యేసు మార్తాని, ధాని ఏలాటిని, లాజరుని పేమిస్తో. **6** గోని లాజరు జబ్బినె
మినో ఇంధాని కబురు కేంజ్జ పాయ ఓండు మత్త జేగాతె ఇంక రొండు రోజుకు ఆంగ్గో.
7 ఆపాయ ఓండు ఓని సిసూర్కిని ఊడి: మనాడ్ మల్ల యూధేయూ నాటింకి
దక్కడ్ వంోరాటి ఇంజోరె కెత్తో. **8** ధానికి సిసూర్కు: పంతులు ఒన్నె గధా
యూదుర్కిని పెద్దాకు నీనిన్ రాయుకినితోటె తన్నవాలింజి ఊడ్డోతరు. ఆలా
మన్నంగ నిమ్మ మల్ల అగ్గ ధాయొచ్చా ఇంజోరె తలప్తోరు. **9** ధానికి యేసు:
పయూల్లికి పన్నెండు గంటా మింధె గధా. ఒరోండు పయూల్ వేలాతె నడుత్కు, ఈ
లోక వెన్నిల్లె నడసనో గాబట్టి ఓండు నేల్లె అరవో. **10** గోని ఒరోండు నరక వేలాతె
నడుత్కు ఓనగ్గ వెన్నిలా ఇల్లె గాబట్టి ఓండు నేల్లె అర్దితో ఇంజోరె కెత్తో. **11** వీటిని
ఓండు కెత్త పాయ ఓరిని ఊడి: మన జతగాండు, లాజరు ఉంజోరె మినో. ఓనిని
తేతటాంకి నన్న ధెయుతాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **12** ధానికి ఓని సిసూర్కు: పెబువా
ఓండు ఉంజోరె మతుకు తేధితో గధా ఇంజోరె కెత్తోరు. **13** యేసుబోనో ఓండు డొల్లి

అత్తో ఇందంథాని గురుంచి ఆలా కెత్తో. గోని ఓరుబోనో ఉంజి సొక్కు తీర్సంథాని
 గురుంచి కెత్తో ఇంజోరె అనుకుట్టోరు. **14** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: లాజరు డొల్లి అత్తో
 ఇంజీ తేటంగ కెచ్చి, **15** మీరు నా పొంోరో గెట్టి నమ్మకమ్ తాసనాంకి నన్న అగ్గ
 మందకుండ మందటమ్ మీకు మంచి అయుతె ఇంజి ఊడి నన్న కుసేలి పర్సనాన్.
 వంోరాటి మనాడ్ ఓనగ్గ దక్కాడ ఇంజోరె కెత్తో. **16** అస్కె కవల ఇంథాని తోమా
 ఇందనోండు సిసూర్కిని ఊడి: ఓనితోటె డొల్లి థాయనాంకి మనాడ్ గూడ దక్కడ్
 వంోరాటి ఇంజోరె కెత్తో. **17** యేసు బెతానియూ వత్తస్కె, లాజరుని వీస్పెటెతె వాటి
 నాలు రోజుకు అత్తె ఇంజి తెలుస్కుట్టో. **18** బెతానియూ యెరుసలేమ్ దగ్గర థాథాపు
 రొండు కొసుర్ దూరమ్ మత్తె. **19** థీబెమంథి యూదుర్కు మార్తా మరియు ఓరి
 తమ్మానిసింక సమా తుంగనాంకి ఓరగ్గ కూడి వత్తోరు. **20** యేసు వాసనో ఇంథాని
 కబురు మార్తా కేంజ్జస్కె ఓనికి ఎదురు అత్తె. మరియుబోనో లోత్తె కుథి మత్తె. **21**
 మార్తా యేసునగ్గ వాసి: పెబువా నిమ్మ ఇగ్గ మంజి మతుకు నా తమ్మాల్
 డొల్లకుండా మందకో. **22** ఇంజె అత్కన్న నిమ్మ థేమటగ్గ బాత తలిపితిని థానిని
 థేమండు నీకు ఈతో ఇంజి నాకు ఎరక్కె ఇంజోరె కెత్తె. **23** యేసు థానిని ఊడి: నీ
 తమ్మాల్ మల్ల తేథిత్తో ఇంజోరె కెత్తో. **24** థానికి మార్తా: డొల్లి అత్తోరంథోరు తేథాని
 ఆకరి థినాతె ఓండు గూడ తేథిత్తో ఇంజి నాకు ఎరక్కె ఇంజోరె కెత్తె. **25** యేసు
 థానిని ఊడి: నన్నె డొల్లి అత్తోరిని తేథిసి ఓరికి పానమ్ ఈదనోండు. నా పొంోరో
 నమ్మకమ్ తాసనోండు డొల్లి అత్కన్న బధికితో. **26** బధికి మంజి నా పొంోరో
 నమ్మకమ్ తాసాని పతివాండు బెస్కెటికి డొల్లకుండా మంత్తో. ఈ నమ్మకమ్ నీకు
 మింథె ఇంజోరె థానిని తలప్తోత. **27** థానికి అద్దు: యూ. పెబువా నిమ్మ ఈ లోకతికి
 వాథాని థేమటె మ్మరి అత్త కిరిస్తు ఇంజి నన్న నమ్మనాన్ ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తె. **28**
 ఈటిని కెత్తస్కె అద్దు అంజి థాని యేలాడి మారియూని సాటిసె కరెంగి: మన

పంతులు వాసి మినో, నీనిస్ కరెంగనో ఇంజోరె కెత్తె. **29** థానిని కేంజుస్కె అద్దు
 జపునె తేథి ఓనగ్గ వత్తె. **30** గోని యేసు ఇంక నాటెని లోపటికి వాదకుండ మార్తా
 ఓనిని కలియుత జేగాతె మత్తో. **31** అస్కె లోత్తె థానితోటె మంజి థానిని సమా
 తుంగనాంకి వత్తె యూదుర్కు, మరియూ జపునె తేథి థాయనద్దు ఊడి: వీస్కినగ్గ
 అడదనాంకి అద్దు అంజోంథె ఇంజోరె అనుకునుంజి థాని పెరికె అత్తోరు. **32** యేసు
 మత్తె జేగతగ్గ మరియూ వాసి, ఓనిని ఊడి, ఓని కాల్కిన్ పొంోరో అరిసి: పెబువా
 నిమ్మ ఇగ్గ మంజి మతుకు నా తమ్మాలు డొల్లకుండ మందకో ఇంజోరె కెత్తె. **33**
 అద్దు అడతనద్దు మల్ల థానితోటె కలియు వత్తె యూదుర్కు అంథోరు అడతనద్దు
 యేసు ఊడ్డుస్కె ఓని రుదయూతె బాదపరిసి, **34** ఓనిని బెగ్గ వాట్టిరి ఇంజోరె
 తలప్తోత. థానికి ఓరు: పెబువా, వాసి ఊడా ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తోరు. **35** యేసు
 అడత్తో. **36** అస్కె యూదుర్కు: ఊడా, ఈండు ఓనిని బెచ్చో పేమిస్తో ఇంజోరె
 ఒరోంకోరో కెత్తోరు. **37** గోని ఓరమటె కొంతమంథి: గుడ్డివానిని ఊడనాటు తుంగ్
 ఈండు, ఈనిని డొల్లకుండా తుంగొచ్చు గథా ఇంజోరె కెత్తోరు. **38** అస్కె యేసు మల్ల
 ఓని రుదయూతె సేన బాదపరిసి వీస్పెటెతగ్గ వత్తో. అ వీస్పెటె ఒరో థొన తిస్తె మత్తె.
 థాని పొంోరో ఒరో రాయు వాటి మత్తె. **39** అస్కె యేసు: అ రాయుతిని తీసి వాటాటి
 ఇంజోరె కెత్తో. అస్కె డొల్లి అత్తోనిస్ అక్కా అత్త మార్తా ఓనిని ఊడి: పెబువా ఇంజె
 కడియు వాసనె వెయుతె గథా? ఓండు డొల్లి అంజి నాలు రోజ్కు అత్తె గథా ఇంజోరె
 కెత్తె. **40** యేసు థానిని ఊడి: నిమ్మ నమ్మకమ్ తాస్కు థేమటె గొప్పతనమ్
 బేలోంటద్దో నిమ్మె ఊడితిని ఇంజి నన్న నీకు కెత్తిల్లన ఇంజోరె కెత్తో. **41** అస్కె ఓరు
 రాయుతిని తీసి వాట్తోరు. అస్కె యేసు ఓని కండ్కిని పొంోరోటికి తేచి: అయ్యూ,
 నిమ్మ నా మొర కేంజిన్ గాబట్టి నీకు దండాకు వాటనాన్. **42** నిమ్మ బెస్కెటికి నా
 మొర కేంజనీన్ ఇంజి నాకు తెలుసు. అత్కన్న నిమ్మ నానిన్ రోతిన్ ఇంజి ఇగ్గ

సుట్టు నిచ్చి మందనోరు నమ్మకమ్ తాసనాంకి ఈలా కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **43**
 ఇవ్వంత కెత్తస్సె: లాజరు బయుధికి వంరా ఇంజి కూకవాటి కరెంగ్గో. **44** అస్సె డొల్లి
 అత్తోండు బయుధికి వత్తో. ఓని కాల్కు కయుకు తెల్లా గుడాతోటె తొచ్చి మత్తె. ఓని
 మొక్కుమ్ గూడ కండవాలె తొచ్చి మత్తె. అస్సె ఓరిని ఊడి: ఈని కట్టు
 లేచ్చిముటు ఇంజోరె కెత్తో. **45** అస్సె మరియూని ఊడనాంకి వత్తోరమటె ధీబెమంధి
 యూదుర్కు యేసు తుంగ్ పనుంగంత ఊడ్తస్సె ఓని పొంరో నమ్మకమ్ తాస్తోరు.
46 గోని ఓరమటె కొంతమంధి పరిసేయుర్కినగ్గ అంజి యేసు తుంగ్వంతా తెలియ
 కెత్తోరు. **47** అస్సె పెద్ద పూజారిర్కు యూథా మత పెద్దాకు అంథోరు పెద్ద పంచాధి
 వాటి, మనాడు బాత తుంగనాడు? ఈ మనుసుండుబోనో సేన గొప్ప పనుంగు
 తుంగోరె మినో. **48** మనాడు ఈలా ఈనిని విడిసెతుకు జనాకంథోరు ఈని పొంరో
 నమ్మకమ్ తాసిత్తోరు. అస్సె రోమియుర్కు వాసి థేమటె గుడిధిని నాస్నమ్ తుంగి
 మన జనాకిని సెరపిత్తోరు ఇంజోరె కెత్తోరు. **49** అస్సె ఓరమటె ఒరోండత్త కయుపా
 ఇందనోండు, ఆ ఏండు పెద్ద పూజారిగ మంత్తోండు. ఓండు ఓరిని ఊడి: మీకు బాత
 తెలియుల్లె. **50** జనాకంథోరు పాడాసి థాయకుండా జనాకినిసెంక ఒరోండు డొల్లి
 థాయటమ్ మంచిధి ఇంజి మీరు బారి ఆలోసిసిల్లిరి ఇంజోరె ఓరితోటె కెత్తో. **51** ఈలా
 ఓనికి ఓండె కెల్లకుండా అ ఏండినె ఓండు పెద్ద పూజారిగ మత్తో గాబట్టి ఆలా కెత్తో.
 మల్ల ఓండు: యేసు యూదుర్కినిసెంక డొల్లి థెయుత్తో ఇంజి, **52** ఓరిసెంక మ్రాతమె
 అయ్యోక, సిల్లగోలరమ్ ఆసి అత్త థేమటె జనాకు కలియు మందనాంకి గూడ ఓండు
 డొల్లి థెయుతో ఇంజి థేమండు కెత్త మాటకిని తెలియోకనె ఓండు కెత్తో. **53** అ
 ధినాతెనుంచి యేసుని బేలా అమకవాలో ఇంజోరె తలసోరె మత్తోరు. **54** ధీని
 పెయుసి యేసు అంథోరు ఊడనాటు యూదుర్కినమటె పయనమ్ తుంగకుండా అ
 జేగా విడిసి, యెడారి దగ్గర మంథాని వ్రెపయుమ్ ఇంథాని నాటెంకి అత్తో. అగ్గ ఓని
 సిసూర్కినితోటె మత్తో. **55** అస్సె యూదుర్కిని పస్కా ఇంథాని పండుమ్ దగ్గరె వత్తె.

అ పండుంత్కన్న మున్నె ధీబెమంథి ఓరిని సుబ్బరంగ నొర్దనాంకి పల్లె నాకినుంచి యెరుసలేమ్ పటనాతికి వత్తోరు. **56** అగ్గ ఓరు యేసుని మెక్కోరె ఢేమటె గుడిఢె నిచ్చి, ఓండు పండుంతికి వెయుతోండొ బోనో మీకు బేలా అనిపిస్తె ఇంజోరె ఒరోంకోరో తిరియుత్తోరు. **57** పెద్ద పూజారిర్కు నినె యూథా మత పెద్దాకు ఓనిని పెయుదవాలె ఇంజి ఆలోసిసి మత్తోరు గాబట్టి బేనోండన్న యేసు మంథాని జేగా తెలిసి మతుకు థానిని తెలియ కెత్తవాలె ఇంజోరె ఆగ్నియపిసి మత్తోరు.

12

1 పస్కా ఇంథాని పండుమ్ వాదనాంకి ఆరు రోజుకిన్ మున్నె డొల్లి అంజి మల్ల త్యేత లాజరు మత్త బెత్తానియూ నాటింకి యేసు వత్తో. **2** అగ్గ ఓనికి బంతి వాట్తోతరు. మార్తా పని తుంగై. లాజరుగూడ యేసునితోటె బంతితె కుథి మత్తో. **3** అస్కె మరియు సేన కరిదత్త అచ్చమ్ అత్తరు సీసా పమ కిలో పెయుసి వాసి యేసుని కాల్కిని పొంకోరో తొస్సి, థాని తలకయు కెల్కినితోటె ఓని కాల్కిని ఉంతై. అ లోను అంతా అత్తరు వాసెనితోటె కమ్మి మత్తై. **4** గోని ఓనిని పెయుసి ఈదనాంకి మత్త (సీమోంతె మర్రి అత్త) యూథా ఇస్కరియోతు ఇంథాని ఓని సిసూండు: **5** ధీనిని మూడు వందల యెండి డబ్బింకి అమ్మి పేథోర్కింకి ఈథొచ్చుగథా ఇంజోరె కెత్తో. **6** ఓండు పేథోరిన్సెంక బాదపరిసి ఈలా కెల్లకుండా ఓండు థోంగాసి మత్తో గాబట్టి ఆలా కెత్తో. మల్ల డబ్బిన్ సంచి ఓనగ్గ మత్తై గాబట్టి థాంటె వాట్తథాన్ని తీసి ఓని సెంక ఓండు కర్ను తుంగోరె మత్తో గాబట్టి ఆలా కెత్తో. **7** అస్కె యేసు: థాని జోల్లికి థాయెదు; నానిన్ మిస్సాని థినాతెసెంక ధీనిని తాసి మత్తై. **8** పేదవారితుకు మీతోటె బెస్కెటికి మినోరు గోని నన్న బోనో మీతోటె బెస్కెటికి మన్నోన్ ఇంజోరె కెత్తో. **9** అస్కె ధీబెమంథి యూదుర్కు ఓండు అగ్గ మినో ఇంజి తెలుస్కునుంజి, యేసుని కోసమ్ అయ్యోక, ఓండు సావినుంచి తేథిస్త లాజరునిగూడ ఊడనాంకి వత్తోరు. **10**

లాజరుని పెయుసి సేనమంధి యూదుర్కు యేసునగ్గ అంజి ఓని పొం్రో
 నమ్మకమ్ తాస్తోరు. **11** గాబట్టి లాజరునిగూడ అమకవాలె ఇంజి పెద్ద పూజారిర్కు
 ఆలోసన తుంగ్గోతరు. **12** మల్లోరో రోజు యేసు యెరుసలేమ్ వాసనో ఇంజి
 పండుంతికి వత్త ధీబెమంధి జనమ్ కేంజ్జస్కె, **13** ఈత్త మారాకిన్ మట్ట నరికి
 పెయుసి ఓనిని కలియనాంకి ఓనికి యెదురుంగ అత్తోరు. అంజోరె ధేమటింకి
 దండమ్, ధేమటె పెథెటె వాథాని ఇ్రసయేల్కిని రాజు గొప్పవాండు ఇంజోరె కెయు
 కెయు కెత్తోరు. **14** మల్ల, సియోన్ పట్నాతె మంథాని జనాకినీరె వెర్తోదు. మీ రాజు
 గాడిథె పిల్ల తరి వాసనో ఇంజి ధేమటె పుస్తకాతె రాసి మత్తాటు, **15** యేసు ఒరో
 గాడిథె పిల్లాని ఊడి థాని పొం్రో తరి అత్తో. **16** వీటిని గురుంచి ఓని సిసూర్కు
 అస్కె తెలుస్కుండిల్లోరు. గోని యేసు సావినుంచి తేథి గొప్ప ఆత తపాయ ఓని
 గురుంచి ఈలా రాసి మత్తె ఇంజి, మల్ల ఓరు ఓనికి బాత తుంగ్గోరింజి అస్కె గ్యాప్కమ్
 తుంగ్గోరు. **17** ఓండు లాజరుని వీస్పెటెతెనుంచి బయుధికి కరెంగి సావినుంచి ఓనిని
 త్యెతో ఇంజి ఓనితోటె మత్త జనాకు ఓని గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తోరు. **18** ఓండు
 ఈలోంటి గొప్ప పని తుంగ్గో ఇంజి జనాకు కేంజ్జోరు గాబట్టి ఓనిని ఊడవాలె ఇంజి
 ఓనికి యెదురు అత్తోరు. **19** అస్కె పరిసేయుర్కు ఒరోంకొరో: ఊడా, మనాడు
 తుంగనదంతా వట్టిడాసి ధెయుతె. ఊడా, లోకమంతా ఓని పెరికె అత్తె ఇంజోరె
 కెత్తోరు. **20** అ పండుంతె ధేమటిని మొడకనాంకి వత్త జనాతె కొంతమంధి గిరికు
 బాస తిరియనోరు గూడ మత్తోరు. **21** ఓరు గలిలేయూ ధేసతె మత్త బెత్సాయుథా
 నాటెనోండత్త పిలిపునగ్గ వాసి: అయ్యూ, మమ్మ యేసుని ఊడవాలె ఇంజి
 ఇస్టపర్సనామ్ ఇంజోరె కెచ్చి ఓనిని తలవ్తోరు. **22** పిలిపు అంజి థానిని
 ఆంధ్రేయతోటె కెత్తో. ఆసాయ ఆంధ్రేయూ పిలిపు ఇరుమరు కలియు థానిని
 యేసునితోటె కెత్తోరు. **23** అస్కె యేసు ఓరిని ఊడి: మనుసుని మర్రి గొప్ప ఆథాని
 సమయమ్ వత్తె. **24** గోదుమ గింజా నేలై అరిసి డొల్లకుండా మతుకు అద్దు ఆలే

ఒరోటిగానె మంతె. గోని అద్దు డొల్లి అతుకు ధీబే పంటా ఈతె ఇంజోరె నిజంగా మీకు
 కెచ్చనాన్. **25** బేనో అతుకు ఓని పానతిని పేమిసనోండో ఓండు థానిని మాపితో.
 గోని బేనో అతుకు ఈ లోకాతె ఓని పానతిని పేమిసకుండా మంతోండో ఓండు థానిని
 బెస్కెటికి తాసిత్తో. **26** ఒరోండు నాకు పని తుంగవాలితుకు ఓండు నా పెరికె
 వాదవాలె. నన్న మంథాని సోటే నా పనివాండు గూడ మంతో. ఒరోండు నాకు పని
 తుంగు తప్పె అత్త థేమండు ఓనికి బమమానమ్ ఈసి ఓనిని గొప్ప తుంగితో. **27**
 ఇంజె నా రుదయమ్ సేన బాదపరసోంధె. నన్న బాత కెత్తవాలె; అయ్యూ ఈ
 బాదతెనుంచి నానిన్ తప్పిసా ఇంజోరె కెయుతానా? అయ్యో. ఆలా కెల్లన్. ధీనిసెంక
 గథా నన్న వత్తాన్. **28** అయ్యూ నీ పెథేటిని నిమ్మ గొప్ప తుంగా ఇంజోరె కెత్తో.
 అస్కె: గొప్ప తుంగ్గోతన్; ఇంకా గొప్ప తుంగిత్తాన్ ఇంథాని మాట ఆకాసతెనుంచి
 కేంజకత్తె. **29** అగ్గ నిచ్చి మత్త జనాకంథోరు థానిని కేంజి: మరుంత్తె ఇంజోరె కెత్తోరు.
 ఇంకా కొంతమంధి: థేవ దూతా ఓనితోటె తిరియుతో ఇంజోరె కెత్తోరు. **30** యేసు
 ఓరిని ఊడి: మీసెంక ఈ మాటా వత్తె గోని నాసెంక ఈ మాటా వాధిల్లె. **31** ఇంజె ఈ
 లోకాతికి తీర్పు వాసి మింధె. ఇంజె ఈ లోకాతికి రాజుగా మత్త సయుతాను
 బయుధికి తురసబరితో. **32** జనాకు నానిన్ నేల్లెనుంచి సిలువతె పొంోరో వాటనస్కె
 అంథోరిని నాయగ్గ సేర్పుకుంటాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **33** ఓండు బేలోంటి సామ
 అరదవాలో థానిని తోపిసనాంకి ఓండు ఈలా కెత్తో. **34** అస్కె జనాకు ఓనిని ఊడి:
 కిరిస్తు బెస్కెటికి మినో ఇంజి థేమటె పుస్తకాతె కెత్తాటు మమ్మ కేంజ్జోతమ్. ఆలా
 మన్నంగా మనుసుని మర్రి సిలువతె పొంోరో వాటవాలింజి కెచ్చనీనె, అద్దు బేలా?
 ఈ మనుసుని **35** థానికి యేసు: ఇంకా కొంత సమయమె వెన్ని లి మీయగ్గ మంతై.
 గాబట్టి సీకట్టె మీరు థొర్కిసకుండా వెన్ని లి మీయగ్గ మంథాని జేపు థాంటె
 నడుముటు. సీకట్టె నడదనోండు ఓండు థాయూని సోటు బేథో ఓనికి తెలియో. **36**
 వెన్ని ల మీయగ్గ మన్నంగె మీరు వెన్నిల్తోరాసి మందనాంకి వెన్ని లతిని నమ్మాటి

ఇంజోరె కెత్తో. యేసు ఈలా కెత్తస్కొ ఓరిని విడిసి అనక్తో. **37** ఓండు ఓరు ఊడనాటు
 ఇచ్చో గొప్ప పనుంగు తుంగ్కన్న గూడ ఓరు ఓని పొం్రో నమ్మకమ్ తాసిల్లోరు.
38 పెబువా నిమ్మ కెత్త కబుటిని బేనో నమ్మో? థేమటె బలాతిని బేనో గిరగిస్తో ఇంజి
 యేసాయూ కెత్త మాటా నెరవేర్చనాంకి ఈలా జరగై. **39** అంత్యాడె ఓరు నమ్మకమ్
 తాసకుండా అత్తోరు. **40** బారిత్కు ఓరు కండ్కిన్తోటె ఊడి, రుదయూతె అర్దమ్
 తుంగి, మనుసు మార్సి నా థోరింపినె బాగు పర్దకుండా, ఓండు ఓరి కండ్కిని గుడ్డి
 తుంగి, ఓరి రుదయతిని గెట్టి పరస్తో ఇంజి యేసాయూ మల్ల కెచ్చి మత్తో. **41**
 యేసాయూ ఓని గొప్పతనతిని ఊడ్తో గాబట్టి ఓని గురుంచి ఈలా కెత్తో. **42** అత్కన్న
 థీబెమంథి యూదుర్కిని పెద్దాకు గూడ ఓని పొం్రో నమ్మకమ్ తాస్తోతరు. గోని
 పరిసేయుర్కు ఓరిని పాదన గుడిథెనుంచి తీసి వాటిత్తోరోబోనో ఇంజోరె వెర్సి ఓరి
 మున్నె థేమటిని నమ్మావ్ **43** ఓరు థేమటె థోరింపినె వాథాని గొప్పతనత్కన్న
 మనుసుర్కిని థోరింపినె వాథాని గొప్పతనతిని ఓరు ఎకువ ఇస్టపర్తోరు. **44** అస్కొ
 యేసు కూక వాటి ఈలా కెత్తో: నాయగ్గ నమ్మకమ్ తాసనోండు నాయగ్గ అయ్యో గోని
 నానిన్ రోత్త తప్పెనగ్గ నమ్మకమ్ తాసనో. **45** నానిన్ ఊడనోండు నానిన్ రోత్తోనిని
 ఊడనో. **46** నా పొం్రో నమ్మకమ్ తాసాని పతివాండు సీకడ్డె మందకుండా
 మందనాంకి, నన్న ఈ లోకతికి వెన్నిలాసి వత్తాన్. **47** బేనో అతుకు నా మాట కేంజి
 నమ్మకమ్ తాసకుండా మంతోండో నన్న ఓనికి తీర్పు తుంగోను. బారితుకు నన్న
 ఈ లోకతిని తీర్పు తుంగనాంకి వాథిల్లాన్ గోని ఈ లోకతిని కాపాడనాంకి వత్తాన్. **48**
 నానిన్ విడిసి వాటి నా మాటాని ఒప్పుకుండిల్లోవానికి తీర్పు తుంగనద్దు ఒరోటి
 మింథె. నన్న కెత్త మాటకిని పెయుసె నన్న ఓనిని ఆకరి థినాతె తీర్పు తుంగితాన్.
49 బారిత్కు నాకు నన్నె సొంతంగ బాత తిరియుల్లాన్. నన్న బాత తిరియ్యవాలో,
 బాత కెత్తవాలో నానిన్ రోత అయ్యూల్ నాకు ఆగ్నియ ఈసి మినో. **50** ఓండు ఇత్త
 ఆగ్నియతె బెస్కెటికి మంథాని జీవమ్ మింథె ఇంజి నాకు తెలుసు. గాబట్టి

అయ్యూల్ నాకు కెత్తాటె నన్న కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో.

13

1 పస్కా ఇంథాని పండుంతికి మున్నె, యేసు ఈ లోకతిని విడిసి గిరుడ్డి ఓని అయ్యూనగ్గ థాయూని సమయమ్ వత్తె ఇంజోరె తెలుస్కుటో. ఈ లోకాతె ఓనికి చెంతోరిని పేమిసి, ఆకరిథాకా ఓరిని ఓండు పూర్తిగ పేమిస్తో. **2** యేసు ఓని సిసూర్కిన్తోటె ములుపె థోడా తింజోరె మన్నంగ, యేసుని ఒపగిసవాలె ఇంజి సయుతాను ఇద్దు వర్కె సీమోను మర్రి అత్త యూథా ఇస్కరియోతుని రుదయతె సెడ్డ ఉపాయమ్ తుంగి మత్తో. **3** ఆయ్యూలత్త థేమండు ఓని అధికారమంతా ఓనగ్గ ఒపగిస్తో ఇంజి మల్ల ఓండు థేమటగ్గనుంచి వత్తో ఇంజోరె, గిరుడి ఓండు థేమటగ్గ థాయవాలె ఇంజోరె యేసు తెలుస్కుటో. **4** అస్కె యేసు బంతితెనుంచి తేధి, ఓని చొక్క కుచ్చి వాటి, ఒరో కండవతిని నడిమిని తొచ్చి, **5** ఒరో పల్లెతె ఏరు తొస్సి, సిసూర్కిని కాల్కిని నోరిసి, ఓని నడిమిని తొచ్చి మంథాని కండవతిని లేచి, ఓరి కాల్కిని ఉమ్మో. **6** ఓండు సిమోన్ పెతురు దగ్గర వత్తస్కె, పెతురు ఓనిని ఊడి: పెబువా, నిమ్మ నా కాల్కిని నొర్దితినె ఇంజోరె తలప్తోత. **7** థానికి యేసు: నన్న బారి థీనిని తుంగనాన్ ఇంజి ఇంజె నీకు తెలియొ. గోని మున్నెటికి నిమ్మ తెలుస్కుంటిన్ ఇంజోరె కెత్తో. **8** థానికి పెతురు: నిమ్మ బెస్కెగూడ నా కాల్కిని నొర్తాలిన్ ఇంజోరె కెత్తో. థానికి యేసు: నన్న నీ కాల్కిని నొర్వకుంట మతుకు నాతోటె నీకు పొత్తిల్ల ఇంజోరె కెత్తో. **9** థానికి సిమోన్ పెతురు: పెబువా, నా పాథాకు వ్రాతమె అయ్యోకా నా కయుకు, నా తల్కయు అంతా నొర్దవాలె ఇంజోరె కెత్తో. **10** థానికి యేసు: ఏరు పూంతోని ఒల్లు సుబ్బరంగ మంతె గాబట్టి ఓండు ఓని కాల్కిని మటింకె నొర్తుకు సాలు. అస్కె ఓండు పూర్తిగ సుబ్బరంగ మంతో. ఒరోండు తప్పా మీరంథోరు సుబ్బరంగ మినీర్ ఇంజోరె కెత్తో. **11** బారితుకు ఓనిని ఒపగిసనోండు బేనొ ఇంజోరె

యేసుకి తెలియు మత్తె గాబట్టి మీరంధోరు సుబ్బరంగ ఇల్లీర్ ఇంజోరె కెత్తోత. **12**
 ఓరి పాదకిని నొర్తస్కె ఓండు ఓని గుడా కెర్ని మల్ల బంతితె కుథి మంజి, ఓరిని ఊడి:
 నన్న తుంగ్తదు బాత ఇంజోరె మీరు తెలుస్కుట్టీరె? **13** మీరు నానిన్ బోదకుండింజి,
 పెబు ఇంజి కరెంగనీర్. మీరు నానిన్ ఆలా కరెంగటమ్ మంచిథె; బారితుకు నన్న
 నిజంగ ఆలోంటోనే. **14** గాబట్టి బోదకుండు, పెబు అత్త నన్న మీ కాల్కిని నొర్తాన్
 ఇతుకు మీరు గూడ ఒరోని కాల్కు ఒరో నొరదవల్సికె మింధె. **15** నన్న తుంగ్తాటుగా
 మీరు గూడ తుంగవాలె ఇంజోరె మీకు ఒరో గురుతుని తోపిస్తోతన్. నన్న తుంగ్తాటు
 మీరు గూడ తుంగాటి. **16** జీతగాండు ఓని యెజమానికన్న గొప్పవాండయ్యో.
 కబురు తీసోథాని యూపారి ఓనిని రోత్త పోయుంకన్న గొప్పవాండయ్యో ఇంజోరె
 నిజంగా మీకు కెచ్చనాన్. **17** ఈదంతా మీకు తెలిసి మింధె గాబట్టి థాని పకారమ్
 తుంగవాలె; అస్కె మీకు గొప్ప సంతోసమ్ వెయుతె. **18** మీ అంధోరు గురుంచి
 నన్న కెత్తటమ్ ఇల్లె. నన్న బేలోటి మనుసుర్కిని తెలుస్కుటన్ ఇందనద్దు నాకు
 తెలుసు. అత్కన్న ధేమటె మాట కెత్తాటు నాతోటె ధోడా తిత్తోండే నా వేలు తీసి
 నానినే కొట్టితో. **19** అద్దు జర్గోక మున్నె ఇంజె థాని గురుంచి మీతోటె కెచ్చనాన్.
 అద్దు జరగ్తస్కె, నన్నె బెస్కెటికి మందనోండు ఇంజి మీరు నమ్మిరి. **20** నానిన్
 రోత్తోనిని దగ్గర తీస్తోతండు నానిన్ గూడ దగ్గర తీసితో. నానిన్ దగ్గర తీస్తోతండు
 నానిన్ రోత్తోనినె గూడ దగ్గర తీస్తో ఇంజి నిజంగ మీతోటె కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **21**
 ఇవ్వంత యేసు కెత్తస్కె ఓని రుదయూతె సేన బాదపరిసి మీతోటె మందనోండు
 ఒరోండు నానిన్ పెయుసి ఒపగిసితో ఇంజోరె మీతోటె నిజంగ కెచ్చనాన్ ఇంజోరె
 కెత్తో. **22** అస్కె సిసూర్కు అనుమానపరిసి ఒరోనాకె ఒరో ఊడి: బేనోని గురుంచి
 ఈండు కెచ్చనో ఇంజోరె అనుకుట్టోరు. **23** ఓని సిసూర్కిన్తోటె యేసు పేమిస్త
 ఒరోండు, యేసుని రొమ్మిని రోయు మత్తో. **24** అస్కె సిమోన్ పెతురు ఓనికి కయు
 సయుగ తుంగి, ఓండు బేనోని గురుంచి కెచ్చనో ఇంజి ఓనిని తలవ్తోత. **25** అస్కె

యేసుని రొమ్మిని రోయు మత్త ఆ సీసూండు, యేసునాకె ఊడి: పెబువా బేనోని
 గురుంచి ఆలా కెచ్చనీన్ ఇంజోరె తలవ్తోత. **26** థానికి యేసు: నన్న ఈ ఆరి
 ముక్కతిని ఈ గిన్నాతె ముచ్చి బేనోంకి ఈతానో ఓండే నానిన్ ఒపగిసిత్తో ఇంజోరె
 కెచ్చి, గిన్నాతె ముచ్చి సిమోను మర్రి అత్త యూథా స్కరియోతుంకి ఇత్తో. **27**
 యూథా అ ఆరి ముక్కతిని ఏంతస్కె సయుతాను ఓని రుదయతికి వత్తో. అస్కె
 యేసు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ తుంగవల్సింథాని జపునె తుంగా ఇంజోరె కెత్తో. **28** ఓండు
 బారి ఆలా కెత్తో ఇంజోరె అగ్గ మందనోరమటె బేనోగూడ తెలుస్కుండిల్లోరు. **29**
 డబ్బిని సంచి యూథా స్కరియోతునగ్గ మత్తె గాబట్టి పండుంతికి కావలస్తవంతా
 తీసనాంకి, పేథోరికి సాయమ్ ఈదనాంకి కెత్తోండోబోనో ఇంజోరె కొంతమంధి
 సీసూర్కు అనుకుట్టోరు. **30** యూథా అ ముక్కతిని ఏంచి జపునె బయుధికి
 పెయుసి థెమ్మిరి అత్తో. అస్కె నరక ఆసి మత్తె. **31** యూథా, బయుధికి అత్తస్కె
 యేసు ఈలా కెత్తో: ఇంజె మనుసుని మర్రిని గొప్పతనమ్ బయుథె వేడకయుతె.
 మనుసుని మర్రిని థోరింపినె థేమటె గొప్పతనమ్ బయుథె వేడకయుతె. **32**
 మనుసుని మర్రి థేమటిని గొప్ప తుంగి మినో గాబట్టి థేమండె ఓని థోరింపినె
 మనుసుని మర్రిని గొప్ప తుంగితో. జపునె ఓనిని గొప్ప తుంగితో. **33** నాకు పేమగ
 మందనోరె, ఇంక కొద్ది రోజుకు నన్న మీతోటె మంతాన్. మీరు నానిన్ మెక్కితీరి; గోని
 నన్న థాయూని సోటింకి మీరు వాథాలీరి ఇంజి నన్న యూదుర్కిని పెద్దాంతోటె
 కెత్తాట్ మీతోటె ఇంజె కెచ్చనాన్. **34** మీరు ఒరోకొరో పేమిసాటి. నన్న మీమిని
 పేమిస్తాటు మీరుగూడ ఒరోకొరో పేమిసవాలె ఇంథాని కొత్త మాటా మీకు ఈసనాన్.
35 మీరు ఒరోకొరో పేమగ మతుకు థాని పెయుసి మీరు నా సీసూర్కు ఇంజోరె
 థీబె మంధి తెలుస్కుంటోరు ఇంజోరె కెత్తో. **36** సిమోన్ పెతురు ఓనిని ఊడి:
 పెబువా, నిమ్మ బెగ్గ అంజనీన్ ఇంజోరె తలవ్తోత. అస్కె యేసు: నన్న థాయని
 సోటింకి ఇంజె నిమ్మ నా పెరికె వాథాలీన్. ఆపాయ నా పెరికె వెయుతిన్ ఇంజోరె

జవాబితో. **37** అస్కె పెతురు ఓనిని ఊడి: పెబువా, నన్న బారి ఇంజె వాథాలోన్? నీసెంక నన్న డొల్లి థెయుతాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **38** యేసు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ నాసెంక డొల్లి థెయుతినె? కొర్లు కూసోక మున్నె ఓండు బేనోండో నాకు తెలియు ఇంజోరె మూడు సుటుకు నిమ్మ నా గురుంచి కెయుతిన ఇంజోరె నిజంగ నీకు కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో.

14

1 యేసు ఓని సిసూర్కిని ఊడి ఈలా కెత్తో: మీ రుదయతె మీరు కంగార్ పర్తకీరి. ఆయ్యాలత్త థేమటిని నమ్మాటి. నానిని గూడ నమ్మాటి. **2** నా అయ్యూని లోతె బెచ్చో అంకడాకు మినాకు. ఆలా ఇల్లకుండా మతుకు నన్న మీతోటె కెత్తకోన్. మీకు ఒరో జేగా తయూర్ తుంగనాంకి నన్న అంజనాన్. **3** నన్న అంజి మీసెంక జేగా తయూర్ తుంగస్కె మల్ల వాసి నన్న మంథాని జేగాతె మీరు గూడ మందనాంకి మీమిని నాయగ్గ తీసోయుతాన్. **4** నన్న థాయని జేగతికి అర్రి మీకు తెలియు మింథె ఇంజోరె కెత్తో. **5** అస్కె తోమా ఓనిని ఊడి: పెబువా, నిమ్మ బెగ్గ అంజనీనో మాకు తెలియో. ఆ అర్రి మాకు బేలా తెలియుతె ఇంజోరె ఓనిని తలప్టో. **6** థానికి యేసు: నన్నె థేమటగ్గ థాయూని అర్రి ఆసి మినాన్, నన్నె నిజమ్ కెత్తనోండు, నన్నె పానమ్ ఈదనోండాసి మినాన్. నా థోరింపినె అంథోరు అయ్యూనగ్గ థాయవాలె. **7** మీరు నానిని పున్ని మతుకు నా అయ్యూని గూడ పున్ని మంతీర్. ఇంజెటినుంచి మీరు ఓనిని తెలుసుకునుంజి ఓనిని ఊడి మినీరి ఇంజోరె కెత్తో. **8** అస్కె పిలిపు ఓనిని ఊడి: పెబువా అయ్యూని మాకు తోపిసా; మాకు అచ్చుటె సాలు ఇంజోరె కెత్తో. **9** థానికి యేసు: పిలిపు నన్న ఇచ్చో రోజుకు మాయగ్గ మత్తుకన్న నిమ్మ నానిన్ తెలుసుకుండిల్లీనె? నానిని ఊడ్తోండు అయ్యూని గూడ ఊడి మినో. ఆలా మన్నంగా, అయ్యూని మాకు తోపిసా ఇంజి నిమ్మ బేలా

కెచ్చనీన్? **10** నన్న అయ్యూనమటె, అయ్యూలు నాయమటె కలియు మినామ్
 ఇంజి నిమ్మ నమ్మటమ్ ఇల్లినె? నన్న మీతోటె కెత్త మాటా నాకాసి నన్న
 కెత్తిల్లాన్. గోని నాయగ్గ మంథాని అయ్యూలు ఈ గొప్ప పనుంగు తుంగనొ. **11** నన్న
 అయ్యూనమటె అయ్యూలు నాయమటె కలియు మినామ్ ఇంజోరె నమ్మాటి.
 ఇల్లుకు నన్న తుంగాని పనుంగిని ఊడికన్న మీరు నానిన్ నమ్మాటి. **12** నన్న
 అయ్యూనగ్గ అంజనాన్ గాబట్టి నానిన్ నమ్మెండు నన్న తుంగాని పనుంగిని
 ఓండుగూడ తుంగితో. ఓండు వీటికన్న గొప్ప పనుంగు తుంగితో ఇంజోరె నిజంగా
 కెచ్చనాన్. **13** మీరు నానిన్ నమ్మనీర్ గాబట్టి నా పెదటె బాత తలిపితీరో, నా
 ధోరింపినె అయ్యూంకి గొప్ప ఆదనాటు నన్న ధానిని మీకు ఈతాసన్ ఇంజి నిజంగా
 కెచ్చనాన్. **14** నా పెదటె మీరు బాత తలప్పన్న ధానిని నన్న ఈతాన్. **15** మీరు
 నానిన్ పేమిసి మతుకు నా మాటతికి లోబరిసి మంతీర్. **16** నన్న అయ్యూని
 తలిపితాన్. అస్కె మీతోటె బెస్కెటికి మంజి మీకు సాయమ్ తుంగాని ఇంకొరోని
 ఓండు రోతితో. **17** ఓండె ధేమటిని గురుంచి నిజామ్ కెత్తాని సుబ్బరమ్ మంథాని
 ఆత్మా ఆసి మినొ. ఈ లోకాతె ఓనికి విరోదంగా మంథాని జనుర్కు ఓనిని దగ్గడికి
 తీసోరు బారెతుకు ఓరు ఓనిని ఊడోరు, ఓనిని పున్నోరు. గోని మీరతుకు ఓనిని
 పున్ని మినీరి గాబట్టి ఓండు మీయమటె కలియు మీతోటె మంతో. **18** నన్న
 ధాయనస్కె మీమిని ఢిక్కిల్లోవోరు తిస్తె విడిసి అన్నోను. నన్న గిరుడ్డి మీయగ్గ
 వెయుతాన్. **19** ఇంకా కాసేపు అత్తపాయ ఈ లోకాతె మందనోరు నానిన్ బెస్కెటికి
 ఊడోరు. గోని మీరతుకు నానిన్ ఊడితీరి. నన్న బధికి మినాన్ గాబట్టి మీరు గూడ
 బధికితీరి. **20** అ రోజు వత్తస్కె నన్న అయ్యూనమటె, మీరు నాయమటె, నన్న
 మీయమటె కలియు మంతాన్ ఇంజి మీరు తెలుస్కుంటీరి. **21** బేనోండతుకు నా
 మాటని ఓని రుదయూతె తీస్కునుంజి లోబరిథితోండో ఓండు నానిన్ పేమిస్తో. నన్న
 గూడ ఓనిని పేమిసి నన్న బేలోంటోండో ఓనికి తోపిసిత్తాన్. **22** అస్కె యూథా

(ఈండు యూథా స్కారియోతు అయ్యో) ఓనిని ఊడి: పెబువా, నీనిస్ నిమ్మ ఈ లోకాతె మందనోరికి తోపిసకుండా మావరికి తోపిసుకు బేలా ఇంజోరె తలప్తోత. **23** ధానికి యేసు ఈలా కెత్తో: ఒరోండు నానిస్ పేమిసి మతుకు నా మాటతికి లోబరిథితో. అస్కె అయ్యూలు ఓనిని పేమిసితో. అస్కె అయ్యూలు నినె నన్న ఇరువమ్ వాసి ఓనితోటె: కాపరమ్ మంతామ్. **24** నానిస్ పేమిసోవాండు నా మాటతికి గూడ లోబరవో. మీరు కేంజు మాటా నావదయ్యో గోని నానిస్ రోత్త తప్పెనధాసి మింధె. **25** నన్న మీయగ్గ మందనస్కె ఈ మాటాకంత కెత్తాన్. **26** మీకు సాయమ్ తుంగాని సుబ్బరమ్ మంథాని ఆత్మతిని అయ్యూలు నా పెదటి రోతితో. ఓండు మీకు అన్ని బోధిసి నన్న కెత్తనవంతా మీకు గురుతు తుంగితో. **27** సేంతిని మీసెంక విడిసి థెయుతాన్. నా సేంతినె మీకు ఈసనాన్. ఈ లోకాతె మంథాని మనుసుర్కు ఈదనాటు నన్న మీకు ఈదటమ్ ఇల్లాన్. గాబట్టి మీ రుదయూతె కంగార్ వెర్తకీరి. **28** నన్న కెత్తనవంతా మీరు మల్ల గురుతు తుంగాటి. నన్న మీమిని విడిసి థెయుతాన్. అత్కన్న మల్ల నన్న గిరుడ్డి వెయుతాన్. మీరు నానిని నిజంగా పేమిసి మతుకు నన్న అయ్యూనగ్గ అంజనాన్ ఇంజి కేంజి మీరు కుసేల్ పరితీరి. బారితుకు అయ్యూలు నాకన్న గొప్పవాండాసి మినో. **29** ఇవ్వంతా జరగోక మున్నె మీకు ఇంజె కెత్తాన్. బారితుకు అమ్వ జర్గతస్కె మీరు నా పొం్రో నమ్మకమ్ తాసితీరి. **30** ఇంకా నన్న మీతోటె ఎక్కువ తిరియూలోన్. బారితుకు ఈ లోకతికి చెంత పెద్దవాండత్త సయుతాను వాసనో. నా పొం్రో ఓనికి బాత అధికారమిల్లె. **31** గోని నన్న అయ్యూని పేమిసనాన్ ఇంజి, అయ్యూలు నాకిత్త ఆగ్నియకింకి లోబర్ననాన్ ఇంజి ఈ లోకాతె మందనోరు తెలుస్కునుంజనాంకి ఈలా జరిగితా. తేధా, ఇగ్గటెనుంచి దక్కాన్ థెయుటు ఇంజోరె కెత్తో.

1 నన్నె నిజమత్త థాచ్చ యెట్టిన్ తిస్తె మినాన్. నా తప్పె తోటాతె పని తుంగాని తోట
 మాలిని తిస్తె మినో. **2** నాయమటె పండి ఆథో కొనుంగిని ఓండు నరికి వాట్నో. పండి
 ఆథాని కొనుంగిని అద్దు ఇంకా థీబె పండి ఆథాలింజి థానిని సుబ్బరమ్ తుంగనో. **3**
 నన్న మీకు కెత్త బోదతిన్ పెయుసి మీరు ఇంజె సుబ్బరమాసి మినీరి. **4**
 నాయమటె మీరు కలియు మంథాటి. మీయమటె నన్న కలియు మంత్రాన్.
 కొనుంగు థాచ్చ యెట్టిన్ కలియు మన్నకుండా మతుకు థానికి అద్దె పండి ఆథో.
 ఆలాకె మీరు గూడ నాయమటె కలియు మన్నకుండా మతుకు పండి ఆథిరి. **5**
 నన్న థాచ్చ యెట్టిన్ తిస్తె మినాన్. మీరు కొనుంగిన్ తిస్తె మినీరి. ఒరోండు
 నాయమటె కలియు మంజి నన్న ఓనమటె కలియు మతుకు ఓండు థేబె పండి
 ఆథితో. నా సాయమ్ ఇల్లకుండా మీరు బాత తుంగాలీరి. **6** బేనోండతుకు
 నాయమటె కలియకుండా మంత్రోండో ఓండు బయుధె పొచ్చీదబరస్త వత్తి అత్త
 కొనుంగిని తిస్తె మంత్రో. ఆలా పొచ్చిత్త చెత్తకిని కుప్ప తుంగి కిస్తి పొడిస్తోతరు, అమ్మ
 వేసి థెయుతా. **7** మీరు నాయమటె నన్న కెత్త మాటా మీయమటె కలియు
 మతుకు, మీకు కావలస్తథానిని తలపాటి. అస్కె తప్పె థానిని మీకు ఈతో. **8** మీరు
 థీబె పండి ఆదటమ్మల్ల నా తప్పె గొప్ప అయుతో. అస్కె మీరు నా నిజమత్త
 సీసూర్కు ఇంజి రుజు పరిసీతీరి. **9** తప్పె నానిన్ పేమిస్తాటు నన్న గూడ మీమిని
 పేమిసనాన్. మీ పొంోరో మంథాని నా పేమతె నిలకడగా మంథాటి. **10** నన్న నా
 తప్పెని ఆగ్నియకిని పాటిసి ఓని పేమతె కలియు నడతాటు మీరు గూడ నా
 ఆగ్నియకిని పాటిసుకు నా పేమతె కలియు నిలకడగా మంతీరి. **11** నాకు మంథాని
 కుసేలి మీయమటె మందనాంకి, మీరు గూడ మీ కుసేల్లె సంపూర్ణంగా
 మందవాలింజి ఇవ్వంతా మీకు కెచ్చనాన్. **12** నన్న మీమిని పేమిస్తాటు మీరు
 గూడ ఒరోని ఒరో పేమిసాటి ఇంథాని నా ఆగ్నియ మీకు ఈసనాన్. **13** ఒరోండు ఓని
 జతగాకిన్నెక పానమ్ ఈథాని పేమక్కన్న గొప్ప పేమా బాతిల్లె. **14** నన్న మీకు

ఆగ్నియపిస్తోతటు మీరు తుంగుకు, అస్కె మీరు నా జతగాకయుతీరి. **15** ఇంక
 నన్న మీమిని జీతగాకు ఇంజోరె కరెంగోను బారితుకు యెజమాండు బాత
 తుంగితోండో అద్దు జీతగానికి తెలియో. గోని నన్నతుకు మీమిని నా జతగాకు
 ఇంజోరె కరెంగనాన్. బారితుకు నా తప్పెనగ్గ నన్న కేంజ్ఞధాన్ని మీకు కెచ్చి మత్తాన్.
16 మీరు నానిన్ తెలుస్కుండిల్లీరి గోని నన్న మీమిని తెలుస్కుట్టాన్. మీరు నా
 పెదటె తప్పెని బేదు తలిపితీరో ధానిని ఓండు మీకు ఈదనాంకి మీరు అంజి బెస్కెటికి
 మంథాని పండి ఆదవాలింజి మీమిని ఏర్పరస్తాన్. **17** మీరు ఒరోంకొరో పేమిసవాలె
 ఇంజి ఇవ్వంతా మీకు ఆగ్నియపిసనాన్. **18** ఈ లోకతె మంథాని జనుర్కు మీమిని
 కసి పెయుసి మతుకు మీక్కన్న మున్నె ఓరు నానిని గూడ కసి పెయుసి మత్తోరు
 ఇంజి మీరు తెలుస్కునుటు. **19** మీరు ఈ లోకాతికి చెంతోరాసి మతుకు ఈ లోకమ్
 మీమిని పేమిసిత్తె. గోని మీరతుకు ఈ లోకతికి చెంతోరయురి. నన్న మీమిని ఈ
 లోకతెనుంచి ఏర్పరస్తాన్ గాబట్టి ఈ లోకమ్ మీమిని కసి పెయుసి మింధె. **20**
 జీతగాండు ఓని యెజమానింకన్న గొప్పవాండు అయ్యో ఇంజి నన్న మీకు కెత్త
 మాటాకిని గురుతు తుంగాటి. లోకాతె మందనోరు నానిన్ బాధా వాట్టోతరితుకు
 మీమిని గూడ ఆలాకె బాద వాటిత్తోరు. ఓరు నా మాట కేంజి ధాని పకారమ్
 నడతుకు మీ మాటాకిని గూడ కేంజి నడిథిత్తోరు. **21** మీరు నావారాసి మినీరి
 గాబట్టి ఈ లోకతె మంథాని జనుర్కు ఇవ్వంతా తుంగి మీమిని బాద వాటిత్తోరు.
 బారితుకు నానిన్ రోత్తోనిని ఓరు పున్నిల్లోరు. **22** నన్న వాసి ఓరితోటె
 తిరియకుండా మతుకు ఓరు పాపతె మంతోరు. గోని ఇంజెబోనో ఓరు పాపతె
 గురుంచి బాతన్న జవాబు కెచ్చి తప్పి ధాయనాంకి ఓరికి అర్రి ఇల్లె. **23** నానిన్ కసి
 పెయుదనోండు నా తప్పెని గూడ కసి పెయుథితో. **24** బేనో తుంగో గొప్ప పనుంగిని
 నన్న ఓరి నడుమ తుంగకుండా మతుకు ఓరు పాపతె మంతోరు. గోని ఇంజెబోనో
 ఓరు గొప్ప పనుంగిని ఊడి మినోరు. అత్కన్న ఓరు మనుసు మార్చకుండ నానిని

నా తప్పేని పొం్రో కసి పెయుసి మినోరు. **25** ఉట్టిగా నా పొం్రో పగ పెయుతోరు ఇంజి రాసి మత్త ఆగ్నియూ నెరవేర్చతాటు ఈలా జరగ్తేత. **26** గోని తప్పేనగ్గనుంచి మేలు తుంగాని ఆత్మతిని నన్న మీయగ్గ రోతితాన్. ఓండు తప్పేనగ్గనుంచి వాధాని నిజమత్త ఆత్మా గాబట్టి నాగురుంచి సాచ్చెమ్ కెయుతో. **27** మొథోటినుంచి మీరు నాయగ్గ మత్తీర్ గాబట్టి మీరు గూడ నా గురుంచి అంథోరికి సాచ్చెమ్ కెయుతీరి.

16

1 మీరు నమ్మకాతె ధోసలకుంటా గెట్టింగా మందవాలింజి ఈ మాటకిని మీతోటె కెచ్చన్. **2** ఓరు మీమిని సమాజ గుడిథెనుంచి బయుధికి నెట్టితోరు. మీమిని అమకాని పతివాండు, నన్న థేమటె సేవ తుంగనాన్ ఇంజి అనుకుండాని రోజు వాసోరె మింథె. **3** ఓరు తప్పేని నినె నానిన్ పున్నిల్లోలరు గాబట్టి మీకు గూడ ఆలే తుంగితోరు. **4** గోని అమ్మ జరగాని సమయమ్ వాదనస్కె నన్న మీమిని జాగర్ద తుంగితాన్ ఇంజి మీరు గ్యాపకమ్ తుంగవాలె ఇంజోరె మీకు కెత్తాన్. నన్న మీతోటె మత్తాన్ గాబట్టి మొథోటినుంచి వాటిని కెత్తిలాన్. **5** గోని ఇంజె నన్న నానిన్ రోత్తోని దగ్గడికి థెయుతాన్. అత్కన్న నిమ్మ బెగ్గ అంజనీన్ ఇంజి మీయమటె బేనో గూడ నానిన్ తలిపిల్లీరి. **6** అత్కన్న నన్న ఈ కబుర్కిని మీతోటె కెత్తాన్ గాబట్టి మీరు సేన బాదతె మినీరి. **7** గోని నన్న ఒరో మాట మీకు నిజంగ కెచ్చనాన్. అద్దు బాతథితుకు, నన్న థాయటమ్ మీకు మేలు అయుతె. బారితుకు నన్న థాయకుండా మతుకు మీకు సాయమ్ తుంగాని ఆత్మా మీ దగ్గటికి వం్రో. గోని నన్న అతుకు ఓనిని మీయగ్గ రోతితాన్. **8** ఓండు వాసి పాపకిని గురుంచి, నిజాయుతిటిని గురుంచి, థేమటె తీర్చిని గురుంచి ఈ లోకాతె మంథాని మనుసుర్కింకి రుజు తుంగి తోపిసితో. **9** ఈ లోకాతె మంథాని జనాకు నానిన్ నమ్మిల్లోరు గాబట్టి ఓరు పాపకిని గురుంచి, **10** నన్న తప్పేనగ్గ థెయుతాన్, ఇంక

మీరు నానిస్ ఊడాలిరి గాబట్టి నిజాయితీని గురుంచి, **11** ఈ లోకతిని పాలిసాని
 డెయ్యతిని థేమండు ఇద్దువరికె తీర్పు తీర్చతో. గాబట్టి థేమటె తీర్చిని గురుంచి
 ఒప్పుకుండనాటు తుంగితో. **12** నన్న మీకు కెత్తవలస్త కబురు ఇంకా బెచుకో
 మినాకు. గోని ఇంజె మీరు వాటిని ఓపిక పెయుథాలిరి. **13** గోని నిజమత్త ఆత్మా
 వత్తపాయ ఓండు మీమిని అన్ని నిజాయితీతె నడిపిసితో. ఓండు ఓని సొంత
 అధికారతె బాత కెల్లో. గోని ఓండు కేంజతవాటిని, మల్ల వాథాని రోజ్కిన్ జరగంథాని
 గురుంచి మీకు తెలియ కెయుతో. **14** ఓండు నావదంతా తీసి మీకు తెలియపరిసి
 నానిస్ గొప్ప తుంగితో. **15** తప్పేకి కలగ్తవంతా నావాకె. అంత్యాటె ఆత్మా
 నావదంతా తీసి మీకు తెలియ పరిసితో ఇంజోరె నన్న కెత్తాన్. **16** ఇంక కొద్ది రోజ్కి
 మీరు నానిస్ ఊడీరి. మల్ల కొద్ది రోజ్కి అత్తపాయ మీరు నానిస్ ఊడీతీరి. బారితుకు
 నన్న తప్పెనగ్గ డెయుతాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **17** అస్కె ఓని సీసూర్కినమటె కొద్దిమంధి,
 ఇద్దు బాతధి, ఇంక కొద్ది రోజ్కి నానిస్ ఊడీరింజి, మల్ల కొద్ది రోజ్కి అత్తపాయ
 నానిస్ ఊడీతీరింజి, మల్ల, మీరు నానిస్ ఊడీరి బారితుకు నన్న తప్పెనగ్గ అంజన
18 కొద్ది రోజ్కి ఇంజి కెచ్చనోండె థాని బావమ్ బాతధి? ఓండు బాతథాని గురుంచి
 తిరియనోండో మనాంకి తెలియు ఇంజోరె తిరియుత్తోరు. **19** థీని గురుంచి ఓనిని
 తలపకాడా ఇంజి ఓరు అనుకుండనోరు ఇంజి యేసు పున్ని, ఓరితోటె ఈలా కెత్తో:
 ఇంకా కొద్ది రోజ్కి నానిస్ ఊడీరింజి మల్ల కొద్ది రోజ్కి అత్తపాయ నానిస్ ఊడీతీరింజి
 నన్న కెత్తంథాని గురుంచి మీరు ఒరోంకోరో ఆలోసిసనీర్ గథా? **20** నన్న నిజంగా
 మీకు కెత్తనద్దు బాతధితుకు: మీరు అడిసి సోకిసోరె మంతీర్ గోని థేమటింకి
 విరోదంగ పని తుంగాని ఈ లోకతె మంథాని మనుసుర్కుబోనో కుసేల్లె మంతోరు.
 మీరు సోకిసోరె మంతీర్ గోని మీ సోకమ్ కుసేలిగ మారి డెయుతె. **21** ఒరో నాటోడికి
 థానికి కానుపు వాదనస్కె బెచ్చో బాదపర్తితె. గోని పేకాలు పుట్ట పాయ ఈ లోకాతె
 ఒరో పేకాల్ పుట్టో ఇంథాని కుసేల్లె థాని బాదకిని గురుతు తుంగుకున్నో. **22** ఆలాకె

మీరు గూడ ఇంజె దుక్కినోరె మినీరి. నన్న మల్ల వాసి మీమిని ఊడితాన్. అస్కె
 మీరు బెచ్చో కుసేల్లె మంతీరి. బేనోగూడ మీయగ్గ మంథాని కుసేల్లిని తీసోథాలోరు.
23 ఆ రోజు వత్తస్కె మీరు నానిన్ బాత తలిపీరి. గోని నన్న మీకు ఇత్త అధికారతిని
 పెయుసి తప్పెని మీరు బాత తలప్తకన్న ఓండు మీకు ఈతో ఇంజి నన్న మీతోటె
 నిజంగా కెచ్చనాన్. **24** ఇచ్చో జేలు మీరు నా పెదటె తప్పెని బాత తలిపిల్లీరి.
 తలపాటి అస్కె ఓండు మీకు ఈతో. అస్కె మీరు కుసేల్లె నిండి మందనాటు ఏంతీరి.
25 ఈ కబుర్కంతా మీతోటె థాసవాటి నన్న కెచ్చోరె మత్తాన్ గోని ఒరో రోజు
 వెయుతె. అస్కె నన్న మీతోటె ఇంక థాసవాటి కెల్లకుండా తప్పెని గురుంచి
 మందనద్దు మందనాటె తేటంగా కెయుతాన్. **26** ఆ రోజిని మీరే నా పెదటె తలిపిత్తీరి.
 మీసెంక తప్పెని నన్న తలిపితాన్ ఇంజి మీకు కెత్తని అవసరమిల్లె. **27** బారీతుకు
 నన్న తప్పెనగ్గనుంచి వత్తాన్ ఇంజి మీరు నానిన్ నమ్మి పేమిస్తీర్ గాబట్టి తప్పె
 గూడ మీమిని పేమిసనో. **28** నన్న తప్పెనగ్గనుంచి లోకతికి వాసి మినాన్. మల్ల ఈ
 లోకతిని విడిసి తప్పెనగ్గ అంజనాన్ ఇంజి ఓరితోటె కెత్తో. **29** అస్కె ఓని సిసూర్కు:
 ఇద్దో, ఇంజె నిమ్మ థాసవాటి బేదు కెల్లకుంటా తేటంగా తిరియనిన్ ఇంజోరె కెత్తీరు.
30 నీకు అన్ని తెలియుకె మినా ఇంజి ఇంజె మాకు తెలుసు. బేనోగూడ నీనిన్ బాత
 తలపాని అవసరమిల్లె. బారీతుకు ఓరు బాత తలసనోరో నిమ్మ పున్ని మినీన్.
 ఢీనిని పెయుసి నిమ్మ ఢేమటగ్గనుంచి వత్తిన్ ఇంజి మమ్మ నమ్మనామ్ ఇంజోరె
 కెత్తీరు. **31** థానికి యేసు: ఇంజెన్న మీరు నానిన్ నిజంగా నమ్మనీరే? **32** ఇద్దో
 మీరు సిల్లగొల్లరమాసి నానిన్ ఒంటరిగ విడిసి పతివాండు ఓని ఓని లోను
 థాయూని రోజు వెయుతె. అద్దు ఇంజే వాసి మింధె. అత్కన్న నన్న ఒంటరిగ
 మందటమిల్లె. నా తప్పె నాతోటె మంతో. **33** మీరు నాతోటె కలియు మందటమ్
 ఢోరింపినె మీకు నిమ్మథి కలగవాలింజి ఈ మాటకిని మీతోటె నన్న కెత్తాన్. ఈ
 లోకాతె మందనోరు మీకు బాధాకు వాటితోరు. అత్కన్న మీరు దయుర్పంగా

మంథాటి. నన్న లోకతిని గెలిసి మినాన్.

17

1 యేసు ఈ మాటకిని కెత్తస్కె ఆకాసతాకె ఓని కండ్కిని తేచి ఊడి, తప్పెనగ్గ ఈలా మొర వాట్తోత: అయ్యూ, నా సమయమ్ వాసి మింధె. నిమ్మ నీ మర్రిని గొప్ప తుంగా. మర్రి గూడ నీనిని గొప్ప తుంగితో. **2** బారెతుకు నిమ్మ నాయగ్గ ఇత్తోరంథోరికి, నన్న ఓరికి బెస్కెటికి మంథాని బదుకిని ఈదనాంకి మనుసుర్కంథోరి పొంోరో నాకు అధికారమ్ ఈసి మినీన్. **3** బెస్కెటికి మంథాని బదుకు బాతధితుకు, ఒరోండే నిజమత్త థేమండాత్త నీనిని, నినె నిమ్మ ఈ లోకతికి రోత్తా యేసు కిరిస్తు అత్త నానిని పున్ని మందటమె బెస్కెటికి మంథాని బతుకు ఆసి మింధె. **4** నిమ్మ నాకు ఇత్త పనుంగిని ఆకరిధాకా తుంగిసి ఈ నేల్లె పొంోరో నిమ్మె గొప్పవాండింజి నన్న నీకు మరియూద తుంగాన్. **5** అయ్యూ, ఈ లోకతిని తుంగోక మున్నె నిమ్మ నానిని నీయగ్గ గొప్ప తుంగాటు ఇంజె నానిని నీతోటె గొప్ప తుంగా. **6** ఈ లోకతె మంథాని జనాకినమటెనుంచి నిమ్మ ఏర్పరిసి నాక్కిత్త ఈరికి నీనిని తోపిస్తోతన్. ఓరు నీవారాసి మత్తోరు. గోని నిమ్మ ఓరిని నాకు ఈసి మినీన్. ఓరు నీ మాటత్కి లోబరిసి మినోరు. **7** ఇంజె నిమ్మ నాకు ఇత్తవంత నిజంగ నీయగ్గనుంచి వత్తా ఇంజి ఓరు పున్ని మినోరు. **8** బేలాయుతుకు, నిమ్మ నాకు కెత్తవంత నన్న ఓరికి కెచ్చి మినాన్. ఓరు వాటిని నమ్మి నన్న నీయగ్గనుంచి ఈ లోకతికి వత్తాన్ ఇంజి ఓరు నిజంగ తెలిసి మినోరు. నిమ్మ నానిన్ రోత్తిన్ ఇంజి ఓరు నమ్మినోరు. **9** నన్న ఓరిసెంక మొర వాటనాన్. నీనిన్ యెధిరిసనోరి సెంక నన్న మొర వాటటమిల్లె గోని నిమ్మ నాకు ఇత్తోరిసెంక నన్న మొర వాటనాన్. బారెతుకు ఓరు నిజంగ నీవారాసి మినోరు. **10** నావారాసి మందనోరంథోరు నీవారాసి మినోరు. నీవారాసి మందనోరంథోరు నావారాసి మినోరు. నన్న బెచ్చో గొప్పవాండు ఇంజోరె ఓరు

తోపిసనోరు. **11** నన్న ఈ లోకతిని విడిసి డెయుతాన్. గోని ఈరుబోనో ఈ లోకాతె
 నీనిన్ ఎధిరిసాని జనాకినమటె మంతోరు. నన్న ఈరిని విడిసి జపునె నీయగ్గ
 వాసనాన్. సుబ్బరంగ మంథాని అయ్యూ, నిమ్మ నీ సకితితోటె ఓరిని జాగర్దగ
 కాపాడా. బారితుకు ఓరిని నిమ్మ నాకు ఇత్తిన్. నన్న నిమ్మ కలియు మందనాటు
 ఓరు గూడ ఒరోకొరొ కలియు మందవాలె ఇంజి మొర వాటనాన్. **12** నన్న ఓరితోటె
 మత్తస్కె నిమ్మ నాకు ఇత్తోరమటె బేనోగూడ పాడాసి థాయకుండ నీ పెదటె ఓరిని
 నన్న జాగర్దగ కాపాడ్తాన్. థేమటె పుస్తకాతె రాసి మత్తదు నెరవేర్పతాటు పాడాసి
 థాయనాంకి ఓనికి ఓండే సురుకు వాటి డొల్లి అత్త ఒరోని తప్పా మిగల్తోతరిని నన్న
 జాగర్దగ కాపాడ్తాన్. **13** గోని ఇంజె నన్న నీయగ్గ మందనాంకి వెయుతాన్. ఓరు నా
 కుసేల్లె సంపూర్పంగ నిండి మందవాలె ఇంజి నన్న ఈ లోకాతె మందనస్కె వీటిని
 గురుంచి నన్న కెచ్చనాన్. **14** నిమ్మ నాకు కెత్త మాటాక్కంత నన్న ఓరికి కెచ్చి
 మినాన్. ఈ లోకాతె మందనోరు ఓరిని కసి పెయుతోరు. నన్న ఈ లోకతికి
 చెంతోండయ్యోన్ గాబట్టి ఓరు గూడ ఈ లోకతికి చెంతోరయ్యోరు. **15** ఈరిని ఈ
 లోకాతెనుంచి నిమ్మ తీసి ఓమ్ ఇంజి నన్న మొర వాటటమిల్లె. గోని నిమ్మ ఓరిని
 దుష్టుండత్త డెయ్యతె సకితితెనుంచి కాపాడవాలింజి నన్న మొర వాటనాన్. **16**
 నన్న బేలా ఈ లోకతికి చెంతోండయ్యోనో ఆలాకె ఈరు గూడ ఈ లోకతికి
 చెంతోరయ్యోరు. **17** నీ మాటె నిజమాసి మందనద్దు. నిజంగ మంథాని ఆ
 మాటకినివల్ల ఓరిని నీ పనిఢెసెంక వేరె వాటవాలె. **18** నిమ్మ నానిన్ ఈ లోకతె
 మంథాని మనుసుర్కిని నడుమ రోత్తాటు నన్న గూడ ఈరిని ఓరి నడుమ రోచి
 మినాన్. **19** ఓరు నిజంగ ఓరిని ఒపగిసి నీ పని తుంగి వేరె మందనాంకి ఓరిసెంక
 నన్న వేరుగ మందనాంకి ఒపగిసనాన్. **20** నన్న ఈరిసెంకె మొర వాటటమిల్లె. గోని
 ఈరు నా గురుంచి కెత్త మాటకిని నమ్మోరంధోరిసెంక గూడ నన్న మొర వాటనాన్.
21 ఓరంధోరు ఒరోకొరొ కలియు మందవాలె. అయ్యూ, నిమ్మ నాయమటె నన్న

నీయమటె కలియు మందనాటు ఓరంథోరు గూడ ఒరోంకొరో మనయమటె కలియు మందవాలె ఇంజి మొర వాటనాన్. ఆలా ఓరు కలియు మందటమ్మల్ల నిమ్మ నానిన్ ఈ లోకతికి రోత్తిన్ ఇంజి ఈ లోకాతె మందనోరు అంథోరు నమ్మితోరు. **22** మనాడు కలియు మందనాటు ఓరు గూడ ఒరోంకొరో కలియు మందవాలింజి నిమ్మ నానిన్ గొప్ప తుంకాటు నన్న గూడ ఓరిని గొప్ప తుంకాతన్. **23** నన్న ఓరమటె నిమ్మ నాయమటె కలియు మినాడ్ గాబట్టి ఓరు గూడ ఒరోంకొరో నిండు మనుసుతోటె కలియు మంతోరు. నిమ్మ నానిన్ రోత్తిన్ ఇంజి ఈ లోకాతె మందనోరు తెలుస్కుండనాంకి నిమ్మ నానిన్ పేమిస్తాటు ఓరిని గూడ పేమిసనీన్. **24** అయ్యూ, ఈ లోకతిని తుంగోక మున్నె నిమ్మ నానిన్ పేమిసి గొప్పంగ మరియూద ఈసి మినీన్. నిమ్మ నాకు ఇత్తోరు అ గొప్పతనతిని ఊడనాంకి, నన్న బెగ్గ మంతానో అగ్గ ఓరుగూడ నాతోటె మందవాలి **25** నిజాయుతిగ మంథాని అయ్యూ, ఈ లోకతె నీనిన్ ఎధిరిసనోరు నీనిన్ పున్నలోరు. గోని నన్న నీనిన్ పున్ని మినాన్. నిమ్మ నానిన్ రోత్తిన్ ఇంజి ఈరు గూడ పయన్ని మినోరు. **26** నిమ్మ బేలోంట్ంనినో ఓరికి తోపిస్తాతన్. ఇంకడికి నన్న నీ గురుంచి ఓరికి తోపిసిత్తాన్. నిమ్మ నా పొం్రో తాస్త పేమతిని ఓరి పొం్రో గూడ తాసవాలింజి నన్న గూడ ఓరమటె కలియు మందవాలె ఇంజోరె కెత్తో.

18

1 యేసు ఈ మాట కెత్తస్కె ఓని సిసూర్కినితోటె కెత్తోను ఇంథాని వాంగిని అబ్బెరి అత్తో. అగ్గ ఒరో తోటా మత్తె. యేసు నినె ఓని సిసూర్కు థాని లోపటికి అత్తోరు. **2** యేసు ఓని సిసూర్కినితోటె సేన సుట్టు అగ్గ అంజోరె మత్తో గాబట్టి ఓనిని పెయుసి ఈథాని యూథానికి గూడ అ జేగా తెలియు మింధె. **3** గాబట్టి యూథా, సయునుర్కిని గుంపిని నినె పెద్ద పూజారిర్కిని, పరిసేయుర్కు రోత్త బంటుర్కు

అంధోరిని కరెంగిసి, గుంజాకు, ధీపేకు, కసేర్కు, లొద్ద పెయుసి అగ్గ వత్తో. **4** అస్కె
 యేసు ఓనికి బాత జరిగితై ఇంజి తెలుస్కునుంజి, ఓరికి ఎదురుగ అంజి: మీరు
 బేనోని మెక్కనీరి ఇంజోరె తలప్పోత. **5** ధానికి ఓరు: నాజరేతు నాటెని యేసుని
 మెక్కనామ్ ఇంజోరె కెత్తోరు. ధానికి యేసు: నన్నె ఓనిని ఇంజోరె కెత్తో. ఓనిని
 పెయుసి ఇత్త యూథా గూడ ఓరితోటె నిచ్చి మత్తో. **6** నన్నె ఓనిని ఇంజి ఓండు
 ఓరగ్గ కెత్తస్కె, ఓరు పెరికె ఒగ్గి నేలె అంత్తోరు. **7** ఓండు మల్ల ఓరిని ఊడి: మీరు
 బేనోని మెక్కనీరి ఇంజోరె తలప్పోత. ధానికి ఓరు: నాజరేతు నాటెని యేసుని
 మెక్కనామ్ ఇంజోరె కెత్తోరు. **8** ధానికి యేసు: నన్నె ఇంజోరె కెత్తాన్ గథా. మీరు
 నానిన్ మెక్కనీరితుకు ఈరిని ధాయనీముటు ఇంజోరె కెత్తో. **9** నిమ్మ నాకు ఇత్తోరిని
 బేనోని గూడ నన్న మాపిథిల్లాన్ ఇంజి ఓండు కెత్తాటు ఈలా జరగ్గేత. **10** అస్కె
 సీమొను పెతురు ఓనగ్గ మత్త కసేరి తీసి, పెద్ద పూజారిని పనివానిన్ తిన కెమథిని
 నరక్తో. ఆ పనివానిన్ పెథేరు మల్కు. **11** అస్కె యేసు పెతురుని ఊడి: నీ కసేటిని
 ఒర్రతె వాటా. నా అయ్యూలు నాక్కిత్తిరిరిరిరిరి బాదకిని నన్న అర్తవాలె గథా
 ఇంజోరె కెత్తో. **12** అస్కె సయునుర్కు, ఓరి పెద్దా, యూదుర్కిని బంటుర్కు అంధోరు
 కలియు యేసుని పెయుసి, ఓనిని తొచ్చి. మొథోటె అన్నానగ్గ ఓనిని తీసి అత్తోరు.
13 బారితుకు ఓండు అ సమయతె పెద్ద పూజారిగ మత్త కయుపాంకి మామాలు
 అత్తో. **14** జనాతెసెంక ఒరోండు డొల్లి ధాయటమ్ మంచిథి ఇంజోరె యూదుర్కింకి
 సలా కెత్తోండు ఈండే. **15** సీమొను పెతురు, వేరె సిసూండు ఇరుమరు కలియు
 యేసుని పెరికె అత్తోరు. ఆ వేరె సిసూండు పెద్ద పూజారికి మంచి నిలువత్తోండు
 గాబట్టి యేసునితోటె పెద్ద పూజారిని లోను లోపటికి అత్తో. **16** గోని పెతురు
 బయుథె వాకిల్లె నిచ్చి మత్తో. అస్కె పెద్ద పూజారికి నిలువత్త వేరె సిసూండు
 బయుథికి వాసి, వాకిల్లె కావలి మంథాని నాటోడితోటె తిరియు పెతురుని లోపటికి
 తీసి ఒత్తో. **17** అస్కె వాకిల్లె కావలి తుంగాని నాటోడి పెతురుని ఊడి: నిమ్మ గూడ

ఆ మనుసుని సీసూర్కిన్తోటో ఒరోండు గథా ఇంజోరె కెత్తె. థానికి ఓండు: నన్న
 అయ్యోన్ ఇంజోరె కెత్తో. **18** అస్కె సలి మత్తె గాబట్టి పనివారు, సయునుర్కు
 అంథోరు బొగ్గుతె కిస్సు మాసి, నిచ్చి సలి కాంగోరె మత్తోరు. ఓరితోటో పెతురు
 గూడ నిచ్చి సలి కాంగోరె మత్తో. **19** అస్కె పెద్ద పూజారి యేసునగ్గ ఓని సీసూర్కిని
 గురుంచి, ఓని బోద గురుంచి తలవ్తో. **20** అస్కె యేసు: జనాకంథోరు ఊడనాటు
 నన్న తిరియుత్తాన్ గథా? పాదన గుడిడె గూడ నన్న బెస్కెటికి బోద కెచ్చోరె
 మత్తాన్ గథా? సాటినె నన్న బాత కెత్తిల్లాన్ గథా? **21** ఆలా మన్నంగా మీరు బారి
 నానిన్ తలపనీరి? నన్న కెత్తవంత కేంజ్జోతరగ్గ తలపాటి. నన్న బాత కెత్తానో ఓరు
 పున్ని మినోరు గథా ఇంజోరె ఓనికి కెత్తో. **22** ఈలా ఓండు కెత్తస్కె, ఓని దగ్గర నిచ్చి
 మత్త బంటుర్కినె ఒరోండు: పెద్ద పూజారికి ఈలే నిమ్మ జవాబు కెయుతినె ఇంజోరె
 కెచ్చి యేసుని చంపతె పొం్రో తంతో. **23** అస్కె యేసు ఓనిని ఊడి: నన్న సెడ్డ
 మాట కెచ్చి మతుకు ఆ సెడ్డ మాట బాతో నాకు కెల్లా. గోని నన్న మంచి మాట కెచ్చి
 మతుకు బారి నానిన్ తన్తిన్ ఇంజోరె కెత్తో. **24** ఆపాయ అన్నా యేసుని తొచ్చి పెద్ద
 పూజారి అత్త కాయపానగ్గ రోత్తో. **25** సీమోను పెతురు నిచ్చి సలి కాంగోరె మత్తోత.
 అస్కె కొంతమంథి ఓనగ్గ: నిమ్మ గూడ ఓని సీసూర్కినమటో ఒరోండు గథా ఇంజోరె
 తలవ్తోతరు. థానికి ఓండు: నన్న అయ్యోన్, నాకు అసలే తెలియో ఇంజోరె కెత్తో. **26**
 పెద్ద పూజారిని పనివారమటో ఒరోండు అగ్గ మత్తో; ఓండు పెతురు కెమథిని నరక్త
 ఆ పనివానికి సుట్టమ్ అయుతో. ఓండు పెతురుని ఊడి: నిమ్మ ఓనితోటో అ
 తోటాతె మత్తస్కె నన్న నీనిని ఊడ్డోతన్ గథా ఇంజోరె కెత్తో. **27** అస్కె పెతురు: నాకు
 తెలియో ఇంజోరె మల్ల కెత్తో. జపునె పుంజు కూస్తె. **28** అస్కె తెల్లవీథాని
 సమయూతె ఓరు కయుపానగ్గనుంచి యేసుని ఆ థేసాతె పెద్దతె లోను తీసి అత్తోరు.
 అంటు తగలకుండ పస్కా థోడా తిందవాలింజి ఓరు అ థేసాతె పెద్దాతె లోను లోపట
 అన్నకుండా వ **29** గాబట్టి పిలాతు ఓరగ్గ బయుథికి వాసి: ఈ మనుసుని పొం్రో

బాత తప్పు వాటనీర్ ఇంజోరే తలవ్తో. **30** థానికి ఓరు: ఈండు బాత తప్పు
 తుంగకుండా మతుకు ఈనిని మీయగ్గ తీసి తం్రోమ్ ఇంజోరే ఓనికి జవాబు
 కెత్తోరు. **31** అస్కె పిలాతు ఓరిని ఊడి: ఆలాయుతుకు మీరే ఈనిని తీసోసి మీ
 ఆగ్నియకిని పెయుసి తీర్పు తుంగాటి ఇంజోరే కెత్తో. థానికి యూదుర్కు: మా
 అగ్నియకిని పెయుసి మమ్మ బేనోని అమకనాంకి మాకు అధికారమ్ **32** ఓండు
 బేలాంటి సామ అరిథితో ఇంజి యేసు ఇద్దువరికె కెత్త మాట జరగనాంకి ఆలా
 కెత్తోరు. **33** అస్కె పిలాతు లోత్తె లోపటికి అంజి, యేసుని కరెంగి: నిమ్మ
 యూదుర్కిని రాజునే ఇంజోరే తలవ్తోత. **34** థానికి యేసు: నీకు నిమ్మె ఈలా
 కెచ్చనీనె? ఇల్లుకు వేరెవారు నా గురుంచి ఈలా మీకు కెత్తోరా ఇంజోరే ఓనిని తలవ్తో.
35 అస్కె పిలాతు: నన్న యూదుండయ్యోన్ గథా. నీ సొంత కులత్తోరు నినె పెద్ద
 పూజారె గథా నీనిన్ నాయగ్గ ఒపగిస్తోరు. నిమ్మ బాత తుంగ్కిన్ ఇంజోరే కెత్తో. **36**
 థానికి యేసు: నా థేసమ్ ఈ లోకతికి చెంతదయ్యో. నా రాజ్యమ్ ఈ లోకతికి
 చెంతథితుకు, నానిన్ యూదుర్కిన్ కయుథె ఒపగిసకుండ నా పనివారు నాసెంక
 మయుథితోరు. గోని నా థేసమ్ ఈ లోకతికి చెంతదయ్యో ఇంజోరే జవాబు కెత్తో. **37**
 అస్కె పిలాతు ఓనిని ఊడి: ఆలాయుతుకు నిమ్మ రాజునే ఇంజోరే కెత్తో. థానికి
 యేసు: నిమ్మ కెత్తాటె నన్న రాజునే. నిజాయుతి గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తనాంకి నన్న
 పుట్టాన్. థీని గురుంచె నన్న ఈ లోకతి **38** థానికి పిలాతు: నిజాయుతియుతుకు
 బాత ఇంజోరే తలవ్తోత. ఆలా తలప్తపాయ ఓండు యూదుర్కినగ్గ గిరుడ్డి బయుథికి
 వాసి: నన్న ఓనగ్గ బాత తప్పు ఊడిల్లాన్ ఇంజోరే కెత్తో. **39** గోని పస్కా పండుంతె
 నన్న మీసెంక ఒరోని విడుదల తుంగటమ్ ఒరో మాములు మింథె గథా?
 ఆలాయుతుకు యూదుర్కిన్ రాజుని నన్న విడుదల తుంగటమ్ మీకు ఇష్టమేనా
 ఇంజోరే తలవ్తో. **40** అస్కె ఓరంథోరు కలియు: ఈనిని ఒద్దు గోని బరబాని విడుదల
 తుంగా ఇంజోరే గెట్టింగా కూక వాటి కెత్తోరు. అ బరబా ఇందనోండు ఒరో థొంగాసి

మత్తో.

19

1 అస్కె పిలాతు యేసుని పెయుసి సెర్న కోలాతె తన్నిస్తోత. **2** సయునుర్కు కొయ్యకినె ఒరో కిరిటమ్ అల్లిసి ఓని తలకయు పొం్రో వాటి, యెర్ర గుడాని ఓనికి కెర్సిసి, **3** ఓనగ్గ అంజి యూదుర్కిన్ రాజు జెయు జెయు ఇంజోరె కెచ్చి ఓనిని చంపతె పొం్రో తన్నోరె మత్తోరు. **4** పిలాతు మల్ల బయుధికి వాసి: ఊడా, నన్న ఈనగ్గ బాత తప్పు ఊడిల్లాన్ ఇంజి మీరు తెలుస్కుండవాలె ఇంజోరె ఈనిని నన్న మీయగ్గ బయుధికి తచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **5** యేసు కొయ్యకిన్ కిరిటమ్ వాటి, యెర్ర గుడా కెర్సి బయుధికి వత్తో. అస్కె పిలాతు ఓరిని ఊడి: ఇద్దో ఈ మనుసుండు ఇంజోరె కెత్తో. **6** పెద్ద పూజారిర్కు, నినె బంటుర్కు ఓనిని ఊడతస్కె: సిలువతె పొం్రో వాటా సిలువతె పొం్రో వాటా ఇంజోరె కూక వాట్తోతరు. థానికి పిలాతు: మీరె ఈనిని తీసోసి సిలువతె పొం్రో వాటాటి. నన్న ఈనగ్గ బాత తప్పు ఊడిల్లాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **7** అస్కె యూదుర్కు ఓనిని ఊడి: మాకు ఒరో పద్దతి మింధె. ఆ పద్దతిని పెయుసి ఈండు డొల్లి థాయవాలె. బారితుకు ఈండు ఓనిని థేమటె మర్రి ఇంజోరె కెత్తో. **8** ఈ మాట కేంజుస్కె పిలాతు సేన వెర్సి, **9** గిరుడ్డి లోత్తె లోపటికి అంజి యేసుని ఊడి: నిమ్మ బెగ్గనుంచి వత్తిన్ ఇంజోరె తలప్తో. గోని యేసు ఓనికి బాత జవాబు కెత్తిల్లో. **10** అస్కె పిలాతు: నిమ్మ బారి నాతోటె తిరియటమిల్లీన్? నీనిన్ సిలువతె పొం్రో వాటనాంకి నాకు అధికారమ్ మింధె; నీనిన్ విడుదల తుంగనాంకి గూడ నాకు అధికారమ్ మింధె ఇంజి నీకు తెలియో ఇంజోరె **11** థానికి యేసు: పరలోకాతెనుంచి నీకు ఈదకుండా మతుకు నా పొం్రో నీకు బాత అధికారమిల్లె. గాబటి బేనో అతుకు నానిన్ మీయగ్గ ఒపగిస్తోతండో ఓనికి సేన పాపమ్ మంతె ఇంజోరె కెత్తో. **12** అస్కెట్నుంచి పిలాతు యేసుని విడుదల తుంగవాలె ఇంజోరె

యెదురూడోరె మత్తో. గోని యూదుర్కు ఓనిని ఊడి: నిమ్మ ఈనిని విడుదల
తుంగ్కు నిమ్మ రోమా చక్కరవర్తింకి జతగానిన్ అయ్యున్. బేనో అతు **13** అస్కె
పిలాతు ఈ మాట కేంజుస్కె యేసుని బయుధికి కరెంగిసి బండ పీటా ఇంథాని జేగతె
(వ్రబి బాసాతె గొబతా ఇంత్తోరు) విచ్చార్న తుంగనాంకి కుధి మత్తో. **14** ఆ రోజు
పస్కా పండుంతికి తయూరాదని రోజు. పయూల సమయతె పిలాతు యూదుర్కిని
ఊడి: ఇద్దో మీ రాజు ఇంజోరె కెత్తో. **15** థానికి ఓరు: ఈండు మాకు ఒద్దు; ఈనిని తీసి
వాటా; ఈనిని సిలువతె పొంోరో వాటా ఇంజోరె కెయత్తోరు. థానికి పిలాతు: మీ
రాజుని నన్న సిలువతె పొంోరో వాటోచ్చా ఇంజోరె కెత్తో. థానికి పెద్ద పూజారిర్కు:
చక్కరవర్తి తప్పా మాకు వేరె రాజు ఇల్లో ఇంజోరె జవాబు కెత్తోరు. **16** అస్కె ఓనిని
సిలువతె పొంోరో అమకనాంకి పిలాతు యేసుని ఓరగ్గ ఒపగిస్తోత. ఓరు యేసుని
తీసి అత్తోరు. **17** అస్కె యేసు ఓని సిలువతిని మోసోరె, వ్రబి బాసాతె గొల్లోతా ఇంజి
కరెంగాని పురె ఇంథాని జేగతికి అత్తో. **18** అగ్గ ఓనిని సిలువతె పొంోరో సీల వాటి
కొట్తోరు. ఓనితోటె ఇంకా వేరె ఇరుమరిని ఒరోని ఒరో పక్కతె, ఇంకొరోని ఇంకొరో
పక్కతె సిలువతె పొంోరో సీల వాటి కొట్తోతరు; యేసుబోనో ఓరిరుమరు నడుమ **19**
పిలాతు ఒరో చక్కతె నాజరేతు నాటె యేసు యూదుర్కిన్ రాజు ఇంజోరె రాపిసి
సిలువతె పొంోరో వేలాడ్ వాటిస్తో. **20** యేసుని సిలువతె పొంోరో వాట్ట జేగా నాటెంకి
దగ్గర మత్తె గాబట్టి సేనమంధి యూదుర్కు అ చక్కతె రాసి మత్తదు సదవ్తోతరు.
అద్దు వ్రబి, గిరీకు, లాతిన్ బాసాతె రాసి మత్తె. **21** అస్కె యూదుర్కు నినె పెద్ద
పూజారిర్కు పిలాతుని ఊడి: యూదుర్కిన్ రాజు ఇంజి నిమ్మ రాసకుండా, నన్న
యూదుర్కిన్ రాజు ఇంజి ఓండు కెత్తాటు నిమ్మ రాపిసా ఇంజోరె కెత్తోరు. **22** థానికి
పిలాతు: నన్న రాస్తదు రాస్తథే ఇంజోరె కెత్తో. **23** సయునుర్కు యేసుని సిలువతె
పొంోరో వాట్టపాయ, ఓని గుడా తీసి నాలు వాటా వాటి ఒరోరో ఒరో వాటా
తీస్సుట్తోరు. పొంోరో కెర్తాని సన్న గుడాగూడ తీస్తోతరు. అద్దు కుట్టు ఇల్లకుండా

పొం్కొనుంచి ఇడుపొథాకా నేత వాటి మత్తె. **24** గాబట్టి ఓరు: మనాడు ధీనిని
 ఏంతకుండ బేనోనికి వెయుత్తె ఇంజోరె ధీన్ని గురుంచి చీటి వాటకాడా ఇంజోరె
 ఒరోంకొరో తిరియుత్తోరు. నా గుడాకిని ఓరమటె వాటా వాటి, నా గుడా గురుంచి చీటి
 వాటిత్తోరు ఇంజి థేమటె మాట కెత్తాటు సయునుర్కు ఈలా తుంగ్గోతరు. **25** గోని
 యేసుని సిలువ గుంజె దగ్గరి ఓని యెవ్వా, థాని యేలాడి, కిలోపా ముత్తె
 మరియూ, మగదలె మరియూ అంథోరు నిచ్చి మత్తోరు. **26** అస్కె యేసు ఓని
 యెవ్వా, మల్ల ఓండు పేమిస్త సీసూండు దగ్గర నిచ్చి మందనద్దు ఊడ్డస్కె, యేసు
 ఓని యెవ్వాని ఊడి: యెవ్వా ఈండ్ నీ మర్రి ఇంజోరె కెత్తో. **27** ఆపాయ అ సీసూని
 ఊడి: అద్దో నీ యెవ్వా ఇంజోరె కెత్తో. జపునె అ సీసూండు థానిని ఓని లోను తీసొత్తో.
28 ఆపాయ అంతా ఆసత్తె ఇంజోరె యేసు తెలుస్కునుంజి థేమటె మాట
 నెరవేర్నవాలె ఇంజి నాకు డొప్పెసోంధె ఇంజోరె కెత్తో. **29** అగ్గ ఒరో గిన్నెతె పుల్లటి
 థాచ్చ రసమ్ మత్తె. గాబట్టి సయునుర్కు దూథి తీసి గిన్నెతె ముచ్చి ఇసొపు
 ఇంథాని దుడ్డిథె వేలాడ్ తాసి ఓని పమటికి ఉండనాంకి అంధిస్తోరు. **30** యేసు
 థానిని తీస్కుట్ట పాయ, అంతా ఆసి అత్తె ఇంజోరె కెచ్చి, తలకయు వొంచి ఊపిరి
 విడస్తోత. **31** అ రోజు పెద్ద సొక్కు ధినాతికి మున్నెటి రోజు. అద్దు తయూర్ తుంగాని
 రోజు. అద్దు ఒరో గొప్ప రోజు. అ సొక్కు ధినాతె పీనుగుకు సిలువతె పొం్కొ
 మందగూడో గాబట్టి యూదుర్కిని పెద్దాకు పిలాతున **32** గాబట్టి సయునుర్కు వాసి,
 యేసునితోటె సిలువతె వాట్ల ఒరోని కాల్కిని పయుసి విత్తోరు. ఆలాతసికె ఇంకొరోని
 కాల్కిని గూడ పయుసి విత్తోరు. **33** గోని ఓరు యేసునగ్గ వాసి ఊడ్డస్కె, ఓండు డొల్లి
 అత్తో ఇంజి తెలుస్కునుంజి ఓని కాల్కిని ఓరు పెయుథిల్లోరు. **34** అత్కన్న,
 సయునుర్కినమటె ఒరోండు బర్నెతె ఓని పక్కతె కోడత్తో. జపునె నెత్తురు ఏరు
 బయుథికి వత్తె. **35** జరగ్గవంత ఊడ్డోండు వీటిని గురుంచి సాచ్చెమ్ కెత్తో. ఓండు కెత్త
 సాచ్చెమ్ నిజంగా మీంధె. మీరు వాటిని నమ్మనాంకి ఓండు కెత్తవంతా నిజంగా

మింఢె ఇంజి ఓండు పున్ని మినో. **36** ఓని బూలాకిని ఒరోటి గూడ పయుసి అన్నో ఇంఢాని ఢేమటె మాట నెరవేర్చనాంకి ఇవ్వంతా జరగ్తా. **37** ఇఢ్ఢె అయ్యోకా, ఓనిని కొట్టోరె ఓనిని ఊడిత్తోరు ఇంజి ఢేమటె మాట కెచ్చి మత్తె. **38** ఆపాయ. అరిమతియ నాటినోండత్త యోసేపు ఇందనోండు ఒరో మత్తో, ఈండు యూదుర్కింకి వెర్చి రాసియంగ యేసుని సిసూండుగ మత్తోండు. ఈండు పిలాతునగ్గ అంజి యేసుని ఒల్లిని తీసోదనాంకి మనివి తుంగ్గోత. పిలాతు ఒప్పుకుట్టో గాబట్టి ఓండు వాసి యేసుని ఒల్లిని తీసి అత్తో. **39** మొట్ట మొఢోటి ఒరో నరక యేసునగ్గ వత్త నికఢేము ఇందనోండు బోలమ్ కలప్త అత్తరు ముప్పయు నాలు కిలో పెయుసి వత్తో. **40** ఓరు యేసుని ఒల్లిని తీసి, యూదుర్కు మిస్సాని అలవాటిని పెయుసి అత్తరు రాసి సన్న గుడాతె ఓనిని ఊత్తోరు. **41** ఓనిని సిలువతె పొంోరో వాట్ట జేగా దగ్గర ఒరో తోటమ్ మత్తె. ఆ తోటా ఒరో కొత్త వీస్పెటె మత్తె. ఢాంటె బెస్కె బేనోని వాటిల్లోరు. **42** ఆ వీస్పెటా దగ్గరె మత్తె. అఢ్ఢె అయ్యోకా యూదుర్కిని సొక్కు ఢినాతికి తయూర్ తుంగాని రోజు దగ్గర వత్తె గాబట్టి యేసుని ఆ వీస్పెటాతె వాట్టోరు.

20

1 ఆఢివారమ్ రోజు తెల్లవీయు పొడుదు పెత్తాని వేలతికి మగదల మరియు వీస్కినగ్గ అంజి వీస్పెటెతె పొంోరో వాట్ట గుమ్మతె రాయు తీసి వాట్టదు ఊడ్డె. **2** జపునె అఢ్ఢు సీమొను పెతురునగ్గ, యేసుంకి పేమగ మత్త వేరె సిసూండుతగ్గ మిర్రి అంజి, పెబుని వీస్పెటెతెనుంచి బేనోరో తీసొత్తోరు. ఓనిని బెగ్గ వాట్టోరో మాకు తెలియొ ఇంజోరె కెత్తె. **3** అస్కె పెతురు, వేరె సిసూండు ఇరుమరు కలియు వీస్పెటెతగ్గ మిర్రత్తోరు. **4** పెతురుకన్న వేరె సిసూండు గబ గబా మిర్రి అంజి మొఢోటి వీస్కినగ్గ వాసి, **5** ఢాని లోపటె ఒంగి ఊడి, అగ్గ సన్న గుడా అర్చి మత్తదు ఊడ్డోత. గోని ఓండు లోపటికి ఢాయుల్లె. **6** ఆపాయ సీమొను పెతురు ఓనికి పెరికె వాసి, వీస్పెటెతె

లోపటికి అంజి, గుడా అర్చి మత్తదు ఊడ్డో. **7** యేసుని ఒల్లె పొంఁరో వాట్ట గుడా అర్చి మత్తె. ఓని తలకయు గుడా అ గుడాని పక్కతె అయ్యోకా వేరె ఉత్తి వాట్టదు ఓండు ఊడ్డో. **8** మొథోటి విస్కినగ్గ వత్త వేరె సిసూండు అస్కె లోపటికి వాసి ఇవ్వంతా ఊడి నవ్తా. **9** ఓండు సామతెనుంచి తేత్తో ఇంజి ఇంతక మున్నె థేమండు కెత్త మాటకిని ఓరు ఇంకా అర్దమ్ తుంగిల్లోరు. **10** ఆపాయ ఆ సిసూర్కు ఓరి ఓరి లోను మలిసి అత్తోరు. **11** గోని మరియు వీస్కినగ్గ వాసి బయుధె నిచ్చి అడసోరె మత్తె. ఆలా అడసోరె అద్దు ఒంగి వీస్పెటి లోపటి ఊడి, **12** యేసుని ఒల్లిని వాట్ట జేగాతె తెల్ల గుడా కెర్త ఇరుమరు దూతాకు మత్తోరు, ఒరొండు తలకయు పక్కతె, ఇంకోరొండు కాల్కిన్ పక్కతె కుథి మందనద్దు ఊడ్డేత. **13** ఓరు థానిని ఊడి: యెవ్వా, బారి నిమ్మ అడసనీన్ ఇంజోరె తలప్తోతరు. థానికి అద్దు: నా పెబుని ఓరు తీసత్తోరు; ఓనిని బెగ్గ వాట్తోతరో నాకు తెలియుల్లె ఇంజోరె కెత్తె. **14** ఈలా కెచ్చి అద్దు పెరికెడికి ఊడ్డి యేసు నిచ్చి మందనదు ఊడ్డేత గోని ఓనిని యేసు ఇంజోరె గురుతు తుంగిల్లె. **15** అస్కె యేసు థానిని ఊడి: యెవ్వా బారి నిమ్మ అడసనీన్? బేనోనిన్ నిమ్మ మెక్కనీన్ ఇంజోరె తలప్తోత. థానికి అద్దు ఓనిని తోటాతె పని తుంగనోండు ఇంజి అనుకునుంజి: అయ్యూ, నిమ్మ ఓనిని తీసి మతుకు **16** యేసు థానిని ఊడి: మరియు ఇంజోరె కెత్తో. అద్దు గిరుడ్డి ఊడి: రబుని ఇంజోరె వ్రబి బాసాతె కరెంగ్గేత. (రబుని ఇంథాని మాటతికి బోదకుండు ఇంథాని అర్దమ్). **17** యేసు థానిని ఊడి: నానిన్ కేటొద్దు. బారితుకు నన్న ఇంకా నా అయ్యూనగ్గ థాయుల్లాన్. నిమ్మా నా సిసూర్కినగ్గ అంజి, నన్న, నా అయ్యూలు నినె మీ అయ్యూలు, నా థేమండు నినె మీ థేమండు మంథాని జేగాతికి అంజనాన్ ఇంజోరె ఓరికి కెల్లా ఇంజోరె కెత్తో. **18** ఆలే మగదల మరియు అంజి అద్దు పెబుని ఊడ్డథాని గురుంచి మల్ల పెబు థానితోటె కెత్త మాటక్కంతా సిసూర్కినితోటె కెత్తె. **19** ఆధివారమ్ రోజు ములుపట్ వేలాతె సిసూర్కు అంథోరు ఒరొ అంకడాతె కలియు మత్తోరు. ఓరు యూదుర్కింకి

వెంోతోరు. గాబట్టి మొత వాటి లోపటె మత్తోరు. గోని యేసు ఓరు నడుమ వాసి
 నిచ్చి మీకు సుబోమ్ ఇంజోరె కెత్తో. **20** ఓండు ఈలా కెచ్చి ఓని కయుకిని పక్కతిని
 ఓరికి తోపిస్తోత. సిసూర్కు పెబుని ఊడి కుసేల్ పర్తోతరు. **21** యేసు మల్ల ఓరిని
 ఊడి: మీకు సుబోమ్ ఇంజోరె కెత్తో. తప్పె నానిన్ రోత్తాటు నన్న గూడ మీమిని
 రోచ్చనాన్ ఇంజోరె కెచ్చి, **22** ఓరి పొంోరో ఊధి, సుబ్బరంగ మంథాని ఆత్మతిని
 మీరు ఏనాటి. **23** బేనోని పాపకిని మీరు సెమిసనీరో ఓరి పాపకిని థేమడు గూడ
 సెమిసిత్తో. బేనోని పాపకిని మీరు సెమిసకుండా మంతీరో ఓరి పాపకిని థేమడు
 గూడ సెమిసో ఇంజోరె కెత్తో. **24** యేసు ఓరగ్గ వత్తస్కె పన్నెండు మంధి
 సిసూర్కినమటె ఒరోండత్త కవల ఇంథాని తోమా ఇందనోండు అగ్గ మంధిల్లో. **25**
 గాబట్టి వేరె సిసూర్కు: మమ్మ పెబుని ఊడ్డోతమ్ ఇంజోరె ఓనితోటె కెత్తోరు. థానికి
 ఓండు: నన్న ఓని కయుకిని మేక్కిన్ కొట్ట గాయమ్ ఊడి, అ గాయూతె నా వేలు
 వాటి, ఓని పక్క గాయూతె నా కయు వాట్టుకే గోని నన్న నమ్మనె నమ్మోను
 ఇంజోరె కెత్తో. **26** ఆపాయ ఎనిమిధి రోజ్కు అత్తపాయ ఓని సిసూర్కుంధోరు లోత్తే
 మత్తోరు. తోమాగూడ ఓరితోటె మత్తో. మొత వాటి మత్తె. గోని యేసు ఓరి నడుమ
 వాసి, నిచ్చి: మీకు సుబోమ్ ఇంజోరె కెత్తో. **27** తరవాతా ఓండు తోమానాకె ఊడి:
 నిమ్మ నీ వేలు ఇగ్గ వాటి నా కయుకిని ఊడా. నీ కయుధిని నా పక్కతె వాటా.
 అపనమ్మకమ్ మందకుండా నమ్మకంగా మందవాలె ఇంజోరె కెత్తో. **28** అస్కె
 తోమా: నా పెబువా, నా థేమండా ఇంజోరె కెత్తో. **29** థానికి యేసు: తోమా, నిమ్మ
 నానిన్ ఊడ్డిన్ గాబట్టి నమ్మిన్ గోని ఊడకుండా నమ్మనోరె గొప్పవారు ఇంజోరె కెత్తో.
30 ఈ పుస్తకాతె రాసిల్లో వేరె అచ్చర్యపర్దాని గొప్ప పనుంగు ఇంకా బెచుకో మినాకు.
 అవ్వంతా యేసు ఓని సిసూర్కిన్ మున్నె తుంగ్గో. **31** యేసే, కిరిస్తు ఇంజోరె నినె
 థేమటె మర్రి ఇంజోరె మీరు నమ్మి, ఆలా నమ్మట్టమ్ ధోరింపినె ఓని పెథాటె బెస్కెటికి
 మంథాని బతుకిని ఏందవాలె ఇంజి ఇవ్వంత రాసి మినా.

1 ఆపాయ యేసు తిబేరుయూ సముద్రాతె ఒడ్డినె ఓని సీసూర్కింకి మల్ల వేడకత్తో. అద్దు బేలాయుతుకు: **2** సీమోను పెతురు, కవల ఇంథాని తోమా, గలిలేయూతె కానా ఇంథాని నాటినోండత్త నత్తానియేలు, జెబథేయుని మర్కు, ఓని సీసూర్కినమటె వేరె ఇరుమరు ఈరంథోరు కలియు మందనస్సె, **3** సీమోను పెతురు ఓరిని ఊడి: నన్న కీకె పెయుదనాంకి థెయుతాన్ ఇంజోరె కెత్తో. అస్సె ఓరు: మమ్మ గూడ నీతోటె వెయుతామ్ ఇంజోరె కెత్తోరు. ఓరు థెమ్మిరి అంజి ఒరో పడవ తర్రి అత్తోరు. గోని అ నరక ఓరికి బాత థొర్కిల్లె. **4** పంగువీయుత పాయ యేసు ఒడ్డినె నిచ్చి మత్తో. అత్కన్న ఓండు యేసు ఇంజి సీసూర్కు గురుతు పెయుథిల్లోరు. **5** అస్సె యేసు ఓరిని ఊడి: జతగాకినీరె, మీరు కీకె బాతన్న పెయుతీరె ఇంజోరె తలవ్తోత. థానికి ఓరు: ఇల్లె ఇత్తోరు. **6** అస్సె ఓండు: మీరు పడవతె తినపక్కతె వల వాటాటి; అస్సె మీకు థొర్కితా ఇంజోరె కెత్తో. ఆలాకె ఓరు వల వాటి థీబె కీకె పెయుత్తోరు గాబట్టి వలని గుంజాలిల్లోరు. **7** గాబట్టి యేసుంకి పేమగా మత్త సీసూండు పెతురుని ఊడి: ఓండు యేసె ఇంజోరె కెత్తో. సీమోను పెతురు కేంజుస్సె, ఓండు బం్లోల్లె మత్తో గాబట్టి ఓని గుడా కెర్సి సముద్రాతె దూక్తో. **8** గోని మిగల్త సీసూర్కు ఒడ్డినుంచి థాథాపు మూడు వందల అడుగు దూరమ్ మత్తోరు గాబట్టి పడవతె కుథి మంజి కీకేకు మంథాని వలని గుంజోరె వత్తోరు. **9** ఓరు ఒడ్డినె డిగ్గి వత్తస్సె కిస్సు తనిమి మంజి థాని పొం్లో ఆరి కీకె వాటి మత్తద్దు ఓరు ఊడ్డోతరు. **10** యేసు ఓరిని ఊడి: ఇంజె మీరు పెయుత కీకెనమటెనుంచి కొంత పెయుసి వం్లాటి ఇంజోరె కెత్తో. **11** అస్సె సీమోను పెతురు పడవ తర్రి వలని ఒడ్డింకి గుంజో. థాంటె నూట యేబయు మూడు పెద్ద కీకెకు మత్తా. ఇచ్చో కీకేకు మత్కన్న వల ఈంగి థాయుల్లె. **12** యేసు ఓరిని ఊడి: వం్లాటి, థోడా

తినుట ఇంజోరె కెత్తో. సిసూర్కు ఓనిని పెబు ఇంజోరె తెలిసి మత్కన్న నిమ్మ బేనో
 ఇంజి తలపనాంకి ఓరమటె బేనోంకి గూడ దయుర్నమాధిల్లె. **13** అస్కె యేసు వాసి
 ఆరి తీసి ఓరికి ఇత్తో. ఆలాకె కీకెని గూడ సధిరి ఇత్తో. **14** యేసు సామతెనుంచి
 త్యాత పాయ ఓని సిసూర్కీంకి ఈలా మూడోవ సుట్టు ఓనిని ఓరికి తోపిస్తో. **15** ఓరు
 ధోడా తిత్త పాయ, యేసు సీమోన్ పెతురుని ఊడి: యోనానిన్ మర్రి అత్త సీమోను,
 ఈరికన్న ఎకువా నిమ్మ నానిన్ పేమిసనీనె ఇంజోరె తలప్తో. ధానికి ఓండు: యూ
 పెబువా, నన్న నీనిన్ పేమిసనాన్ ఇంజి నీకు తెలుసు ఇంజోరె కెత్తో. ధానికి ఓండు:
 నా గొరె పిల్లాని మేము ఇంజోరె కెత్తో. **16** రొండోవ సారి యేసు ఓనిని ఊడి:
 యోనానిన్ మర్రి అత్త సీమోను, నిమ్మ నానిన్ పేమిసనీనె ఇంజోరె తలప్తోత. ధానికి
 ఓండు: యూ పెబువా నన్న నీనిన్ పేమిసనాన్ ఇంజోరె నీకు తెలుసు ఇంజోరె కెత్తో.
 ధానికి ఓండు: నా గొరెంకి కాపల మంధా ఇంజోరె కెత్తో. **17** మూడోవ సుట్టు యేసు
 ఓనిని ఊడి: యోవానిన్ మర్రి అత్త సీమోను, నిమ్మ నానిన్ పేమిసనీనె ఇంజోరె
 తలప్తోత. నానిన్ పేమిసనీనె ఇంజి యేసు మూడోవ సుట్టు ఓనిని తలపకాడె
 పెతురు సేన బాదపరిసి: పెబువా, నీకు అన్ని తెలుసు. నన్న నీనిన్ పేమిసనాన్
 ఇంజోరె గూడ నీకు తెలుసు ఇంజోరె కెత్తో. ధానికి యేసు: నా గొరెని మేము ఇంజోరె
 కెత్తో. **18** నిమ్మ వయసువాండుగ మత్తస్కె నీకు నిమ్మె గుడా కెర్సి నడుమ్ పట్టెడ్
 వాటి నీకు ఇస్టమ్ మత్త జేగా నడిసి ఉడ్డోరె వత్తిన. గోని నిమ్మ ముక్కాలదనస్కె నీ
 కయుకిని ఆలిత్తిన. అస్కె వేరెవాండు నీ నడుమ్ పట్టెడ్ తొచ్చి, నీకు ఇస్టమయ్యో
 సోటింకి నీనిన్ తీసొయుతో ఇంజోరె నిజంగ నీకు కెచ్చనాన్ ఇంజోరె కెత్తో. **19** ఓండు
 బేలోంటి సామ అరిసి థేమటిని గొప్ప తుంగితో ఇందంధాని తోపిసనాంకి ఈలా కెత్తో.
 యేసు ఈలా కెత్త పాయ ఓనిని ఊడి: నాతోటె వంఁరా ఇంజోరె కెత్తో. **20** గోని పెతురు
 పెరికె ఊడి: యేసుంకి పేమగ మందనోండు, ధోడా తిందనస్కె యేసుని రొమ్మిని
 రోయు: పెబువా బేనో నీనిన్ ఒపగిసిత్తో ఇంజి తలప్తోతండత్త సిసూండు పెరికె

వాదనద్దు ఊడ్డోత. **21** ఆలా ఓనిని ఊడోరె పెతురు యేసునాకె ఊడీ: పెబువా ఈనిని గురుంచి నిమ్మ బాత కెచ్చనీన్ ఇంజోరె తలవ్తోత. **22** థానికి యేసు: నన్న గిరుడ్డి వాథాని జేపు ఈండు బధికి మందవాలె ఇంజి నన్న ఇస్టపర్తుకు థాని పెయుసి నీకు బారి. నిమ్మ నాతోటె వంరా ఇంజోరె కెత్తో. **23** గాబట్టి ఈ సిసూండు డొల్లి అన్నో ఇంజి సిసూర్కు ఓరమటె ఒరోంకొరో తిరియుకుట్టోరు గోని ఓండు డొల్లి అన్ని ఇంజి యేసు కెల్లకుండా నన్న వాథానిథాకా ఈండు మందవాలింజి నన్న ఇస్టపరతుకు థానిపెయుసి నీకు బారి ఇంజి కెత్తో. **24** ఈ సిసూండు వీటి గురుంచి సాచ్చెమ్ ఈసి వీటిని రాస్తోత. ఓండు కెత్త సాచ్చెమ్ నిజమ్ ఇంజి మమ్మ పున్ని మినామ్. **25** యేసు తుంగ్ వేరె పనుంగు ఇంకా థీబె మినా. వాటిని ఒరోథాని రాసవాలితుకు బెచ్చో పుస్తకాకు అయుతా. ఆ పుస్తకాకిని వాటనాంకి ఈ బూమి గూడ ఆలో ఇంజోరె అనుకునుంజనాన్. ఆమెన్